

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ (พ.ศ. 2566 - 2570)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

☎ 044-666532
📍 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
🌐 www.opsmoac.go.th/buriram
✉ Paco_brm@opsmoac.go.th

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นแผนที่แสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัด โดยแสดงถึงเป้าหมายการพัฒนา ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับนี้ ดำเนินการโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ การจัดทำค่าของงบประมาณ รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องฯ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๕
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๒๕
๒. ข้อมูลด้านการเกษตร	๕๑
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๖
- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๗๖
- การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๗๘
- การจัดทำ TOWS Matrix	๘๐
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์	๘๑
๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๘๑
๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๘๑
๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๘๑
๔. แผนที่แสดงความสำเร็จของแผนพัฒนาการเกษตรฯ	๘๖
๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	๘๙
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	๑๐๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลา ของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การ ประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการ ประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะ ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและ การแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาค เกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๖, กุมภาพันธ์). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม).

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความ แตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิต อื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อ การส่งออกไปยังตลาดโลก

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของ สารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกร ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนา ระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการ ปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการ คัดกรองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุข ภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้าน การขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่

(๑) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ (๒) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/๒๕๘๐)

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรโนว์ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่างๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพ

ด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีการกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง

ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (๑) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ (๒) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (๓) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) **เศรษฐกิจ (หลัก)** (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคมและปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง

๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง

๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย

๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค

๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๖, ๑๘ มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความท้าทายที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมวดหมู่การพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมวดหมู่ ได้แก่

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศ เพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๕, ตุลาคม). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนาภายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุ๊กตา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วย การจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม

๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาภิบาล เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาระบบคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และ อีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริการที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาชิ้นส่วนเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีชิ้นส่วน

๒.๗ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มุ่งสู่ฐานเศรษฐกิจชีวภาพที่มีมูลค่าสูง
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจน ให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพานำฝนได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลผลิตทางการเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตร ต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับการปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๕, พฤศจิกายน). เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

๓. การปศุสัตว์มีความสำคัญมากขึ้นโดยเฉพาะโคเนื้อ ในปี ๒๕๖๔ มีจำนวนโคเนื้อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓,๙๖๖,๙๘๐ ตัว โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๒.๓ ของประเทศ โดยมีอัตราการขยายตัวของจำนวนโคเนื้อ ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๑๓.๗ มีแหล่งการเลี้ยงโคเนื้อกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของภาค โดยจังหวัดที่มีการเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ จังหวัดสุรินทร์ นครราชสีมา และอุบลราชธานี และมีโคเนื้อคุณภาพสูงที่มีชื่อเสียง คือ โคเนื้อโพนยางคำ สกลนคร โคเนื้อหนองสูง มุกดาหาร และโคเนื้อโคราช วา กิว นครราชสีมา

๔. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๗, เมษายน). แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)(ฉบับปรับปรุง).

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๔

นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงเจตนารมณ์ ยุทธศาสตร์ และนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งจะสร้างความสามัคคี ประองตอง ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือกันในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของประเทศให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทุกคน โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. การปรับโครงสร้างหนี้ทั้งระบบ การแก้ปัญหาหนี้สินทั้งในภาคเกษตร ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน รัฐบาลจะลดภาระพี่น้องเกษตรกรด้วยการพักหนี้เกษตรกรตามเงื่อนไขและคุณสมบัติที่เหมาะสม

๒. ยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri-Tech) เช่น เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Tech) มาใช้ พัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร รวมถึงการคว้าโอกาสในตลาดใหม่ ๆ รวมทั้งอาหารฮาลาล และฟื้นฟูนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” ซึ่งเป็นจุดเด่นของประเทศไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของโลก ด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) และเร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผล การเกษตร รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร

๓. ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy or Eco-friendly Economy) โดยอาศัยจุดแข็งของที่ตั้งใกล้เส้นศูนย์สูตรเข้าถึงพลังงานแสงอาทิตย์ได้ตลอดทั้งปี สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตพลังงานสะอาด ทั้งพลังงานแสงอาทิตย์ เช่น การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์บนหลังคาและผืนน้ำ พลังงานน้ำ และพลังงานทางเลือกอื่น ๆ รวมทั้งพัฒนาตลาดซื้อขายไฟฟ้าเสรีและคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit) เพื่อความยั่งยืน และการเสริมสร้างความมั่นคง ด้านพลังงานรูปแบบใหม่สำหรับการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกพลังงานสู่ภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการปรับกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคธุรกิจบริการ ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. ยกระดับการบริหารจัดการน้ำ จัดหาน้ำสะอาดสำหรับ อุปโภคบริโภคให้ประชาชนทุกพื้นที่เข้าถึงได้ และจะเร่งให้น้ำถึงไร่นาด้วยการเพิ่มศักยภาพ แหล่งกักเก็บน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ ควบคู่กับการขยายเขตชลประทาน พร้อมทั้งเพิ่มแหล่งน้ำเพื่อรองรับการเติบโตของภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ รัฐบาลจะแก้ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งร่วมกับทุกภาคส่วน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการ

^๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗. (๒๕๖๗, ๑๒ กันยายน).

บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มน้ำและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ พื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

๕. สนับสนุนการยกระดับสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย โดยใช้นวัตกรรม รวมถึงการใช้กัญชาเพื่อการแพทย์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอรรถกร ศิริลัทธยากร) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยการสานต่อนโยบาย ๙ นโยบาย ดังนี้

นโยบายที่ ๑ เน้นการสร้างวิธีการทำงานสู่การปฏิบัติ ได้แก่

๑) เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์บริการเกษตรกรพิจิตรราช โดยเน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้า มาช่วยในการให้บริการแบบเข้มข้นเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ สามารถรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอรับความช่วยเหลือ และส่งต่อเรื่องให้ศูนย์บริการฯ ส่วนกลางได้โดยที่ เกษตรกรไม่จำเป็นต้องเดินทาง มาที่ ศูนย์บริการฯ

๒) ครอบครัวยุทธศาสตร์ ต้องบูรณาการงานอย่างเข้มข้น ทำได้เร็ว ทำได้จริง จะเห็นตามภาพข่าวว่า ภาคการเกษตรต้องประสบปัญหารายวัน กระทรวงเกษตรฯ จะต้องทำงานเชิงรุกให้เข้าถึงพี่น้องเกษตรกรและ ประชาชน การทำงานแบบครอบครัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำเป็นต้องเพิ่มความเข้มแข็งลงพื้นที่เพื่อ ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาของพี่น้องเกษตรกรได้เร็ว ทัวถึง ถูกต้อง และเห็นผลได้ชัดเจนโดยยึด ผลประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก และขยายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และยกระดับความร่วมมือกับ ภาคเอกชนผ่านกลไกความร่วมมือภาครัฐและเอกชนที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์

๓) สานต่อภารกิจการกำกับดูแลสินค้าเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง ให้ทำงานแบบเชิงรุก รับฟังและเตรียมการแก้ไขปัญหาไว้ล่วงหน้า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องปรับบทบาทให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน จะดูแลด้านการผลิตอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องดูแลด้านการตลาดโดยใช้ องค์การตลาดเพื่อ เกษตรกรให้เป็นประโยชน์ หรือแม้แต่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ก็ต้องเป็นหน่วยงานที่ช่วยกระจายผลผลิตสินค้า เกษตรให้ได้ถูกที่ถูกเวลาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

นโยบายที่ ๒ เร่งรัดการจัดที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร ขยายผลการยกระดับเอกสารสิทธิให้เป็นโฉนดเพื่อ การเกษตร รวมถึงพัฒนาช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน พร้อมยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และสามารถแปลงสินทรัพย์ในที่ดินให้เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างรายได้และความ ยั่งยืนให้กับเกษตรกร

นโยบายที่ ๓ บริหารจัดการน้ำทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง และการเติมน้ำในเขื่อน เรื่องน้ำเป็นปัจจัยสำคัญต่อการทำ การเกษตร ต้องฝากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกรมชลประทาน กรมฝนหลวงและการบิน เกษตร และกรมพัฒนา ที่ดินช่วยในการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โครงการใด ๆ ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ อาจจะติดขัดในเรื่อง กฎหมาย หรือการดำเนินงานในพื้นที่ ขอให้รายงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันโดยเร็ว

นโยบายที่ ๔ ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง จะเป็นทางรอดของเกษตรกร โดยเน้นการผลิตสินค้า เกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของตลาด สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอให้ เป็นที่รู้จัก ติดตลาด เรื่องนี้ต้องขยายผลในพื้นที่ให้เกิดการตื่นตัว และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการ สร้างอาชีพเสริมในช่วงหลังฤดูการผลิต เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

นโยบายที่ ๕ ยกระดับศักยภาพของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง

๑) ส่งเสริมเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรครบวงจร

โดยสนับสนุนให้ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรที่มีความพร้อม มีเครื่องมือเครื่องจักรกลการเกษตรใช้ในที่ดินของตนเองตามความจำเป็นและเหมาะสมกับพื้นที่และชุมชน (สนับสนุนในรูปแบบของ Soft Loan) โดยในชุมชนต้องให้เกษตรกร จังหวัด (กรมส่งเสริมการเกษตร) เป็นหลักในการประชาสัมพันธ์และขึ้นทะเบียนเครื่องจักรกลการเกษตรให้ ชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนในชุมชน และเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้เสริมให้กับคนในชุมชนจากการเป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร

๒) ส่งเสริมการทำธุรกิจสหกรณ์การเกษตรให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำ

แหล่งทุนมาต่อยอดธุรกิจสร้างรายได้เพิ่มเพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ขณะเดียวกันขอให้เน้นการประเมินผล ของสหกรณ์การเกษตรด้วย เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกสหกรณ์ ทั่วประเทศ

นโยบายที่ ๖ จัดการทรัพยากรทางการเกษตร

๑) ทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมด้วย BCG โดยการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับนโยบาย/มาตรการการค้าด้านสิ่งแวดล้อมโลก เช่น EUDR, CBAM และ Carbon Credit โดยทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม การลดการเผาซึ่งข้าว/ตอซัง การกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ถูกต้อง การลดปริมาณปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง และส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งการแก้ปัญหา PM ๒.๕ การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ในการผลิตพลังงาน

๒) ส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยกรมพัฒนาที่ดินเป็นหลักในการ

ปรับเปลี่ยน พื้นที่ให้เหมาะสมกับการผลิต (Agri-Map) รวมถึงการปรับปรุงบำรุงดินและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน

นโยบายที่ ๗ รับมือภัยพิบัติธรรมชาติ ต้องมีการวางแผน/มาตรการเชิงรุก และมีกรอบ

ระยะเวลาในการดำเนินการ ที่ชัดเจน เพื่อรับมือตั้งแต่การป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูเมื่อประสบเหตุภัยแล้ง หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ หน่วยงานสามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ได้ทันที รวมถึงการสร้างอาชีพใหม่ให้กับเกษตรกรในช่วงที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

นโยบายที่ ๘ สานต่อการทำสงครามสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการ

ปราบปรามการลักลอบ นำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายให้เข้มงวดยิ่งขึ้น รวมถึงการตรวจสอบสต็อกสินค้าเกษตรในประเทศ เพื่อไม่ให้กระทบต่อราคาผลผลิตในประเทศ และควบคุมการนำเข้า/ป้องกันการกักตุน/เก็งกำไร โดยเฉพาะช่วงก่อนที่ ผลผลิตออกสู่ตลาด

นโยบายที่ ๙ อำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

๑) พัฒนาระบบการประกันภัยภาคการเกษตร เพื่อเป็นการบริหารจัดการความ

เสี่ยง และสร้างความยั่งยืนให้กับเกษตรกรที่ผ่านมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการประกันภัยข้าวนาปี และข้าวโพดเลี้ยง สัตว์แล้ว มีผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคอย่างไร ในระยะต่อไปควรมีการดำเนินการต่อเนื่องอย่างไร และสามารถขยายผลไปในพืชอื่นได้หรือไม่ อย่างไร ควรมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ว่า สามารถลดภาระในการชดเชยเยียวยาของภาครัฐได้มากน้อยแค่ไหน

๒) ผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ โดยต้องใช้กลไกความ

ร่วมมือจาก ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญ ในระดับจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ต้องทำหน้าที่ เหมือนพ่อค้า สื่อสาร ๒ ทาง ทางแรก ต้องประสานและหารือกับพาณิชย์จังหวัด และผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการชนิดสินค้า ปริมาณ และคุณภาพ อีกทางหนึ่ง คือ สื่อสารกับเกษตรกร เพื่อส่งเสริมการ ผลิต

ให้ตรงกับความต้องการของตลาด และต้องรู้ด้วยว่า เรามีสินค้าเกษตรอะไรบ้างที่มีคุณภาพอยู่ในมือ พยายามนำนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะการขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ในกระทรวงเกษตรฯ เอง ต้องใช้ช่องทางการตลาดเพื่อเกษตรกร รวมถึงทูตเกษตร เป็นกลไกสำคัญในการ ขยายตลาดเดิม และเพิ่มตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศให้ได้

เพิ่มเติมมาตรการขับเคลื่อนในเรื่องของการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และเสริมแกร่งเกษตรกร ดังนี้

๑. การลดต้นทุน เพิ่มรายได้

๑.๑ การจัดหาพันธุ์ดีทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ เรื่องพันธุ์ดีเป็นปัจจัยสำคัญของพี่น้องเกษตรกร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสนับสนุนพันธุ์ดีที่ตลาดต้องการ ไม่เน้นความหลากหลาย แต่เน้นคุณภาพได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด ที่สำคัญเกษตรกรต้องผลิตและขายได้ในราคาที่ดีด้วย

๑.๒ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ต้องปรับการทำงานของกระทรวงเกษตรฯ ไม่เพียงแต่กำกับ ดูแลในเรื่องของการผลิต ต้องให้หน่วยที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแลในมิติของการแปรรูปขั้นต้น รวมถึงการบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรด้วย ฝากกรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ต้องช่วยกันในเรื่องนี้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถแปรรูปเพิ่มมูลค่าได้

๑.๓ บริหารจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรฯ ต้องทำในเรื่องนี้เพิ่ม ที่ผ่านมา เราส่งเสริมเกษตรกรผลิต อาศัยพาณิชย์เป็นตลาด แต่ในยุคปัจจุบันกระทรวงเกษตรฯ ต้องดูแลทั้งระบบ ตั้งแต่ ข้อมูลการผลิต ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป และการตลาด ซึ่งพฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปมาก การทำการตลาดง่ายและสะดวกขึ้น สามารถขายผ่านช่องทางทั้งออฟไลน์ และออนไลน์ได้ หน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯ ต้องส่งเสริมให้เกษตรกรหาตลาดได้ด้วยตนเอง สนับสนุนการสร้างแบรนด์ของชุมชน และ สร้างเรื่องราว (Story telling) ของสินค้าเกษตรในชุมชนให้เป็นที่รู้จัก และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ต้องปรับตัว ต้องเป็นตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกร พยายามช่วยให้เกษตรกรผลิตได้ ขายเป็น ลดการเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ต้องผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรให้สำเร็จ

๒. เสริมแกร่งเกษตรกรให้สามารถแข่งขันได้

๒.๑ ผลักดันเรื่องการสร้างโอกาสขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของเกษตรกร ปัญหาหลักของเกษตรกรคือ หนี้สินที่เพิ่มขึ้นจากต้นทุนการเกษตรที่สูงขึ้น และรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ซึ่งถือเป็นภาระหนักของพี่น้องเกษตรกร ทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรในฤดูกาลผลิตต่อไปได้ เราจำเป็นต้อง สร้างโอกาสให้กับเกษตรกรด้วยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ให้กับเกษตรกร ควบคู่ไปกับการสร้างวินัย ทางการเงิน ในการเก็บออมและชำระหนี้ ให้เกษตรกรมีทางเลือกมีเงินลงทุนทำการเกษตรในระยะต่อไปให้ดีขึ้น มอบหมาย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานให้รวดเร็วด้วย

๒.๒ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกร รัฐบาลได้รับทราบปัญหาข้อจำกัด ในการ เข้าถึงแหล่งเงินทุนของเกษตรกร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการผลิตภาคการเกษตร ซึ่งเรื่องนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะใช้กลไกต่าง ๆ เช่น กองทุน ธนาคารของรัฐ รวมถึงความร่วมมือของภาคเอกชนมาสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของเกษตรกรในรูปแบบ Soft Loan – มอบหมาย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประสานกับธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์อื่นที่มีความพร้อม ๒.๓ ปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยให้เป็นปัจจุบัน เพื่อลดขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นปัญหา อุปสรรค รวมถึงการสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรไทยให้เข้มแข็ง และป้องกันสินค้าเกษตรที่ทะลักเข้ามาใน ประเทศอย่างผิดกฎหมาย ขอให้ทุกหน่วยงานไปทบทวนกฎหมายที่ตัวเองใช้อยู่ ฉบับใดที่มีอายุมากกว่า ๒๐ ปี ขึ้นไป หรือฉบับใดที่มีปัญหาในทางปฏิบัติและเป็น

อุปสรรคต่อเกษตรกร การค้าสินค้าเกษตร ขอให้กำหนดแนว ทางแก้ไขพร้อม Timeline ให้เป็นรูปธรรม เรื่องนี้ ต้องเอาจริงเอาจัง และจะติดตามผลความก้าวหน้าเป็นระยะ

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

๑. ผลักดันการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. เร่งขับเคลื่อนนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๙ นโยบาย ๘ ข้อสั่งการ อาทิ การผลักดัน ๕ นโยบายด้านต่างประเทศเพื่อผลักดันสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมุ่งสู่ตลาดต่างประเทศ การเร่งขยายผลการขับเคลื่อนศูนย์บริการเกษตรกรปฎิรูพรราช เป็นต้น

๓. การสนับสนุนการตรวจราชการนอกสถานที่และการประชุม ครม. สัญจรของ รมว.กษ. และ รมช.กษ. ทั้ง ๒ ท่าน

๔. การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การทำงานของกระทรวงทั้งส่วนกลางและจังหวัด เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕. การเตรียมการรองรับและการแก้ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และการป้องกันและแก้ไข ปัญหาฝุ่นพิษ (PM ๒.๕) โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรจากสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร และการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ (PM ๒.๕) ในระดับพื้นที่

๒.๑๑ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์

“ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก เศรษฐกิจมั่นคง สังคมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

- ๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๒)
- ๒) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
- ๓) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่าย OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน (ร้อยละ ๖/ปี)
- ๔) ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีรายได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จปฐ. (ร้อยละ ๕๐)
- ๕) ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ร้อยละ ๗๐)
- ๖) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด (ร้อยละ ๑๐)

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ด้านเศรษฐกิจ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ”

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก
- ๒) เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการและการค้าชายแดน
- ๓) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้า OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน และการแข่งขันสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน

๔) เพื่อนำทุนทางวัฒนธรรม (Soft power) มาสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มและอาหารปลอดภัย
อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๒)
- ๒) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
- ๓) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่าย OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน (ร้อยละ ๖/ปี)
- ๔) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
- ๕) ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

(ร้อยละ ๘๒)

- ๖) จำนวนเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (ร้อยละ ๑๐)
- ๗) จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและการเติบโตของเศรษฐกิจแบบ

ครบวงจร

- ๒) ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ และการท่องเที่ยว
โดยชุมชน ท่องเที่ยวบุรีรัมย์ ๓๖๕ วัน และการท่องเที่ยวผ่านทุนทางวัฒนธรรม (Soft power)

- ๓) พัฒนากีฬาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในทุกรูปแบบ

- ๔) ส่งเสริมให้เป็นเมือง Smart City และ MICE City

- ๕) ยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)

- ๖) ส่งเสริมการค้าชายแดน และการค้าผ่านแดน

- ๗) พัฒนาอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

- ๘) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตร

อินทรีย์และเกษตรปลอดภัย

- ๙) ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์และ

เกษตรปลอดภัย

- ๑๐) ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

- ๑๓) ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต "คนบุรีรัมย์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคง ยั่งยืน บน
พื้นฐานความพอเพียง"**

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นอย่างสมดุล ทั้งทาง
ร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม

- ๒) เพื่อพัฒนาสังคมให้เข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ร้อยละที่ลดลงของดัชนีความยากจนหลายมิติ (MPI) แยกเป็น

- ๑) ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มี
รายได้ผ่านเกณฑ์ จปฐ. (ร้อยละ ๕๐)

๒) ร้อยละของประชากรทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย (ร้อยละ ๑๐ ของทุกช่วงวัย)

๓) อายุคาดเฉลี่ย (LE) ของคนบุรีรัมย์ (๘๐ ปีขึ้นไป)

๔) จังหวัดบุรีรัมย์มีการเข้าถึงการใช้กัญชาทางการแพทย์เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕)

๕) ร้อยละของครัวเรือนเปราะบางที่ได้รับการช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงปลอดภัย ร้อยละ ๓ ต่อปี

๖) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (ร้อยละ ๕๐)

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างการเรียนรู้ของประชาชนทุกช่วงวัยให้ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์และการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

๒) ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข เพื่อการควบคุมป้องกันโรคและภัยสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔) เสริมสร้างศีลธรรมและจริยธรรมตามหลักศาสนาเป็นพื้นฐานในการดำรงอยู่ในชุมชนและสังคมของประชาชนในทุกระดับ

๕) ส่งเสริมด้านอาชีพและพัฒนาทักษะประชาชนวัยแรงงานให้มีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้ สามารถพึ่งตนเองได้

๖) ส่งเสริมพัฒนาแรงงานในระบบ นอกกระบบ ให้สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคม และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน

๗) พัฒนาศักยภาพพลไกในการขับเคลื่อนนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

๘) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “ทรัพยากรธรรมชาติสร้างสรรค์ชีวิตและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อสร้าง พื้นฟู อนุรักษ์พัฒนาการบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ บนความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนแบบมีส่วนร่วม

๒) เพื่อบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย และของเสียอย่างถูกต้องครอบคลุมทุกพื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) เพื่อสร้างพัฒนาแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำ ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความรู้ในเรื่องน้ำ การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง

๔) เพื่อส่งเสริมการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕) เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังคุณภาพอากาศเพิ่มเติม PM ๒.๕

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑) จำนวนพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นหรือได้รับการฟื้นฟู

๒) ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ในชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๓) จำนวนแหล่งน้ำได้รับการสร้าง และพัฒนาสำหรับการใช้ประโยชน์ และจำนวนพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม และภัยธรรมชาติต่างๆ ได้รับการแก้ไขปัญห (แห่ง)

๔) มีการส่งเสริม สนับสนุน การผลิตและการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (แห่ง)

๕) จำนวนวันที่ PM ๒.๕ เกินมาตรฐานลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ให้คงสภาพ ไม่ให้มีการบุกรุกทำลายป่า เฝ้าระวังป้องกันการเกิดไฟป่า ลดพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม แก้ไขปัญหาราษฎรที่ได้รับภัยพิบัติจากช้างป่า และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ในการใช้ประโยชน์อย่างหลากหลายและยั่งยืน

๒) ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอย่างครบวงจร และมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่และส่งเสริมให้เกิดชุมชนหรือองค์กรต้นแบบ ในการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร

๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๔) ส่งเสริมการพัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำบนดินและใต้ดินในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อการอุปโภคบริโภคและรักษาระบบนิเวศ

๕) ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทน ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๖) รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ด้านรักษาความมั่นคงและความสงบ “บุรีรัมย์สงบสุข”

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้สังคมมีความสงบสุขและพื้นที่มีความมั่นคง

๒) เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓) เพื่อรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด (ร้อยละ ๑๐)

๒) จำนวนพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นคงลดลง (๕ แห่ง/ปี)

แนวทางการพัฒนา

๑) ป้องกันและแก้ไขปัญหามั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล ตามประกาศจังหวัดให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๒) พัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน/ชุมชน และการเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยให้เพียงพอต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

๓) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีปรองดองในทุกระดับ โดยเน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการของภาครัฐ และสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการร่วมกำหนดแนวทางการสร้างความสามัคคีปรองดอง

๔) ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคมมีความสุข และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผนึกกำลังทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ให้เป็นเครือข่ายสนับสนุนงานด้านความมั่นคงและให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบ ต่อผลประโยชน์แห่งชาติ

๕) นำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงขยายผลตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้พร้อมทั้งเผยแพร่ ผลการดำเนินงานให้แพร่หลายในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหาด้านความมั่นคง

๖) พัฒนากลไกการบริหารจัดการและให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวและอาชญากรรมข้ามชาติอย่างประสานสอดคล้องกัน

๗) รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการ

๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนในบริเวณพื้นที่ชายแดนไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันภัย จากอาชญากรรมที่จะเข้าสู่ประเทศไทยผ่านช่องทางชายแดน

๙) รณรงค์และปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนคนในชาติ ในการสำนึกรักสถาบันหลักของชาติอย่างลึกซึ้ง

จังหวัดบุรีรัมย์กำหนดตำแหน่งทางการพัฒนา ๔ ด้าน ดังนี้

๑) พัฒนาศักยภาพเป็น “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก”

๒) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน

๓) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไหม

๔) ส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้าและการลงทุน

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญจังหวัดบุรีรัมย์

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้งขนาดพื้นที่

จังหวัดบุรีรัมย์ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือ กับ ๑๕ องศา ๔๕ ลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๓๐ ลิปดาตะวันออก กับ ๑๐๓ องศา ๔๕ ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ ๓๘๕ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๓๗๖ กิโลเมตร

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสระแก้ว และราชอาณาจักรกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา

๓) สภาพพื้นที่

จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑๐,๓๙๓.๙๔๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๑ ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๒.๐๑ ของพื้นที่ประเทศไทย

- พรหมแดน

จังหวัดบุรีรัมย์ มีพรหมแดนโดยรอบยาวประมาณ ๖๓๘ กิโลเมตร เป็นพรหมแดนที่เป็นธรรมชาติทั้งสิ้น คือ ใช้แนวสันเขาแบ่งยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๙ พรหมแดนที่เป็นลำน้ำยาวประมาณ ๓๖๓ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๕ และใช้เส้นแนวตรงในที่ราบเป็นแนวพรหมแดนอีก ๑๕๐ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๖

- รูปร่าง

รูปร่างของจังหวัดบุรีรัมย์ มีความยาวมากกว่าความกว้าง กล่าวคือ วัดความยาวของจังหวัดจากแผนที่ภูมิศาสตร์ อัตราส่วน ๑ : ๒๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหารได้ประมาณ ๑๘๒ กิโลเมตร ส่วนความกว้างวัดได้ประมาณ ๙๐ กิโลเมตร ในทางภูมิศาสตร์การเมืองได้วิเคราะห์รูปร่างที่ดีของพื้นที่ไว้ว่า จะต้องมีความยาวและความกว้างเท่ากันหรือ ยาว : กว้าง เท่ากับ ๑ ซึ่งรูปร่างของพื้นที่ดังกล่าวอาจเกือบกลม หรือ เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส เมื่อพิจารณารูปร่างของจังหวัดบุรีรัมย์แล้วจะมีรูปร่างคล้ายเต่า มีหัวอยู่ทางตอนบนและลำตัวอยู่ทางตอนกลางและตอนใต้ ถ้าคิดตามสัดส่วนความยาวต่อความกว้างแล้ว จะมีค่าประมาณ ๒.๐๒ ซึ่งเป็นรูปร่างที่ไม่ดี คือไม่กะทัดรัด เพราะจะมีรูปร่างยาวรีในตอนบนแล้วแผ่กว้างทางตอนกลางและตอนใต้ จึงทำให้เกิดข้อเสียในด้านต่างๆ การสื่อสารโทรคมนาคมไม่สะดวก ยากแก่การพัฒนา เสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาสูงตลอดจนการดูแลของเจ้าหน้าที่ไม่ทั่วถึง

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดบุรีรัมย์

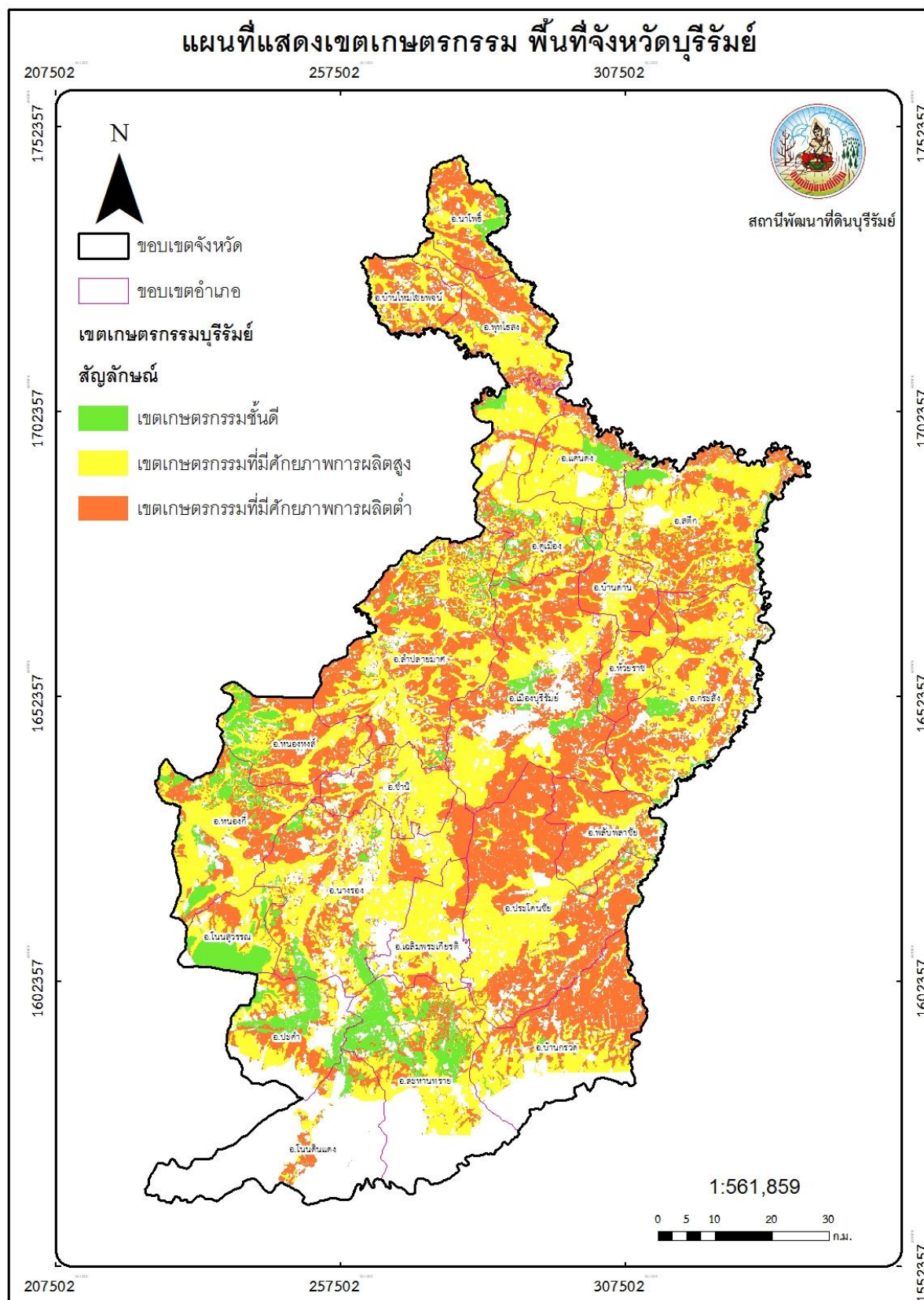
๔) ลักษณะดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายถึงทรายจัด มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและง่ายต่อการชะล้างพังทลาย โดยการแบ่งเขตเกษตรกรรมออกเป็นดังนี้

๑) เขตเกษตรกรรมชั้นดี ส่วนใหญ่จะอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัด มีพื้นที่ ๔๒๒,๓๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๗๘ ของพื้นที่เกษตรกรรม

๒) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง จะกระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัด มีพื้นที่ ๒,๒๐๑,๙๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๑ ของพื้นที่เกษตรกรรม

๓) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ จะกระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัด มีพื้นที่ ๒,๑๘๑,๗๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๓๙ ของพื้นที่เกษตรกรรม

คำอธิบายเขตเกษตรกรรม

เขตเกษตรกรรมชั้นดี

- ไม่พบดินที่เป็นอุปสรรคต่อการเพาะปลูกหรือเจริญเติบโตของพืช เช่น ดินทรายจัด ดินตื้น ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินดาน เป็นต้น
- มีการพัฒนาสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรกรรม เช่น ระบบชลประทานประเภทต่าง ๆ โครงการจัดรูปที่ดิน เป็นต้น
- เป็นพื้นที่ที่มีระดับเหมาะสมของที่ดินสูง (S๑) หรือปานกลาง (S๒) ของพืชเศรษฐกิจหลัก ๑๓ ชนิดพืช ตาม Agri-Map (ชนิดใดชนิดหนึ่ง)

- เป็นพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นแหล่งผลิตพืชที่มีสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของยุโรป

เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง

- ไม่พบดินที่เป็นอุปสรรคต่อการเพาะปลูกหรือเจริญเติบโตของพืช เช่น ดินทรายจัด ดินตื้น ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินดาน เป็นต้น
- ไม่มีการพัฒนาสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรกรรม เช่น ระบบชลประทานประเภทต่าง ๆ โครงการจัดรูปที่ดิน เป็นต้น
- เป็นพื้นที่ที่มีระดับเหมาะสมของที่ดินสูง (S๑) หรือปานกลาง (S๒) ของพืชเศรษฐกิจหลัก ๑๓ ชนิดพืช ตาม Agri-Map (ชนิดใดชนิดหนึ่ง)

เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ

- พบดินที่เป็นอุปสรรคต่อการเพาะปลูกพืช เช่น ดินทรายจัด ดินตื้น ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินดาน เป็นต้น
 - ไม่มีการพัฒนาสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรกรรม เช่น ระบบชลประทานประเภทต่าง ๆ โครงการจัดรูปที่ดิน เป็นต้น
 - เป็นพื้นที่ที่มีระดับเหมาะสมของที่ดินเล็กน้อย (S๓) หรือ ไม่เหมาะสม (N) ของพืชเศรษฐกิจหลัก ๑๓ ชนิดพืช ตาม Agri-Map (ชนิดใดชนิดหนึ่ง)
- ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล มีสภาพอากาศจัดอยู่ภายในเขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน (Tropical Savanna Climate : Aw) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เขตภูมิอากาศแบบสวันนา (Savanna Climate) ซึ่งเป็นลักษณะอากาศที่มีฤดูแล้งสลับฤดูฝนอย่างเด่นชัด คือ

- ฤดูฝน (Rain Season) เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งได้รับอิทธิพล จากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากทะเลอันดามัน และอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม และมีอิทธิพล ของร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุม (International Tropical Convergence Zone : ITCZ or Monsoon Trough) พาดผ่าน ทำให้เริ่มมีฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไปจนถึงกลางเดือนมิถุนายน หลังจากนั้นไปจนถึงกลางเดือนกรกฎาคมฝนจะลดน้อยลงมากบางวันอาจไม่มีฝนตกเลย เรียกระยะนี้ว่าระยะฝนทิ้งช่วง (Dry Spell) เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุมได้เคลื่อนตัวขึ้นไปพาดผ่านตอนบนของประเทศลาว ประเทศเวียดนาม และประเทศจีนตอนใต้ สำหรับในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายนฝนจะกลับมาตกชุกอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องมรสุมได้เคลื่อนตัวลงมาพาดผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในฤดูนี้มักมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนตัวจากทะเลจีนใต้เข้ามามีอิทธิพลต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลี่ยปีละ ๑-๓ ลูกจากสถิติภูมิอากาศจังหวัดบุรีรัมย์ของกรมอุตุนิยมวิทยา พบว่า ฝนตก

ชุกมากที่สุดคือเดือนกันยายนวัดปริมาณฝนรวมเฉลี่ยได้ ๒๔๕.๔ มิลลิเมตร รองลงมาคือเดือนสิงหาคม โดยวัดปริมาณฝนรวมเฉลี่ยได้ ๑๗๘.๐ มิลลิเมตร ปริมาณฝนรวมเฉลี่ยทั้งปี เท่ากับ ๑,๑๙๙.๒ มิลลิเมตร

- ฤดูหนาว (Winter Season)เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในฤดูนี้ จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมที่พัดออกจากความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีน มีลักษณะอากาศเย็นและแห้ง ความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจะแผ่ปกคลุมตลอดฤดู อุณหภูมิจะลดต่ำลงทำให้มีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับกำลังและขนาดของมวลอากาศเย็นนั้น จากสถิติภูมิอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา พบว่า อากาศหนาวเย็นที่สุดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม วัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ ๑๓.๔ องศาเซลเซียส และ ๑๓.๐ องศาเซลเซียส ตามลำดับ อุณหภูมิต่ำที่สุดที่วัดได้เท่ากับ ๗.๘ องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม ในฤดูนี้มักประสบปัญหาภัยแล้งเนื่องจากมีฝนลดน้อยลงอย่างมาก จนถึงระดับไม่มีฝนตกในฤดูนี้อาจมีคลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนตัวมาจากประเทศพม่าผ่านภาคเหนือของประเทศไทยเข้ามามีอิทธิพลต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ ซึ่งอาจทำให้มีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้นได้ แต่ปริมาณฝนจะไม่มากนัก

- ฤดูร้อน (Summer Season)เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ลมที่พัดปกคลุมในฤดูนี้ส่วนใหญ่เป็นลมใต้และลมตะวันตก และมักจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อน (Heat Low) ปกคลุมตลอดฤดู ทำให้มีอากาศร้อนโดยทั่วไป บางวันมีอากาศร้อนจัดสามารถวัดอุณหภูมิได้สูงถึง ๔๑ องศาเซลเซียส ขึ้นไป จากสถิติภูมิอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนมากที่สุด อุณหภูมิสูงที่สุดที่เคยวัดได้ ๔๑.๘ องศาเซลเซียส ค่าเฉลี่ยที่ ๔๑.๘ องศาเซลเซียส ในฤดูนี้จะมีบางช่วงที่มีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ลงมาจะเกิดการปะทะกับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมอยู่ก่อนแล้ว ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง บางครั้งมีลูกเห็บตกเกิดขึ้นด้วย เราเรียกพายุชนิดนี้ว่า พายุฤดูร้อน (Summer Storm) ฝนที่ตกลงมาในฤดูนี้ยังมีปริมาณน้อยมักไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก

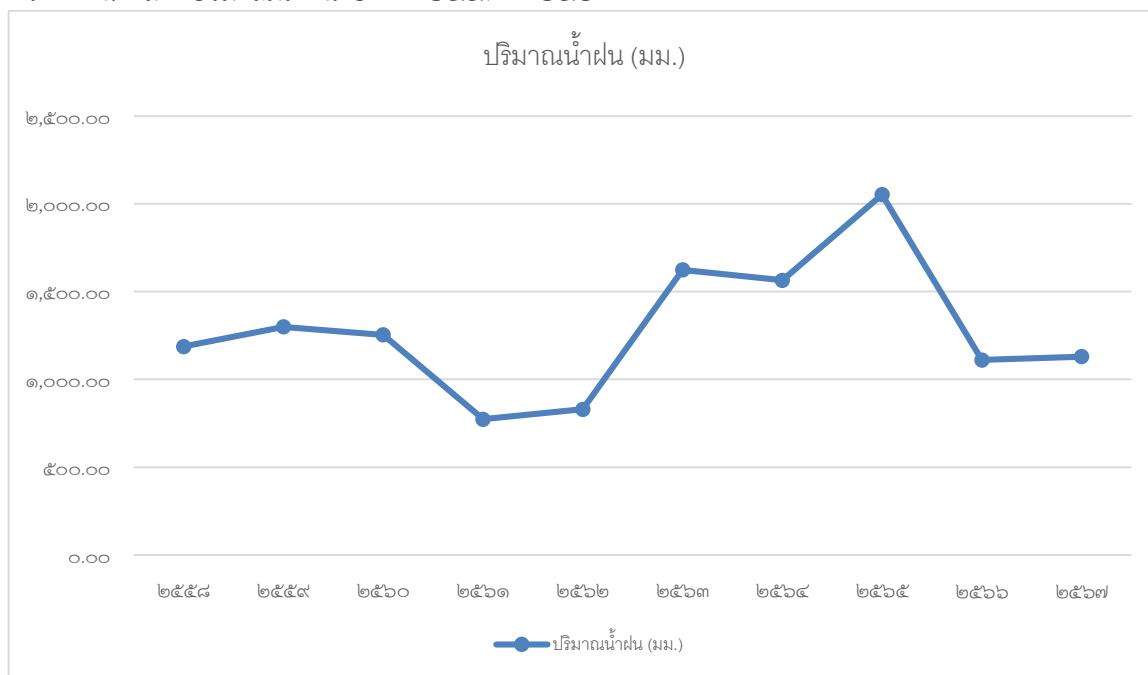
๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูลย้อนหลัง ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๘	๑,๑๘๗.๔๐
๒๕๕๙	๑,๒๙๙.๒๐
๒๕๖๐	๑,๒๕๓.๑๐
๒๕๖๑	๗๗๓.๕๐
๒๕๖๒	๘๒๙.๓๐
๒๕๖๓	๑,๖๒๓.๗๐
๒๕๖๔	๑,๕๖๔.๒
๒๕๖๕	๒,๐๕๒.๑๐
๒๕๖๖	๑,๑๑๐.๓๐
๒๕๖๗	๑,๑๒๙.๒๐

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยาอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

กราฟที่ ๑ แสดงปริมาณน้ำฝน ปี พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๗

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูลย้อนหลัง ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด – ต่ำสุด ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๗

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๘	๓๗.๒๖	๑๙.๘๙	๒๗.๖๓	๙๘.๖๗	๓๙.๐๐	๗๔.๙๔
๒๕๕๙	๓๗.๑๗	๑๙.๐๐	๒๗.๘๐	๙๗.๙๒	๓๙.๗๕	๗๔.๑๖
๒๕๖๐	๓๖.๑๑	๑๘.๘๓	๒๗.๐๗	๙๘.๐๘	๔๐.๕๘	๗๖.๗๐
๒๕๖๑	๓๖.๗๓	๑๙.๑๘	๒๗.๒๔	๙๗.๙๒	๓๘.๑๗	๗๔.๗๕
๒๕๖๒	๓๗.๕๙	๒๐.๒๐	๒๘.๐๘	๙๗.๓๕	๓๕.๕๘	๖๙.๙๐
๒๕๖๓	๓๗.๓๒	๒๐.๖๓	๒๗.๔๙	๙๘.๐๘	๕๑.๕๓	๗๓.๖๖
๒๕๖๔	๓๖.๕๘	๑๙.๗๓	๒๖.๘๕	๙๙.๕๘	๕๔.๓๗	๗๗.๑๖
๒๕๖๕	๓๕.๔๖	๑๘.๕๖	๒๖.๖๗	๙๙.๕๐	๔๓.๒๕	๗๙.๑๑
๒๕๖๖	๓๗.๐๐	๒๐.๑๔	๒๗.๖๘	๙๙.๘๓	๔๓.๐๐	๗๕.๗๐
๒๕๖๗	๓๗.๒๖	๒๐.๔๗	๒๘.๖๘	๙๗.๘๓	๓๗.๖๗	๖๗.๗๕

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยาอำเภอหนองเรือ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ มีลำน้ำที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่มีการใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการเกษตร และการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ หลายสาย ได้แก่

๑) ลำจักราช มีลำน้ำสายหลักคือลำจักราช ซึ่งเกิดจากห้วยสาระเพ็ชร และห้วยจักราชในอำเภอนางรองบุรีรัมย์ จังหวัดนครราชสีมา สภาพทั่วไปลำจักราชจะมีน้ำไหลตลอดลำน้ำ เฉพาะช่วงฤดูฝน มีพื้นที่ลุ่มน้ำ ประมาณ ๑,๓๘๘ ตร.กม. หรือ ๘๖๗,๕๐๐ ไร่ โดยจะไหลผ่านอำเภอนางรอง และอำเภอนางรองหงส์

จังหวัดบุรีรัมย์ และอำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา แล้วไหลรวมบรรจบกับแม่น้ำมูลที่อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

๒) ลำนางรอง มีต้นกำเนิดอยู่บริเวณเทือกเขาสนกำแพงในแนวรอยต่อจังหวัดบุรีรัมย์กับจังหวัดสระแก้ว ไหลผ่านอำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้กรมชลประทานได้สร้างเขื่อนเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ไว้ในบริเวณบ้านป่าไม้สหัสวรรษ อำเภอโนนดินแดง ได้แก่ เขื่อนลำนางรอง แล้วปล่อยน้ำจากเขื่อนลงสู่ลำนางรองเดิม ผ่านบ้านโคกใหม่ ตำบลสำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย ไปบรรจบกับลำจังหัน ในเขตอำเภอปะคำ ไหลคดเคี้ยวเข้าสู่อำเภอนางรอง ซึ่งเป็นช่วงต่อระหว่างสามอำเภอ คือ อำเภอปะคำ อำเภอนางรอง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ และมีลำธารเล็กๆ หลายสาย จากภูเขาอังคาร มารวมลงสู่ลำนางรอง และไหลบรรจบลงที่ลำปลายมาศ ทั้งนี้ โดยภาพรวม ลำนางรองมีความยาว ประมาณ ๑๑๕ กม. ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๒๙๙.๙๔ ตร.กม.

๓) ลำปะเทีย มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาพนมดงรักบริเวณพรมแดนไทย-กัมพูชา ประชาธิปไตย โดยเป็นลำธารเล็กๆ ไหลลงมารวมกัน ณ บริเวณบ้านไผ่ทรมพล ตำบลตาจ่ง อำเภอละหานทราย กรมชลประทานได้สร้างเขื่อนลำปะเทียเก็บกักน้ำไว้การใช้สอยโดยชุมชน เส้นทางไหลของลำปะเทียจะไหลผ่านท้องที่อำเภอละหานทราย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้ ยังมีคลองตาพรหม และคลองลาดกล้วย ซึ่งไหลจากภูเขาอังคารลงมาสมทบ จากนั้นลำปะเทียได้ไหลผ่าน อำเภอนางรอง และอำเภอขามิ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วจึงไหลลงบรรจบกับลำนางรองที่บ้านโคกสะอาด อำเภอขามิ โดยรวมแล้วลำปะเทียมีความยาว ประมาณ ๙๐ กม.

๔) ลำปลายมาศ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสนกำแพงในพื้นที่อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา ไหลผ่านอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ จะมีลำธารเล็กๆ เกิดจากเนินเขาเตี้ยๆ ไหลมาบรรจบกับลำปลายมาศ ทำให้ในช่วงฤดูฝนลำปลายมาศ มีปริมาณน้ำมาก และเกิดน้ำท่วมฉับพลันในช่วงระยะเวลาสั้นๆ จากนั้นลำปลายมาศจะไหลผ่านบ้านหนองหว้าทางทิศตะวันตกของอำเภอนางรอง และไหลไปลงยังบ้านโคกมกดัน อำเภอหนองกี่ ซึ่งเป็นจุดที่ลำไทรโยง ไหลลงบรรจบกับลำปลายมาศ ทำให้ลำปลายมาศช่วงนี้มีปริมาณน้ำมาก ในฤดูฝนจึงเกิดน้ำท่วมสองฝั่ง ลำน้ำนี้จะไหลคดเคี้ยวผ่านอำเภอนางรอง อำเภอขามิ ผ่านบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ ซึ่งเป็นช่วงที่ลำน้ำอีกสองสาย คือ ลำนางรอง และลำปะเทีย ไหลมาบรรจบกับลำปลายมาศ ทำให้ลำปลายมาศมีขนาดใหญ่ขึ้นน้ำเอ่อล้นฝั่งทุกปี แต่ในฤดูแล้งน้ำลด ลำปลายมาศจะขาดน้ำเป็นช่วงๆ และลำปลายมาศจะไปบรรจบแม่น้ำมูลที่อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๙๔๑ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติ เฉลี่ย ๔๕๗ ล้าน ลบ.ม. ต่อปี ลำปลายมาศมีความยาวโดยรวม ประมาณ ๒๑๐ กม.

๕) แม่น้ำมูล (ลำน้ำมูลส่วนที่ ๒) มีต้นกำเนิดของแม่น้ำนี้เกิดจากเทือกเขาสนกำแพงระหว่างเขาวง เขาละมั่ง และเขาใหญ่ จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดนครราชสีมา ไหลผ่านอำเภอปักธงชัย อำเภอสูงเนิน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอพิมาย และอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ไหลเข้าไปในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ ในท้องที่อำเภอพุทไธสง อำเภอคูเมือง อำเภอแคนดง และอำเภอสตึก แล้วไหลผ่านอำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม อำเภอรัตนบุรี ในเขตจังหวัดสุรินทร์ หลังจากนั้นไหลผ่านจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี ลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอโขงเจียม มีความยาวประมาณ ๖๔๐ กิโลเมตร แม่น้ำมูล ช่วงที่อยู่ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นลำน้ำมูลส่วนที่ ๒ ซึ่งแบ่งเขตระหว่าง อำเภอคูเมือง กับอำเภอพุทไธสง และแบ่งเขตอำเภอแคนดง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ กับอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

๖) ห้วยแอก มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณตอนเหนืออำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นลำธารเล็กๆ หลายสายไหลมารวมกันทางทิศใต้ ที่บริเวณหมู่บ้านตลาดแบ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วไหลไปสมทบกับแม่น้ำมูลที่บ้านหนองเรือ ตำบลหายโคก อำเภอพุทไธสง

๓) ลำสะเทต มีต้นกำเนิดจากที่ราบสูงสันปันน้ำระหว่างลุ่มน้ำมูลและลุ่มน้ำชี และอีกส่วนหนึ่งจากต้นน้ำที่ห้วยปราสาทในเขตอำเภอคง และอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ ยังประกอบด้วยลำสาขาได้แก่ ลำห้วยตะกั่ว ไหลลงลำสะเทต แล้วลำสะเทต ไหลลงสู่แม่น้ำมูลที่อำเภอฟุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๑๙๒ ตร.กม. มีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติประมาณปีละ ๓๘๕ ล้าน ลบ.ม. โดยรวม ลำสะเทตมีความยาวทั้งสิ้น ประมาณ ๑๔๕ กิโลเมตร

๔) ลำพังชู มีต้นน้ำเกิดจากที่สูงจากธารน้ำหลายสายในท้องที่อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น และท้องที่อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ กลายเป็นลำพังชู ไหลผ่าน บ้านแดงใหญ่ บ้านท่างาม อำเภอฟุทไธสง และเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอฟุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์กับอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จากนั้นไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่บ้านยางนกฮูก ตำบลบ้านยาง อำเภอฟุทไธสง ลำพังชู มีความยาวประมาณ ๕๓ กิโลเมตร

๕) ห้วยตะไค้ มีต้นน้ำเกิดจากเนินเขากระโดง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และมีลำห้วยหลายสาย อาทิ ห้วยจรเข้มาก ห้วยตลาด ห้วยกระโดง ห้วยราช ห้วยยาง ได้ไหลลงมาบรรจบกันเกิดเป็นห้วยตะไค้ แล้วไหลไปทางทิศเหนือของจังหวัดบุรีรัมย์ ผ่านบ้านสวายสอ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ บ้านตะไค้ บ้านด่าน บ้านปลัดปึก อำเภอบ้านด่าน สู่เขตอำเภอสตึก และไหลลงแม่น้ำมูล ห้วยตะไค้มีความยาวประมาณ ๕๖ กิโลเมตร

๑๐) ลำชี เป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำมูล ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ฝั่งตะวันออกของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอสตึกบางส่วน อำเภอกระสัง อำเภอประโคนชัย อำเภอพลับพลาชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอเมืองบุรีรัมย์บางส่วน และอำเภอห้วยราชบางส่วน มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๘๒๒ ตารางกิโลเมตร แบ่งย่อยออกเป็น ๒ ส่วน คือ

(๑) ลุ่มน้ำลำชี ตอนบน มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาพนมดงรักไหลผ่านบ้านหนองแวง อำเภอละหานทราย และทางตอนใต้ของอำเภอบ้านกรวด ลำชีในช่วงนี้ มีลำธารเล็กๆ คือ ห้วยเสว ห้วยตะแบก ในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์ และห้วยเสนง ในท้องที่จังหวัดสุรินทร์ ไหลมาสมทบกัน

(๒) ลุ่มน้ำลำชี ตอนล่าง ได้แก่ลำชีในช่วงที่ไหลผ่าน อำเภอประโคนชัย มีห้วยสายตะกู ห้วยโกละเนียบ ไหลมาสมทบ และยังมีลำน้ำสาขาพื้นที่ในเขตอำเภอกระสัง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ บางส่วน และอำเภอห้วยราชบางส่วน มีลำสาขาที่สำคัญ คือ ลำห้วยลึก ลำห้วยกระเบื้อง ลำชีน้อยที่เป็นต้นน้ำของลำชี โดยลำสาขาดังกล่าวไหลลงลำชี แล้วลำชีไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ต่อไป
ที่มา : โครงการชลประทานบุรีรัมย์, ๒๕๕๘; สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าไม้

จังหวัดบุรีรัมย์มีพื้นที่ป่าไม้ ๕๕๓,๙๒๘.๔๑ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๓๙ ของพื้นที่จังหวัด (โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้) โดยแยกเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย ได้แก่ อุทยานแห่งชาติตาพระยา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๕ แห่ง (ภูเขาไฟกระโดง อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด อ่างเก็บน้ำสนามบิน และอ่างเก็บน้ำลำนางรอง) และพื้นที่ป่านอกเขตอนุรักษ์ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชุมชน ป่าในพื้นที่ยื่นของรัฐ และป่าในพื้นที่เอกชนและที่ดินกรรมสิทธิ์

๒) หิน

บุรีรัมย์มีภูเขาไฟที่ดับแล้ว ๕ ลูก บริเวณรอบๆ ภูเขาไฟ ยังอุดมไปด้วยหินบะซอลต์ที่มีคุณภาพดี แข็งแกร่ง เหมาะสำหรับให้ใช้ในการก่อสร้างอาคาร ถนน และงานก่อสร้างอื่นๆ ไป จึงมีผู้ประกอบการกิจการโรงไหมหินในจังหวัดจำนวนมากถึง ๑๐ โรง ส่งหินที่บดย่อยแล้วไปขายในหลายๆ จังหวัด

๓) ทรายน้ำจืด

มีทรายน้ำจืดอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูล ในท้องที่อำเภอคูเมือง พุทไธสง และอำเภอสตึก มีผู้ประกอบการดูดทรายหลายราย

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง แบ่งออกเป็น ๒๓ อำเภอ ๑๘๖ ตำบล ๒,๕๔๖ หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๖๐ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๔๕ แห่ง รายละเอียดดังนี้ ตารางที่ ๓ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ.๒๕๖๗

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน					
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล เมือง นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
๑.เมืองบุรีรัมย์	๗๑๘.๒๓๕	๗	๑๘	๓๒๓	๑	๑	๔	๑๓
๒.นางรอง	๗๖๙.๘๐๐	๕๕	๑๕	๑๘๘	-	๑	๑	๑๔
๓.ประโคนชัย	๘๙๐.๑๒๑	๔๔	๑๖	๑๘๒	-	-	๔	๑๓
๔.พุทไธสง	๓๓๐.๐๐๐	๗๗	๗	๙๗	-	-	๑	๗
๕.ลำปลายมาศ	๘๐๒.๕๐๐	๓๓	๑๖	๒๑๖	-	-	๒	๑๕
๖.สตึก	๘๐๓.๐๐๐	๔๓	๑๒	๑๗๙	-	-	๔	๙
๗.กระสัง	๖๕๒.๗๐๐	๓๑	๑๑	๑๖๘	-	-	๔	๘
๘.ละหานทราย	๗๓๕.๐๐๐	๘๓	๖	๘๔	-	-	๕	๒
๙.บ้านกรวด	๕๘๓.๙๐๐	๖๘	๙	๑๑๘	-	-	๘	๓
๑๐.คูเมือง	๔๔๒.๐๐๐	๓๖	๗	๑๐๖	-	-	๒	๗
๑๑.หนองกี่	๓๘๕.๐๐๐	๘๕	๑๐	๑๐๘	-	-	๓	๘
๑๒.ปะคำ	๒๖๙.๐๒๙	๗๙	๕	๗๗	-	-	๑	๔
๑๓.หนองหงส์	๓๓๕.๐๐๐	๕๘	๗	๑๐๐	-	-	๒	๖
๑๔.นาโพธิ์	๒๕๕.๐๐๐	๘๒	๕	๖๕	-	-	๑	๕

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา ากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน					
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล เมือง นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
๑๕.พลับพลาชัย	๓๐๖.๖๗๐	๔๓	๕	๖๗	-	-	๓	๓
๑๖.ห้วยราช	๑๘๒.๑๒๐	๑๑	๘	๘๐	-	-	๓	๕
๑๗.โนนสุวรรณ	๑๘๙.๖๓๐	๘๑	๔	๕๖	-	-	๒	๓
๑๘.ขำนิ	๒๔๒.๐๐๐	๔๕	๖	๖๓	-	-	๒	๔
๑๙.โนนดินแดง	๔๔๘.๐๐๐	๙๖	๓	๓๗	-	-	๑	๓
๒๐.เฉลิมพระเกียรติ	๓๔๙.๖๙๐	๖๖	๕	๖๗	-	-	๓	๒
๒๑.บ้านใหญ่ไชยพจน์	๑๗๕.๐๐๐	๘๖	๕	๕๕	-	-	๑	๕
๒๒.บ้านด่าน	๑๕๙.๑๐๐	๑๖	๔	๕๙	-	-	๒	๒
๒๓.แคนดง	๒๙๘.๐๐๐	๔๗	๔	๕๔	-	-	๑	๔
รวม	๑๐,๓๔๘.๔๙๕		๑๘๘	๒,๕๔๙	๑	๒	๖๐	๑๔๕

ที่มา : สำนักงานปกครองจังหวัดบุรีรัมย์ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

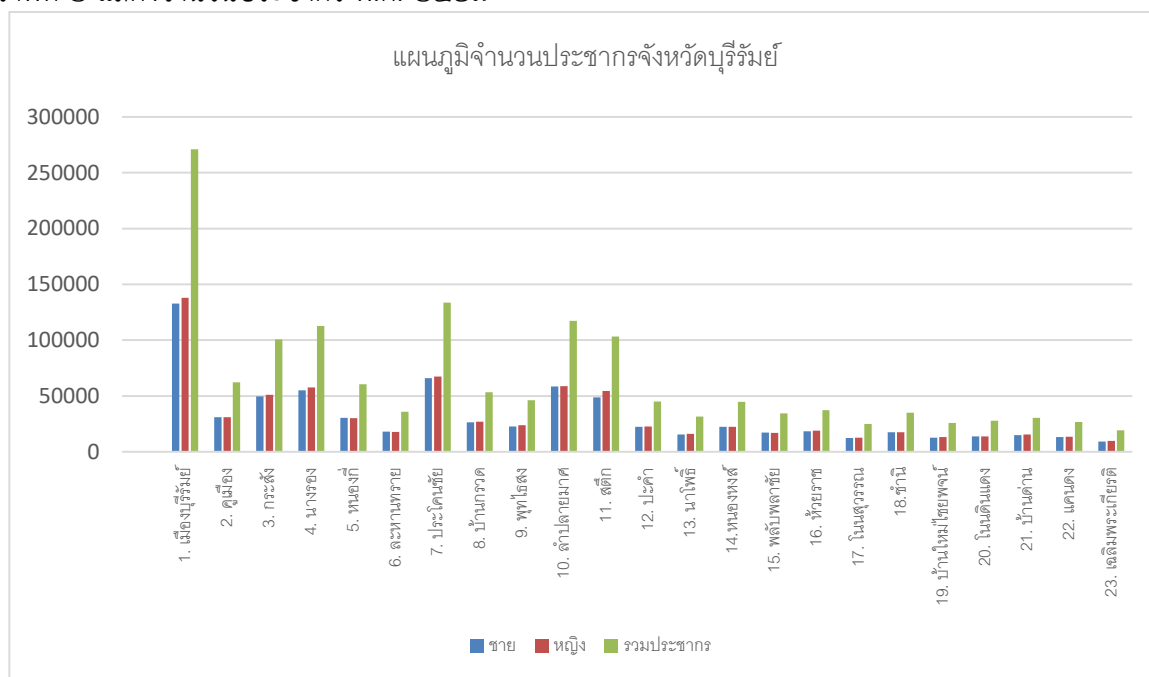
ตารางที่ ๔ จำนวนประชากรของจังหวัดบุรีรัมย์ปี พ.ศ.๒๕๖๗

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑. เมืองบุรีรัมย์	๑๓๒,๙๔๓	๑๓๘,๐๔๗	๒๗๐,๙๙๐	๑๑๖,๔๗๖
๒. คูเมือง	๓๑,๑๐๒	๓๑,๐๖๖	๖๒,๑๖๘	๒๑,๑๗๑
๓. กระสัง	๔๙,๗๕๔	๕๐,๙๕๑	๑๐๐,๗๐๕	๒๗,๕๑๒
๔. นางรอง	๕๕,๐๓๗	๕๗,๘๑๓	๑๑๒,๘๕๐	๒๗,๘๕๖
๕. หนองกี่	๓๐,๓๓๗	๓๐,๑๔๗	๖๐,๔๘๔	๑๗,๕๕๔
๖. ละหานทราย	๑๗,๙๙๑	๑๗,๙๒๘	๓๕,๙๑๙	๑๐,๖๐๗
๗. ประโคนชัย	๖๖,๐๙๒	๖๗,๔๘๖	๑๓๓,๕๗๘	๔๒,๘๖๘
๘. บ้านกรวด	๒๖,๕๖๙	๒๖,๘๘๔	๕๓,๔๕๓	๑๖,๒๘๘
๙. พุทไธสง	๒๒,๖๔๐	๒๓,๗๑๖	๔๖,๓๕๖	๑๔,๙๓๘
๑๐. ลำปลายมาศ	๕๘,๕๐๒	๕๘,๙๖๔	๑๑๗,๔๖๖	๓๓,๘๖๕
๑๑. สตึก	๔๘,๗๒๔	๕๔,๖๔๕	๑๐๓,๓๖๙	๓๔,๒๒๙
๑๒. ปะคำ	๒๒,๕๑๐	๒๒,๕๗๕	๔๕,๐๘๕	๑๕,๒๑๙
๑๓. นาโพธิ์	๑๕,๔๓๗	๑๖,๑๐๕	๓๑,๕๔๒	๑๐,๐๒๘
๑๔. หนองหงส์	๒๒,๔๗๘	๒๒,๔๐๑	๔๔,๘๗๙	๑๒,๖๐๖

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑๕. พลับพลาชัย	๑๗,๓๖๑	๑๗,๐๑๕	๓๔,๓๗๖	๙,๖๗๑
๑๖. ห้วยราช	๑๘,๔๗๗	๑๘,๘๗๙	๓๗,๓๕๖	๑๐,๑๖๑
๑๗. โนนสุวรรณ	๑๒,๔๗๑	๑๒,๖๐๔	๒๕,๐๗๕	๗,๘๑๗
๑๘. ชำนิ	๑๗,๔๕๗	๑๗,๖๑๔	๓๕,๐๗๑	๙,๕๖๑
๑๙. บ้านใหม่ไชยพจน์	๑๒,๗๒๕	๑๓,๑๕๓	๒๕,๘๗๘	๗,๘๔๒
๒๐. โนนดินแดง	๑๓,๘๓๘	๑๓,๙๕๖	๒๗,๗๙๔	๙,๗๐๘
๒๑. บ้านด่าน	๑๕,๐๐๔	๑๕,๕๑๗	๓๐,๕๒๑	๘,๓๑๕
๒๒. แคนดง	๑๓,๒๐๗	๑๓,๔๓๗	๒๖,๖๔๔	๗,๖๖๘
๒๓. เฉลิมพระเกียรติ	๙,๓๖๒	๙,๘๖๑	๑๙,๒๒๓	๕,๙๗๑
รวม	๗๓๐,๐๑๘	๗๕๐,๗๖๔	๑,๔๘๐,๗๘๒	๔๗๗,๙๓๑

ที่มา : สำนักงานปกครองจังหวัดบุรีรัมย์ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

กราฟที่ ๒ แสดงจำนวนประชากร พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ลักษณะทางสังคม

-ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๗ ประกอบด้วย ๒๓ อำเภอ ๑๘๘ ตำบล ๒,๕๔๙ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง เทศบาลตำบล ๖๐ แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๔๕ แห่ง ๔๗๗,๙๓๑ ครัวเรือน ประชากร ๑,๔๘๐,๗๘๒ คน (ชาย ๗๓๐,๐๑๘ คน หญิง ๗๕๐,๗๖๔ คน) อำเภอเมืองบุรีรัมย์มีประชากรมากที่สุดมีจำนวน ๒๗๐,๙๙๐ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕๗ ส่วนอำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดมีจำนวน ๑๙,๒๒๓ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทองค์กร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ (%)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑	๐.๔๘
เทศบาลนครเมือง	๑	๐.๔๘
เทศบาลเมือง	๒	๐.๙๖
เทศบาลตำบล	๖๐	๒๘.๗๑
องค์การบริหารส่วนตำบล	๑๔๕	๖๙.๓๗
รวมทั้งสิ้น	๒๐๙	๑๐๐

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดบุรีรัมย์ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗)

๑.๓.๒ วัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์

ประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์ มีกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิม ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มไทย-โคราช กลุ่มไทยอีสานหรือไทย-ลาว กลุ่มไทย-เขมร และกลุ่มไทย-กวย นอกจากภาษาเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญสำหรับความแตกต่างของกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้นแล้ว วิถีชีวิตส่วนรวมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ก็ยังมีเอกลักษณ์ของตนเองที่สามารถบอกได้ว่าเป็นชาติพันธุ์นั้นๆอีกด้วย

๑. กลุ่มไทย-โคราช กลุ่มไทยโคราชส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเขตอำเภอบัวชุม นางรอง หนองกี่และลำปลายมาศ ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๑๕% ของประชากรในจังหวัดบุรีรัมย์การแต่งกายจะนุ่งโจงกระเบนทั้งชายและหญิง เสื้อคอกลมผ้าขาวม้าพาดบ่าด้านซ้ายหญิงนิยมทัดดอกไม้ที่หูชาวไทยโคราชเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน ว่านอนสอนง่ายเชื่อฟัง พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และเชื่อฟังผู้นำ ไม่ประพฤติล่วงเกินคำสั่งสอนของผู้เป็นบุพการี ความเชื่อถือ การทำบุญใส่บาตร ส่งผลบุญไปให้บรรพบุรุษ เป็นประเพณีที่นิยมทำกันในระหว่างเดือน ๖ ไม่กำหนดวันที่แน่นอน เป็นการทำบุญประจำหมู่บ้าน ซึ่งเชื่อว่าเป็นการส่งผลบุญไปให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว เป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณความเชื่อเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ คือการทำนา ทำไร่ เมื่อถึงฤดูการทำนาคือเดือน ๖ ทุกปี เมื่อก่อนจะลงนา ลงทำไร่ ไถนา จะต้องประกอบพิธีแรกนา (แรกนาขวัญ) เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่การประกอบอาชีพ

๒. กลุ่มไทย-อีสาน หรือ ไทย-ลาว จากการศึกษาความเป็นมาของไทลื้อในจังหวัดบุรีรัมย์ ดั้งเดิมนั้น มักจะอยู่ทางเหนือแม่น้ำมูล โดยเฉพาะเผ่าพันธุ์ คนพื้ไธสง นาโพธิ์ และบ้านใหม่ไชยพจน์ ที่ติดกับเขตจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมหาสารคาม เป็นเชื้อสายที่อพยพเนื่องจากการศึกสงครามสรุปได้ว่าชาติพันธุ์ไทย-ลาว ซึ่งเป็นชาวบุรีรัมย์ดั้งเดิม มาจากนครเวียงจันทน์และในแถบภูมิภาคนี้ ลาวเคยปกครองมาก่อน เผ่าพันธุ์เชื้อสายยังคงสืบทอดมาต่อกันมาดังกล่าไว้ข้างต้นและกระจายกันไปในพื้นที่ต่างๆในจังหวัดบุรีรัมย์ เช่น ที่อำเภอลำปลายมาศ อำเภอนางรอง ฯลฯ เป็นต้น (ที่มา จากการสัมภาษณ์ คุณปู่ประวัติ วิศิษฐ์ศิลป์ (จันไธสง) เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๐ ต้นตระกูลหนึ่งของบ้านมะเฟือง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) กลุ่มไทย-ลาวในจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตอำเภอพุทไธสง อำเภอนาโพธิ์ อำเภอสตึก อำเภอลำปลายมาศ อำเภอคูเมือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอนางรอง อำเภอแคนดง แต่ปัจจุบันได้กระจายกระจายเกือบทุกอำเภอ คนไทยเชื้อสายลาวมีประมาณ ๓๕ % ของประชากรในจังหวัดบุรีรัมย์ลักษณะการแต่งกายชายนิยมแต่งกายแบบผ้าขาวก้วย หรือโล่ง นิยมนุ่งผ้าหัวกุด (หัวกุด) เสื้อนิยมนุ่งเสื้อม่อฮ่อม ท่อเอง ตัดเอง ส่วนมากเป็นสิกรรม

๓. กลุ่มไทย-เขมร จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีประชากรชาวเขมรอาศัยอยู่มาก ทั้งนี้เพราะจังหวัดบุรีรัมย์มีพื้นที่อยู่ติดกับพรมแดนประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยและจังหวัดสุรินทร์ ชาวไทย-เขมรในจังหวัดบุรีรัมย์ส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ ประชากรที่พูดภาษาไทย เขมรส่วนใหญ่จะ

อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอปะคำ อำเภอละหานทราย อำเภอกระสัง อำเภอพลับพลาชัย อำเภอสตึก และอำเภอเมืองบุรีรัมย์กลุ่มชาวไทย-เขมร ในจังหวัดบุรีรัมย์ดำเนินชีวิตด้วยเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่มตนเองไว้อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะด้านความเชื่อ เช่น ความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง การเสกเป่า ยาสั่ง และการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ในวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งมีการสืบทอดกันมาโดยมีผู้นำสืบทอดสู่ชนรุ่นหลังอย่างเหนียวแน่นสำหรับประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อ ชาวไทย-เขมรมีขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างหนึ่ง คือ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ตาย เรียกว่า การทำบุญโดนตา คือการทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ผู้ตายไปแล้ว นิยมทำกันในวันสิ้นเดือน ๑๐ ประเพณีเกี่ยวกับการตาย จะนิยมฝังเอาไว้ก่อนจะไม่เผา ๓-๔ ปี จึงจะขุดเอาขึ้นมาเผา

๔. กลุ่มไทย-กวย ปัจจุบันมีชาวไทย-กวย (ส่วนมากจะเรียกส่วย หรือกูย) กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา ศรีสะเกษ และบางส่วนของจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้อพยพไปจากจังหวัดสุรินทร์ และศรีสะเกษสำหรับชาวกวยในจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งอพยพมาจากจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ และจังหวัดสุรินทร์ เมื่อประมาณ ๑๐๐ ปีกว่ามาแล้ว ได้เข้ามาอยู่ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ หนองกี่ ลำปลายมาศ กระสัง สตึกพลับพลาชัย บ้านด่าน และประโคนชัย เป็นส่วนใหญ่ชาวไทย-กวย พวกเขาจะเรียกตัวเองว่า กวย คำว่าส่วยเป็นคำพูดเรียกชื่อที่ชนชาติอื่นเรียกพวกเขาซึ่งปกติพวกเขาไม่ชอบคำว่า ส่วย ผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชนชาติส่วยคือ นายอนุพรรณ ศรีแก้ว อยู่บ้านเลขที่ ๑๑๒ หมู่ ๓บ้านโคกवान ตำบลหูก่าน อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ การนุ่งห่มและการแต่งกายของชนชาวส่วยนิยมการแต่งกายนุ่งห่มเหมือนชนชาวเขมรแต่พิเศษคือนิยมทัดดอกไม้ที่อยู่ทั้งสองข้างจะเป็นดอกไม้สีอะไรก็ได้ ในงานพิธีต่างๆ ถ้าเห็นการแต่งกายทัดดอกไม้ที่หูปัจจุบันนี้ชาวไทยส่วยในจังหวัดบุรีรัมย์มีอยู่ประมาณ ๒%ชนชาวกวยจะถือเครื่องในเรือการตอบแทนต่อผู้มีพระคุณ เช่นในทุกปีในช่วงสงกรานต์ พวกลูกหลานจะต้องหาบน้ำไปให้พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย อาบ พร้อมทั้งหาเสื้อผ้าใหม่ๆ ให้ผลัดเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี เชื้อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดาไม่ประพฤตินอกเรื่อนอกรอย ความเชื่อเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีส่วนมากจะคล้ายกับพวกเขมร เช่น การตายจะไม่นิยมเผาแต่จะฝังไว้ก่อนเป็นต้น

(ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์)

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดบุรีรัมย์สามารถเดินทางติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงและติดต่อกันภายในจังหวัดได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และยังมีสนามบินพาณิชย์ เปิดบริการระหว่างกรุงเทพฯ-บุรีรัมย์

๑.๔.๑.๑ ทางรถยนต์

- เส้นทางสายหลัก จำนวน ๑ สาย คือ หมายเลข ๒๔
- เส้นทางสายรอง มี ๔ สาย คือ หมายเลข ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๖ และ ๓๔๘
- เส้นทางย่อยระหว่างอำเภอ มี ๑๐ สาย คือ หมายเลข ๒๒๒๖ ๒๐๗๔ ๒๒๒๓ ๒๓๗๘ ๒๒๐๘ ๒๑๖๕ ๒๑๑๗ ๒๑๒๐ ๒๓๑๗ และ ๒๓๖๕

๑.๔.๑.๒ ทางรถไฟ มีรถไฟผ่านพื้นที่ตอนกลางของจังหวัด โดยผ่านอำเภอลำปลายมาศ เมืองบุรีรัมย์ ห้วยราช และกระสัง มีขบวนรถไฟไป-กลับ ผ่าน ๒๖ เทียบตัววัน

๑.๔.๑.๓ ทางเครื่องบิน การพาณิชย์ได้เปิดเที่ยวบินให้บริการโดยสารการบินของบริษัทนกแอร์ จำกัด กรุงเทพฯ-บุรีรัมย์

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านไฟฟ้าจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกรายปี

ข้อมูล	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๔๔๗,๕๐๑.๐๐	๔๔๗,๙๗๔	๔๕๑,๒๒๑
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่าย และใช้ไฟฟ้า (กิโลวัตต์ - ชั่วโมง)	๑,๓๑๓,๘๘๓,๖๘๑.๙๓	๑,๓๙๖,๖๑๙,๐๐๐.๐๘	๑,๔๘๖,๓๗๙,๙๒๒.๖๗
บ้านอยู่อาศัย	๔๐๗,๕๙๔.๐๐	๔๐๗,๗๘๒.๐๐	๔๑๐,๗๗๓
กิจกรรมขนาดเล็ก	๑๕,๘๓๗.๐๐	๓๒,๗๐๘.๐๐	๓๒,๘๗๗
กิจกรรมขนาดกลาง	๕๑.๐๐	๑๑๓๐.๐๐	๑๒๖๑
กิจกรรมขนาดใหญ่	๖๒๕๗.๐๐	๕๗.๐๐	๕๘
อื่นๆ	๔๔๗,๕๐๑.๐๐	๖๒,๙๗.๐๐	๖๒,๕๒

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

มีด้าน ☐ ศาลากลาง ที่ตั้ง.....-.....ประเภท.....-.....☐ ตรวจพืช ที่ตั้ง.....-.....มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ☒ ไม่มี ☐ มี☐ ตรวจประมง ที่ตั้ง.....-.....มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ☒ ไม่มี ☐ มี☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้งบ้านเลขที่ ๑ หมู่ ๑๘ บ้านหนองด้อ ตำบลหูก่านบ อำเภอบัวคำ จังหวัดบุรีรัมย์มีห้องปฏิบัติการเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☐ มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☒ มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- น้ำประปา

ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านน้ำประปาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกรายปี

ข้อมูล	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนผู้ใช้น้ำประปา (ราย)	๕๘,๐๖๓,๑๗๕	๖๓,๑๒๐,๗๖๓	๖๕,๑๐๙,๒๑๐
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลบ.ม)	๒,๑๐๑,๕๘๕,๒๗๖	๒,๑๘๙,๘๘๒,๐๑๗	๒,๓๑๖,๐๒๘,๑๙๒
ปริมาณน้ำขาย (ลบ.ม.)	๑,๓๖๖,๘๐๒,๔๗๓	๑,๔๔๘,๑๒๒,๕๐๗	๑,๕๒๒,๙๒๕,๐๘๓

ที่มา : เว็บไซต์การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดบุรีรัมย์ www.pwa.co.th/pro

- การใช้พลังงาน

ตารางที่ ๘ ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ลูกค้าน้ำมันจำหน่ายให้ลูกค้าจำแนกรายปี

ข้อมูล	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕ (ปริมาณ/พันลิตร)	๒๕๖๖ (ปริมาณ/พันลิตร)	๒๕๖๗ (ปริมาณ/พันลิตร)
น้ำมันกลุ่มเบนซิน			
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ อี ๘๕	๑,๗๘๔	๓๓๕	๑๗๖
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ อี ๒๐	๑๖,๑๐๗	๑๖,๔๑๐	๑๔,๒๕๑
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑	๔๒,๑๑๗	๔๒,๓๐๑	๔๒,๓๗๔
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕	๔๔,๔๑๓	๕๒,๖๐๒	๕๐,๘๙๘
น้ำมันเบนซิน	๑,๒๒๘	๘๘๑	๑,๒๖๐
น้ำมันกลุ่มดีเซล			
น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (บี ๗)	๒๕๖,๘๒๙	๒๕๗,๒๙๒	๒๕๗,๑๓๖
น้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา	๕,๑๑๔	๑,๒๗๗	๑,๑๓๓
น้ำมันดีเซล (บี ๒๐)	-	-	-
น้ำมันเตา	๒๕๖	๑,๙๐๐	๗๓๐
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) (พันกิโลกรัม)	๓๔,๐๘๗	๓๘,๘๑๒	๓๒,๖๘๗

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

สภาพทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ ขึ้นกับการผลิต ๔ สาขาหลัก ได้แก่ สาขาเกษตร สาขาการค้า สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการบริการ

- สาขาเกษตร

ด้านพืช

จังหวัดบุรีรัมย์มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา ดังนี้

๑) ข้าว

-ข้าวเปลือกทุกชนิด (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ)

ตารางที่ ๙ ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกข้าวเปลือกทุกชนิด (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ) และผลผลิต จำแนกรายปี

ข้าวทั่วไป	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๕๖,๒๕๔	๔๗,๘๗๗.๖๐	๒๕,๑๗๔
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๓๙๕	๖๙๐	๔๙๗
ผลผลิต (ตัน)	๒๒,๒๒๐	๓๑,๓๙๒.๓๒	๑๒,๓๑๔
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๑๐,๙๐๓	๑๑,๖๐๐	๙,๘๑๒
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๒๔๒	๓๖๔.๑๕	๑๒๐.๘
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๗,๙๘๗	๖,๗๘๓	๒,๙๐๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

-ข้าวเปลือกหอมมะลิ

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิและผลผลิต จำแนกรายปี

ข้าวหอมมะลิ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒,๙๙๘,๕๑๘.๗๖	๒,๘๙๐,๑๕๒.๙๓	๒,๙๓๓,๗๒๕
ผลผลิต (ตัน)	๑,๐๙๔,๔๕๙.๓๔	๑,๐๔๒,๗๖๙.๐๐	๑,๐๘๒,๕๔๔
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๓๖๕	๓๖๙	๓๕๙
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๑๔,๓๐๐	๑๔,๗๕๐.๐๐	๑๓,๒๐๐
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๑๕,๖๕๐.๗๖	๑๕,๓๘๐.๘๔	๑๔,๒๘๙.๕๘
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๒๑๓,๕๓๔	๒๑๐,๒๘๒	๒๑๒,๐๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒) อ้อย

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกอ้อยและผลผลิต จำแนกรายปี

อ้อย	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒๔๓,๗๑๒	๒๖๙,๒๕๒	๒๘๓,๖๓๑
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	๒๓๑,๒๑๒	๒๕๓,๗๑๕	๒๘๐,๕๖๘
ผลผลิต (ตัน)	๒,๖๖๓,๕๖๒	๒,๙๔๑,๕๗๒	๓,๑๒๗,๖๖๐
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๑๑,๕๒๐	๑๑,๕๙๔	๑๑,๑๔๗
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๙๖๓	๑,๔๒๐	๑,๑๖๐
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๒,๕๖๕	๔,๑๗๗	๓,๖๒๘
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๑๕,๔๒๐	๑๓,๔๘๒	๑๔,๙๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๓) มันสำปะหลัง

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังและผลผลิต จำแนกรายปี

มันสำปะหลัง	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒๗๖,๓๗๘.๑๒	๓๑๙,๔๑๑	๒๖๐,๒๑๒
ผลผลิต (ตัน)	๑,๐๑๙,๕๕๘.๘๘	๙๔๒,๘๖๐	๙๖๔,๔๓๖
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๓,๖๘๙	๓,๗๑๒	๓,๘๑๐
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๓,๓๕๐	๓,๑๕๐	๒,๙๐๐
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๓,๔๑๕.๕๒	๒,๙๗๐.๐๑	๑,๙๙๖.๓๘
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๒๓,๕๙๕	๓๓,๕๓๕	๒๓,๓๔๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๔) ยางพารา

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกยางพาราและผลผลิต จำแนกรายปี

ยางพารา	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๒๖๗,๑๘๔	๒๔๔,๕๖๒	๓๐๓,๗๗๒
เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	๑๗๘,๕๒๕	๒๓๑,๒๒๙	๒๘๙,๔๓๕
ผลผลิต (ตัน)	๓๘,๙๑๘.๔๕	๕๒,๗๒๐	๖๗,๑๕๓
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๒๑๘	๒๒๘	๒๓๒
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๔๘,๐๐๐	๔๓,๑๖๐	๗๕,๗๙๐
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๑,๗๕๑.๙๑	๒,๒๗๕	๕,๐๘๙.๕๒
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๑๘,๙๐๖	๑๘,๗๕๑	๑๙,๓๐๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

ด้านปศุสัตว์

จังหวัดบุรีรัมย์มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ๖ ประเภท ได้แก่ โคเนื้อ ไก่เนื้อ ไข่ไก่ ไข่เป็ด แพะเนื้อ แกะเนื้อ ไก่เนื้อ ดังนี้

๑) โคเนื้อ

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลการเลี้ยงโคเนื้อ จำแนกรายปี

โคเนื้อ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง (ตัว)	๕๒๖,๓๘๖	๕๓๔,๙๒๙	๕๕๗,๘๕๙
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	๘๖,๘๖๖	๘๓,๔๘๙	๘๕,๗๘๗
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว(บาท/กก.)	๓๑๐	๓๐๐	๓๑๐
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	๓๕,๐๐๐	๓๒,๔๓๗	๓๕,๐๐๐
มูลค่ารวม (เฉลี่ย/ตัว x จำนวนโค)	๑๘,๔๒๓,๕๑๐,๐๐๐	๑๗,๓๕๑,๔๙๑,๙๗๓	๑๙,๕๒๕,๐๖๕,๐๐๐
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	๑	๑	๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

๒) ไคนม

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลการเลี้ยงไคนม จำแนกรายปี

ไคนม	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนไคนมที่เลี้ยง (ตัว)	๕๘๙๒	๕,๔๐๗	๔,๙๓๑
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	๑๖๕	๑๕๒	๑๓๐
จำนวนไคนมที่รีด (ตัว)	๒,๕๔๑	๒,๐๕๘	๒,๑๐๐
ปริมาณน้ำนมที่รีดได้ (กก.)	๑๒,๙๙๗,๕๗๕	๙,๔๑๕,๓๕๐	๘,๕๑๔,๐๗๕
ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	๑๙	๑๙	๑๙
มูลค่ารวมน้ำนมดิบ (บาท)	๒๔๖,๙๕๓,๙๒๕	๑๗๘,๘๙๑,๖๕๐	๑๖๑,๗๖๗,๔๒๕
ฟาร์มมาตรฐาน (Gap) (แห่ง)	๐	๔๐	๕๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

๓) กระบือ

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลการเลี้ยงกระบือ จำแนกรายปี

กระบือ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนกระบือที่เลี้ยง (ตัว)	๑๕๘,๒๐๘	๑๕๕,๖๐๑	๑๕๙,๘๔๘
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	๒๗,๖๑๗	๒๖,๑๘๙	๒๖,๗๒๕
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว(บาท/กก.)	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	๔๒,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๒,๐๐๐
มูลค่ารวม (เฉลี่ย/ตัว xจำนวนกระบือ)	๖,๖๔๔,๗๓๖,๐๐๐	๖,๒๒๔,๐๔๐,๐๐๐	๖,๗๑๓,๖๑๖,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

๔) แพะเนื้อ

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลการเลี้ยงแพะ จำแนกรายปี

แพะ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนแพะที่เลี้ยง (ตัว)	๒๐,๙๒๕	๒๑,๕๑๘	๒๐,๔๖๖
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	๑,๑๗๖	๑,๑๖๖	๑,๑๑๖
ราคาเฉลี่ยแพะเนื้อมีชีวิต (บาท/กก.)	๑๓๐	๑๓๐	๑๓๐
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	๓,๙๐๐	๓,๙๐๐	๓,๙๐๐
ผลิตลูกได้เฉลี่ย/ปี (ผลิตลูกได้ ๑.๖๘ ตัว/ปี)	๓๘,๙๒๐	๓๙,๑๕๐.๒๔	๓๔,๓๘๒
มูลค่ารวม (ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว) × ผลิตลูกได้เฉลี่ย/ปี)	๑๔๙,๔๔๘,๐๐๐	๑๕๒,๖๘๕,๙๓๖	๑๓๔,๐๘๙,๘๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

๕) แกะเนื้อ

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลการเลี้ยงแกะ จำแนกรายปี

แกะ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนแกะที่เลี้ยง (ตัว)	๑,๕๔๒	๑,๗๖๗	๑,๗๐๓
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	๑๐๙	๑๑๓	๑๑๓
ราคาเฉลี่ยแกะเนื้อมีชีวิต (บาท/กก.)	๑๒๕	๑๒๕	๑๓๐
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	๓,๘๐๐	๓,๘๐๐	๓,๙๐๐
ผลิตลูกได้เฉลี่ย/ปี (ผลิตลูกได้ ๑.๖๘ ตัว/ปี)	๒,๘๖๘	๒,๙๖๙	๒,๘๖๑
มูลค่ารวม (ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว) × ผลิตลูกได้เฉลี่ย/ปี)	๑๐,๘๙๘,๔๐๐	๑๑,๒๘๒,๒๐๐	๑๑,๑๕๗,๙๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

๖) ไก่เนื้อ

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลการเลี้ยงไก่เนื้อ จำแนกรายปี

ไก่เนื้อ	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
จำนวนไก่เนื้อที่เลี้ยง (ตัว)	๘,๕๘๒,๓๑๒ (ต่อรอบการผลิต)	๖,๙๗๗,๐๘๒ (ต่อรอบการผลิต)	๗,๗๔๖,๔๑๓ (ต่อรอบการผลิต)
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	๘๗๘	๙๐๔	๑๖๑
ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	๔๔	๔๓	๓๕
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	๘๕	๘๕	๘๕
มูลค่ารวม (บาท)	๗๒๙,๔๙๖,๕๒๐	๕๙๓,๐๕๑,๙๗๐	๖๕๘,๔๔๕,๑๐๕
ฟาร์มมาตรฐาน (Gap) (แห่ง)	๐	๑๖๙	๖๕๘,๔๔๕,๑๐๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

- สาขาอุตสาหกรรม

ข้อมูล ปี ๒๕๖๘ มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๔๒๘ แห่ง เงินลงทุน ๓๕,๙๔๑.๓๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่าการลงทุน ๓๓,๐๐๔.๓๑ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมการเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง โรงงานน้ำตาล โรงงานผลิตยางแผ่น ยางแท่ง เป็นต้น การลงทุนส่วนใหญ่เป็นภาคการเกษตร รองลงมาได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย

ตารางที่ ๒๐ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมและเงินลงทุน จำแนกรายปี

รายการ	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘
โรงงานอุตสาหกรรม (แห่ง)	๔๒๓	๔๒๗	๔๒๔	๔๒๘
เงินลงทุน (ล้านบาท)	๓๒,๓๙๕.๕๖	๓๓,๐๐๓.๑๘	๓๓,๐๐๔.๓๑	๓๕,๙๔๑.๓๘

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์,สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๒๑ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแยกตามประเภท/สาขาอุตสาหกรรมในจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกรายปี

ประเภท/สาขาอุตสาหกรรม	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
๑. การเกษตร	๗๙	๘,๒๘๙.๘๔	๗๗	๘,๒๘๕.๙๕	๗๗	๘,๒๘๕.๙๖	๗๗	๘,๒๘๕.๙๕
๒. อาหาร	๖๑	๑,๖๑๐.๔๒	๖๓	๑,๗๐๖.๕๕	๖๓	๑,๗๑๓.๕๕	๖๔	๑,๗๒๒.๐๑
๓. เครื่องดื่ม	๒	๓๐๘.๕๐	๓	๓๖๗.๐๖	๓	๓๖๗.๐๖	๓	๓๖๗.๐๖
๔. สิ่งทอ	๒	๒๖.๙๐	๑	๑๑.๑๙	๑	๑๑.๑๙	๑	๑๑.๑๙
๕. เครื่องแต่งกาย	๑๑	๔๖๕.๐๙	๑๑	๔๖๕.๐๙	๑๑	๔๖๕.๐๙	๑๐	๔๔๕.๔๖
๖. เครื่องหนัง	๔	๓๑๕.๗๔	๔	๓๑๕.๗๔	๔	๓๑๕.๗๔	๔	๓๑๕.๗๔
๗. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	๔๕	๘๖๖.๐๓	๔๕	๘๘๐.๙๒	๔๕	๘๘๖.๐๒	๔๖	๙๑๔.๐๒
๘. เพอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๔	๑๐.๘๔	๓	๗.๕๔	๓	๗.๕๔	๓	๗.๕๔
๙. กระดาษและผลิตภัณฑ์จาก	๑	๒๘๐.๐๐	๑	๒๘๐.๐๐	๑	๒๘๐.๐๐	๑	๓๔๑.๐๐
๑๐. สิ่งพิมพ์	๑	๑๑.๐๐	๑	๑๑.๐๐	๑	๑๑.๐๐	๑	๑๑.๐๐
๑๑. เคมี	๓	๙๕.๒๐	๔	๑๑๑.๕๙	๔	๑๑๑.๕๙	๔	๑๑๑.๕๙
๑๒. ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๑๘	๖๖๑.๓๔	๑๙	๖๘๒.๘๔	๑๙	๖๘๒.๘๔	๑๙	๖๘๒.๘๔
๑๓. ยาง	๑๔	๒,๑๓๑.๐๐	๑๕	๒,๔๙๑.๓๔	๑๖	๒,๖๙๘.๑๖	๑๖	๒,๖๐๒.๖๖
๑๔. พลาสติก	๙	๙๐.๔๓	๑๐	๑๐๕.๔๓	๑๐	๑๐๕.๔๓	๑๑	๑๑๑.๙๓
๑๕. โลหะ	๖๑	๑,๐๓๘.๓๒	๑๖	๑,๐๘๖.๕๒	๖๗	๑,๑๑๘.๐๔	๖๗	๑,๑๓๓.๐๔
๑๖. โลหะ	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๗. ผลิตภัณฑ์โลหะ	๒๓	๑๘๙.๐๐	๒๓	๑๘๙.๐๐	๒๐	๑๗๑.๘๙	๑๙	๑๖๗.๓๐
๑๘. เครื่องจักรกล	๕	๔๔.๐๐	๔	๔๒.๕๐	๔	๔๒.๕๐	๔	๔๒.๕๐
๑๙. ไฟฟ้า	๒๑	๑๒,๑๘๑.๗๙	๒๑	๑๒,๑๘๑.๗๙	๒๑	๑๒,๑๘๑.๗๙	๒๓	๑๔,๙๑๕.๑๓
๒๐. ขนส่ง	๑๕	๑,๕๑๘.๙๔	๑๕	๑,๕๑๗.๗๔	๑๔	๑,๔๘๕.๒๔	๑๔	๑,๔๘๕.๒๔
๒๑. อื่นๆ	๔๕	๒,๒๖๑.๑๘	๔๓	๒,๒๕๓.๓๙	๔๐	๒,๒๕๓.๖๘	๔๑	๒,๒๖๘.๑๘
รวม	๔๒๓	๓๒,๓๙๕.๕๖	๔๒๗	๓๓,๐๐๓.๑๘	๔๒๔	๓๓,๐๐๔.๓๑	๔๒๘	๓๕,๙๔๑.๓๘

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์,สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์

- สาขาการพาณิชย์กรรม/การค้าชายแดน

รวมถึงการค้าและบริการ ธุรกิจการค้าที่สำคัญในจังหวัด คือ ธุรกิจค้าส่ง ประเภทวัตถุดิบ ยานยนต์/อุปกรณ์ชิ้นส่วน สิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง มูลค่าประมาณร้อยละ ๖๐ และธุรกิจค้าปลีก ตารางที่ ๒๒ ตารางแสดงมูลค่าการลงทุนการค้าชายแดน (มูลค่าการนำเข้าและส่งออก) จำแนกรายปี

รายการ/ปี	๒๕๖๕ (ม.ค-ธ.ค.)	๒๕๖๖ (ม.ค-ธ.ค.)	๒๕๖๗ (ม.ค-ธ.ค.)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		
				๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	๑๙,๙๐๙,๓๐๐	๖๓,๓๙๒,๖๙๖	๕๑,๗๓๙,๕๖๖	๑๐๐	๒๑๘.๔๑	-๑๘.๓๘
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	๒,๖๙๖,๑๕๐	๘,๖๙๙,๕๙๑	๘,๕๕๗,๓๒๓	๑๐๐	๒๒๒.๖๗	-๑.๖๔
ดุลการค้า (ล้านบาท)	๑๗,๒๑๓,๑๕๐	๕๔,๖๙๓,๑๐๕	๔๓,๑๘๒,๒๔๓	๑๐๐	๒๑๗.๗๔	-๒๑.๐๕
มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)	๒๒,๖๐๕,๔๕๐	๗๒,๐๙๒,๒๘๗	๖๐,๒๙๖,๘๘๙	๑๐๐	๒๑๘.๙๒	-๑๖.๓๖

ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์

หมายเหตุ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิด ๑๙ ทำให้ปิดด่านตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๕ และทำการเปิดด่านเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ส่งผลให้อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ มีค่ามาก

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดบุรีรัมย์ (GPP)

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดบุรีรัมย์ (GPP)

ปี	มูลค่า ณ ราคา ประจำปี (ล้านบาท)	รายได้ต่อหัว (บาท/คน)	จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	มูลค่าเพิ่ม ณ ราคา คงที่ ปี ๒๕๔๕ (ล้านบาท)	ขยายตัว (ร้อยละ)
๒๕๕๗	๗๔,๖๒๔.๔๑	๕๙,๖๖๔.๓๕	๑,๒๕๐.๗๔	๔๗,๒๐๗.๖๙	(๐.๖๑)
๒๕๕๘	๗๙,๒๙๖.๒๘	๖๓,๖๙๕.๙๔	๑,๒๔๔.๙๒	๔๙,๘๘๗.๕๖	๕.๖๘
๒๕๕๙	๘๒,๔๕๘.๘๘	๖๖,๕๔๔.๕๕	๑,๒๓๙.๑๕	๕๐,๕๘๗.๐๘	๑.๔๐
๒๕๖๐	๘๕,๓๘๘.๖๓	๖๙,๒๓๐.๑๗	๑,๒๓๓.๔๐	๕๑,๕๖๒.๐๒	๑.๙๓
๒๕๖๑	๘๖,๑๖๕.๔๕	๗๐,๑๘๖.๐๐	๑,๒๒๗.๖๗	๕๒,๑๑๘.๐๙	๑.๐๘
๒๕๖๒	๘๘,๘๕๑.๖๑	๗๒,๘๙๐.๗๓	๑,๒๑๘.๙๗	๕๒,๖๐๑.๙๗	๐.๙๓
๒๕๖๓	๙๒,๘๔๒.๐๙	๗๖,๗๑๔.๗๔	๑,๒๑๐.๒๓	๕๔,๒๖๔.๙๖	๓.๑๖
๒๕๖๔	๙๙,๗๕๒.๒๑	๘๒,๑๙๕.๓๕	๑,๒๐๑.๔๓	๕๗,๑๙๓.๔๙	๕.๔๐
๒๕๖๕	๑๐๖,๐๐๐.๔๙	๘๘,๘๘๒.๕๘	๑,๑๙๒.๕๙	๕๘,๕๒๖.๘๑	๒.๓๓
๒๕๖๖	๑๐๘,๔๖๗.๔๐	๙๑,๖๓๕.๘๗	๑,๑๘๓.๖๘	๕๘,๔๑๒.๓๒	(๐.๒๐)

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๒๔ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จำแนกตามประเภท/รายปี (หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
๑. ภาคเกษตรกรรม	๒๒,๙๔๒.๔๗	๒๖,๑๓๘.๑๒	๒๖,๖๕๙.๓๙
๑.๑ เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๒๒,๙๔๒.๔๗	๒๖,๑๓๘.๑๒	๒๖,๖๕๙.๓๙
๒. นอกภาคเกษตรกรรม	๗๕,๘๐๙.๗๓	๗๙,๘๖๒.๓๖	๘๑,๘๐๘.๐๑
หมวดอุตสาหกรรม	๑๙,๒๙๘.๔๖	๒๐,๕๒๘.๗๘	๒๑,๐๖๐.๐๘
๒.๑ การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๕๖๔.๙๔	๑,๐๓๘.๓๙	๑,๐๖๔.๕๘
๒.๒ การผลิต	๑๗,๐๑๑.๙๑	๑๗,๗๕๑.๖๔	๑๗,๕๗๓.๒๘
๒.๓ ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑,๔๔๒.๐๖	๑,๔๓๓.๘๗	๑,๔๘๐.๙๐
๒.๔ การจัดการน้ำ การจัดการและการบำบัดน้ำเสีย ของเสียและสิ่งปฏิกูล	๒๗๙.๕๕	๓๒๔.๘๗	๔๔๑.๓๓
หมวดการบริการ	๕๖,๕๑๑.๒๗	๕๙,๓๓๓.๕๙	๖๐,๗๔๗.๙๓
๒.๕ การก่อสร้าง	๔,๔๔๓.๗๑	๔,๘๗๘.๙๖	๔,๕๘๑.๗๙
๒.๖ การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์	๑๑,๘๗๘.๓๖	๑๒,๓๘๘.๗๓	๑๒,๗๖๗.๙๓
๒.๗ การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๑,๗๑๐.๗๒	๑,๘๙๓.๙๔	๒,๐๐๕.๓๕
๒.๘ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๕๓๕.๑๕	๖๕๖.๕๕	๗๔๒.๑๘
๒.๙ ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๗๑๔.๕๘	๖๑๒.๔๒	๕๘๙.๒๑
๒.๑๐ กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๗,๘๐๑.๔๘	๘,๕๘๐.๓๓	๘,๘๙๓.๘๐
๒.๑๑ กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๕,๑๗๓.๔๒	๕,๖๘๗.๕๑	๕,๕๙๔.๙๐
๒.๑๒ กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๒๓.๙๒	๒๗.๒๐	๓๓.๗๕
๒.๑๓ กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๗๕.๐๐	๘๗.๒๕	๑๑๒.๓๐
๒.๑๔ การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๔,๕๔๖.๒๓	๔,๓๓๓.๘๒	๔,๔๐๘.๔๗
๒.๑๕ การศึกษา	๑๔,๒๓๕.๖๓	๑๔,๗๐๙.๗๙	๑๕,๒๔๘.๑๕
๒.๑๖ กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	๓,๔๐๖.๙๑	๓,๕๒๓.๙๓	๓,๗๑๑.๗๘
๒.๑๗ ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๗๙๔.๘๖	๗๗๕.๕๖	๑,๐๐๗.๗๒
๒.๑๘ กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๑,๑๗๑.๓๐	๑,๑๗๗.๖๐	๑,๐๕๐.๖๐
รวม (๑.ภาคเกษตรกรรม+๒.นอกภาคเกษตรกรรม)	๙๘,๗๕๒.๒๑	๑๐๖,๐๐๐.๔๙	๑๐๘,๔๖๗.๔๐

ที่มา : เว็บไซต์สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี (Current Market Prices) พ.ศ.๒๕๖๖ ของจังหวัดบุรีรัมย์ มีมูลค่า ๑๐๘,๔๖๗.๔๐ ล้านบาท มีมูลค่าสูงเป็นลำดับที่ ๕ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นลำดับที่ ๓๑ ของประเทศ อัตราการขยายตัวเท่ากับ - ๐.๒๐ และมีรายได้ต่อหัวต่อปี (GPP per capita) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คิดเป็นมูลค่า ๙๑,๖๓๕.๘๗ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีมูลค่า ๘๘,๘๘๒.๕๘ บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๐๐ สูงเป็นลำดับที่ ๗ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นลำดับที่ ๕๗ ของประเทศ

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

๑.๖.๑ ภาคการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์เป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับอารยธรรมขอมโบราณ เช่น ปราสาทเขาพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ เขาอังคาร เขาปลายบัด บุรีรัมย์เป็นเมืองภูเขาไฟ มีภูเขาไฟที่ดับแล้ว จำนวน ๖ แห่ง มีปล่องภูเขาไฟที่ชัดเจน โดยเฉพาะที่เขากระโดง ในเขตอำเภอเมืองฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำบุรีรัมย์ (อ่างเก็บน้ำสนามบินเก่า อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด และอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ วนอุทยานเขากระโดงมีแหล่งศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ได้แก่ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง ในต้นเดือนเมษายนของทุกปี กลุ่มเตาเผาเครื่องเคลือบพื้นปี ศูนย์หัตถกรรมอำเภอนาโพธิ์และศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สนามฟุตบอลช้างอารีนา (เดิมคือสนามฟุตบอล ไอโมบาย) สนามแข่งรถมอเตอร์สปอร์ตระดับมาตรฐานโลก “ChangInternational Circuit” และจุดผ่อนปรนการค้าช่องสายตะกู

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกรายปี

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว (แห่ง)		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	๗	๗	๗
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	๖	๖	๖
แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	๓๐	๓๐	๓๐
แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	๓	๓	๓
แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ	๑๗	๑๗	๑๗
แหล่งท่องเที่ยวชุมชน	๙	๙	๙
รวม	๗๒	๗๒	๗๒

ที่มา: สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว จำแนกรายปี

ด้านการท่องเที่ยว	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
นักท่องเที่ยว (คน)	๒,๙๑๕,๔๓๖	๓,๔๔๙,๓๔๗	๓,๘๘๙,๕๖๙
- ชาวไทย (คน)	๒,๘๙๕,๗๗๖	๓,๔๑๑,๑๐๕	๓,๘๒๗,๗๖๘
- ชาวต่างประเทศ (คน)	๑๙,๖๖๐	๓๘,๒๔๒	๖๑,๘๐๑
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	๓๔๐	๔๗๑	๑,๐๖๑
ห้องพัก (ห้อง)	๗,๒๑๔	๑๑,๐๙๖	๙,๒๘๒
ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ต่อคนต่อวัน ของจังหวัด (บาท)	๒,๐๒๕	๒,๒๑๐	๒,๓๕๐
รายได้ (ล้านบาท)	๕,๙๐๒.๔๙	๗,๔๐๘	๙,๓๙๑.๙๖

ที่มา: สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๒๗ เปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกรายปี

ปี พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยวใน จังหวัดบุรีรัมย์(คน)	ผลต่าง (%)	รายได้จากการ ท่องเที่ยวในจังหวัด บุรีรัมย์ (ล้านบาท)	ผลต่าง (%)
๒๕๖๑	๒,๐๑๔,๗๙๑	+๒๓.๘๑	๔,๒๔๖.๙๕	+๔๘๙.๐๙
๒๕๖๒	๒,๒๖๗,๐๘๐	+๑๒.๕๒	๔,๘๕๙.๔๑	+๐.๓๒
๒๕๖๓	๙๖๐,๔๖๓	-๕๗.๖๓	๑,๘๒๘.๐๐	-๖๒.๔
๒๕๖๔	๗๕๘,๐๘๑	-๑๘.๒๖	๑,๔๕๖.๒๑	-๒๐.๓๖
๒๕๖๕	๒,๙๑๕,๔๓๖	+๒๗๑.๓๕	๕,๙๐๒.๔๙	+๓๐๕.๓๓
๒๕๖๖	๓,๔๔๙,๓๔๗	+๑๘.๓๑	๗,๔๐๘.๐๐	+๒๕.๕๐
๒๕๖๗	๓,๘๘๙,๕๖๙	+๑๙.๐๒	๙,๓๔๑.๙๖	+๑๒.๑๖

ที่มา: สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์

๑.๖.๒ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

ตารางที่ ๒๘ รายได้เฉลี่ยบุคคลต่อปีจำแนกรายปี

รายการ	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	๒๕๖๗
รายได้เฉลี่ยบุคคลต่อปี (บาท/ปี)	๑๘,๓๘๘.๗๕	๑๘,๒๗๙.๙๑	๑๘,๖๕๙.๙๕

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๒๙ รายจ่ายเฉลี่ยบุคคลต่อปีจำแนกรายปี

รายการ	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	๒๕๖๗
รายจ่ายเฉลี่ยบุคคลต่อปี (บาท/ปี)	๙,๗๘๖.๓๒	๙,๕๐๗.๗๐	๙,๔๒๕.๒๓

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๓๐ หนี้สินเฉลี่ยบุคคลต่อปีจำแนกรายปี

รายการ	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	๒๕๖๗
หนี้สินเฉลี่ยบุคคลต่อปี (บาท/ปี)	ไม่มีข้อมูล	๑๒๐,๘๕๖.๔๑	๑๑๐,๐๒๗.๗๒

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์

๒. ข้อมูลด้านการเกษตร

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๓๑ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครั้วเรือนเกษตร/ ครั้วเรือนทั้งหมด
เมืองบุรีรัมย์	๒๓,๙๐๘	๒๒,๐๑๐	๙๒
บ้านกรวด	๑๐,๒๓๒	๘,๙๒๐	๘๗
กระสัง	๑๖,๙๑๕	๑๕,๙๓๘	๙๔
ละหานทราย	๑๖,๙๙๖	๑๕,๙๕๖	๙๔
ลำปลายมาศ	๙,๙๓๗	๘,๙๑๙	๙๐
นางรอง	๙,๘๐๖	๘,๒๗๙	๘๔
พุทไธสง	๒๑,๓๗๙	๑๙,๗๕๙	๙๒
สตึก	๙,๔๗๔	๗,๗๗๑	๘๒
ประโคนชัย	๘,๘๘๑	๘,๕๔๙	๙๖
คูเมือง	๒๒,๖๘๒	๒๐,๙๓๖	๙๒
หนองกี่	๑๕,๙๖๒	๑๓,๙๗๘	๘๘
ปะคำ	๖,๐๕๗	๕,๒๕๔	๘๗
หนองหงส์	๖,๔๓๘	๖,๒๒๑	๙๗
นาโพธิ์	๗,๙๔๒	๗,๐๘๐	๘๙
พลับพลาชัย	๗,๖๗๔	๗,๐๕๙	๙๒
ห้วยราช	๕,๘๘๖	๕,๔๐๒	๙๒
โนนสุวรรณ	๓,๖๕๔	๓,๐๙๙	๘๕
ชำนิ	๕,๙๘๐	๕,๖๒๙	๙๔
บ้านใหม่ไชยพจน์	๔,๙๔๙	๔,๖๙๘	๙๕
โนนดินแดง	๒,๔๖๑	๑,๙๕๐	๗๙
เฉลิมพระเกียรติ	๔,๔๐๘	๓,๙๔๙	๙๐
บ้านด่าน	๔,๗๗๕	๔,๑๖๕	๘๗
แคนดง	๖,๖๒๒	๖,๐๙๗	๙๒
รวม	๒๓๓,๐๑๘	๒๑๑,๖๑๘	๒,๐๗๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

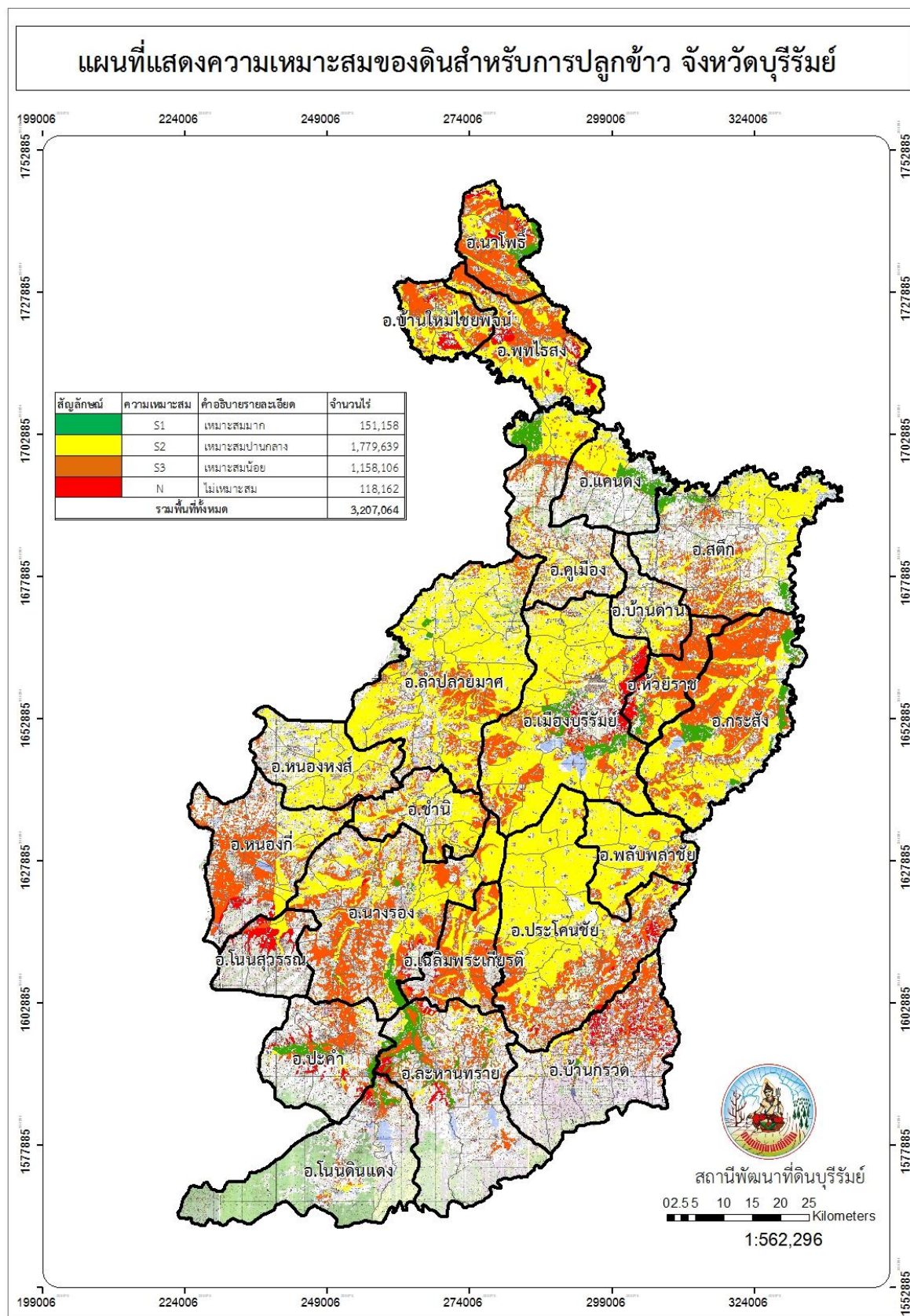
ตารางที่ ๓๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดบุรีรัมย์ ปี ๒๕๖๖

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร
เมือง	๕๑๘,๒๓๘.๑๐	๓๓๖,๖๘๐.๓๘	๖๔.๙๗	๗,๙๓๑.๒๕	๑.๕๓	๔๗,๗๗๗.๙๘	๙.๒๑	๒๔๑.๔๕	๐.๐๕	๓๙๒,๖๓๑.๐๖	๗๕.๗๖
คูเมือง	๒๗๓,๐๐๓.๖๗	๑๐๒,๕๕๑.๖๙	๓๗.๕๘	๔๒,๕๑๔.๒๑	๑๕.๕๗	๗๖,๔๗๕.๙๙	๒๘.๐๒	๒๙.๕๒	๐.๐๑	๒๒๑,๖๐๑.๔๑	๘๑.๑๘
กระสัง	๓๘๗,๘๔๑.๖๒	๒๘๖,๗๘๗.๓๐	๗๓.๙๔	๗,๑๖๕.๒๕	๑.๘๕	๑๖,๒๙๓.๗๖	๔.๒๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๑๐,๒๔๖.๓๑	๗๙.๙๙
นางรอง	๔๗๔,๙๗๙.๖๒	๒๖๓,๘๕๐.๒๙	๕๕.๕๕	๑๒,๓๕๙.๔๖	๒.๖๐	๙๓,๐๔๓.๗๕	๑๙.๕๙	๓๖๕.๑๙	๐.๐๘	๓๖๙,๖๑๘.๔	๗๗.๘๒
หนองกี่	๒๗๖,๙๓๔.๙๔	๑๒๖,๘๒๒.๘๕	๔๕.๘๐	๑๒,๗๔๓.๙๙	๔.๖๐	๙๔,๓๐๓.๗๑	๓๔.๐๕	๒๔๒.๗๙	๐.๐๙	๒๓๕,๑๑๓.๓๔	๘๕.๕๔
ละหานทราย	๔๒๕,๕๓๙.๖๖	๙๑,๘๔๐.๖๙	๒๑.๕๘	๘๒,๖๐๐.๗๔	๑๙.๔๑	๘๙,๐๐๗.๕๙	๒๐.๙๒	๔๙.๙๙	๐.๐๑	๒๖๓,๔๙๙.๐๑	๖๑.๙๒
ประโคนชัย	๕๒๑,๓๔๐.๕๐	๓๕๙,๔๘๖.๖๐	๖๘.๙๕	๒๒,๐๐๕.๓๑	๔.๒๒	๖๒,๔๑๒.๖๔	๑๑.๙๗	๒๓๘.๕๑	๐.๐๕	๔๔๔,๑๔๓.๐๖	๘๕.๑๙
บ้านกรวด	๓๔๖,๐๔๒.๖๒	๗๑,๘๙๖.๑๓	๒๐.๗๘	๙๙,๖๐๕.๓๓	๒๘.๗๘	๗๑,๙๒๒.๒๕	๒๐.๗๘	๒๗.๙๑	๐.๐๑	๒๔๓,๔๕๓.๖๒	๗๐.๓๕
พุทไธสง	๑๙๕,๑๗๘.๖๔	๑๓๙,๔๑๘.๔๐	๗๑.๔๓	๙,๖๙๑.๒๐	๔.๙๗	๔,๘๖๖.๐๕	๒.๔๙	๓๒.๐๖	๐.๐๒	๑๕๕,๔๐๗.๗๑	๗๙.๙๑
ลำปลายมาศ	๕๑๓,๒๐๘.๙๖	๓๒๖,๐๙๕.๑๐	๖๓.๕๔	๑๗,๐๙๖.๕๙	๓.๓๓	๘๒,๗๖๙.๗๙	๑๖.๑๓	๓๓๙.๒๑	๐.๐๗	๔๒๖,๓๐๐.๖๙	๘๓.๐๗
สตึก	๓๘๕,๕๗๙.๖๔	๑๓๔,๓๘๐.๔๔	๓๔.๘๕	๕,๙๕๖.๐๙	๑๕.๕๕	๑๒๗,๓๖๐.๘๙	๓๓.๐๓	๔๗.๗๑	๐.๐๑	๓๒๑,๓๕๐.๐๒	๘๓.๓๔
ปะคำ	๒๑๘,๕๖๘.๗๙	๕๗,๘๗๙.๓๙	๒๖.๔๘	๒๒,๗๗๒.๙๘	๑๐.๔๒	๘๘,๕๖๕.๕๒	๔๐.๕๒	๓๙.๘	๐.๐๒	๑๒๖,๒๕๗.๖๙	๗๗.๔๔
นาโพธิ์	๑๓๑,๒๖๗.๒๒	๑๐๑,๙๕๕.๗๐	๗๗.๖๗	๒,๖๓๐.๐๐	๒.๐๐	๕,๓๗๔.๑๑	๔.๐๙	๔๐.๘๙	๐.๐๓	๑๑๐,๐๐๐.๗๐	๘๓.๗๙
หนองหงส์	๑๙๕,๔๘๘.๓๔	๘๙,๒๕๐.๗๒	๔๕.๖๖	๓,๗๘๘.๘๑	๑.๙๔	๗๔,๙๔๓.๑๗	๓๘.๓๓	๑๓๔.๗๙	๐.๐๗	๑๖๘,๑๑๗.๔๙	๘๖.๐๐
พลับพลาชัย	๑๖๓,๘๗๔.๓๑	๑๒๓,๙๔๑.๕๐	๗๕.๖๓	๒,๕๖๓.๔	๑.๕๖	๑๑,๓๔๗.๔๓	๖.๙๒	๑๘.๕๘	๐.๐๑	๑๓๗,๘๗๐.๙๑	๘๔.๑๒
ห้วยราช	๑๐๘,๖๙๓.๘๔	๘๓,๑๑๑.๗๒	๔๖.๔๖	๘๖๓.๒๓	๐.๗๙	๘,๖๖๗.๓๒	๗.๗๙	๒๓.๔๔	๐.๐๒	๙๒,๔๖๕.๗๑	๘๕.๐๖
โนนสุวรรณ	๑๒๔,๒๑๓.๑๗	๒๕,๔๖๓.๒๕	๒๐.๕	๓๐,๕๙๓.๗๖	๒๔.๖๓	๕๖,๖๐๐.๑๕	๔๔.๗๖	๒๔.๐๒	๐.๐๒	๑๑๒,๖๘๑.๑๘	๘๙.๙๑
ชำนิ	๑๔๘,๘๔๖.๓๓	๙๐,๗๒๘.๗๙	๖๐.๙๕	๒,๕๔๘.๑๖	๑.๗๑	๒๖,๔๗๘.๐๖	๑๗.๗๘	๖๖.๐๒	๐.๐๔	๑๑๙,๘๒๑.๐๓	๘๐.๔๘
บ้านใหม่ไชยพจน์	๑๐๘,๔๐๖.๒๐	๗๙,๒๓๐.๙๐	๗๓.๐๙	๒,๘๓๓.๔๓	๒.๖๒	๑,๘๘๓.๙๗	๑.๗๔	๓.๑๓	๐.๐๐	๘๓,๙๕๑.๔๓	๗๗.๔๕
โนนดินแดง	๓๔๒,๔๑๒.๔๕	๒๐,๕๕๗.๖๔	๖.๐๒	๓๗,๔๐๑.๕๑	๑๐.๙๒	๓๒,๒๙๘.๖๖	๙.๔๔	๖๑.๘๐	๐.๐๒	๙๐,๓๕๙.๖๑	๒๖.๔๐
บ้านด่าน	๑๐๖,๐๖๒.๒๓	๔๐,๓๘๗.๒๕	๓๘.๐๘	๕,๖๓๘.๓๖	๕.๓๒	๔๔,๙๙๔.๕๕	๔๒.๔๒	๐.๐๐	๐.๐๐	๙๑,๐๒๐.๑๖	๘๕.๘๒
แคนดง	๑๖๐,๑๒๔.๑๕	๔๒,๒๕๓.๐๕	๒๖.๓๙	๕๘,๒๕๓.๐๕	๓๖.๓๘	๓๖,๒๕๒.๔๐	๒๒.๖๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๓๖,๗๕๘.๕๐	๘๕.๔๑
เฉลิมพระเกียรติ	๑๔๗,๖๖๘.๑๙	๙๑,๙๑๔.๑๓	๖๒.๒๔	๒,๙๖๐.๙๙	๒.๐๑	๑๔,๗๕๖.๖๐	๑๐.๐๐	๙๓.๒๔	๐.๐๖	๑๐๙,๗๒๔.๙๖	๗๔.๓๑
รวม	๖,๒๗๓,๕๑๓.๑๕	๓,๐๘๖,๕๕๔.๙๐	๔๙.๒	๕๔๖,๑๒๒.๑๘	๘.๗๐	๑,๑๖๗,๑๙๘.๓๒	๑๘.๖๐	๒,๑๒๐.๐๔	๐.๐๓	๔,๘๐๑,๙๙๕.๔๔	๗๖.๕๓

ที่มา : เว็บไซต์ agri-map-online.moac.go.th (ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๓๓ ตารางแสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกข้าว

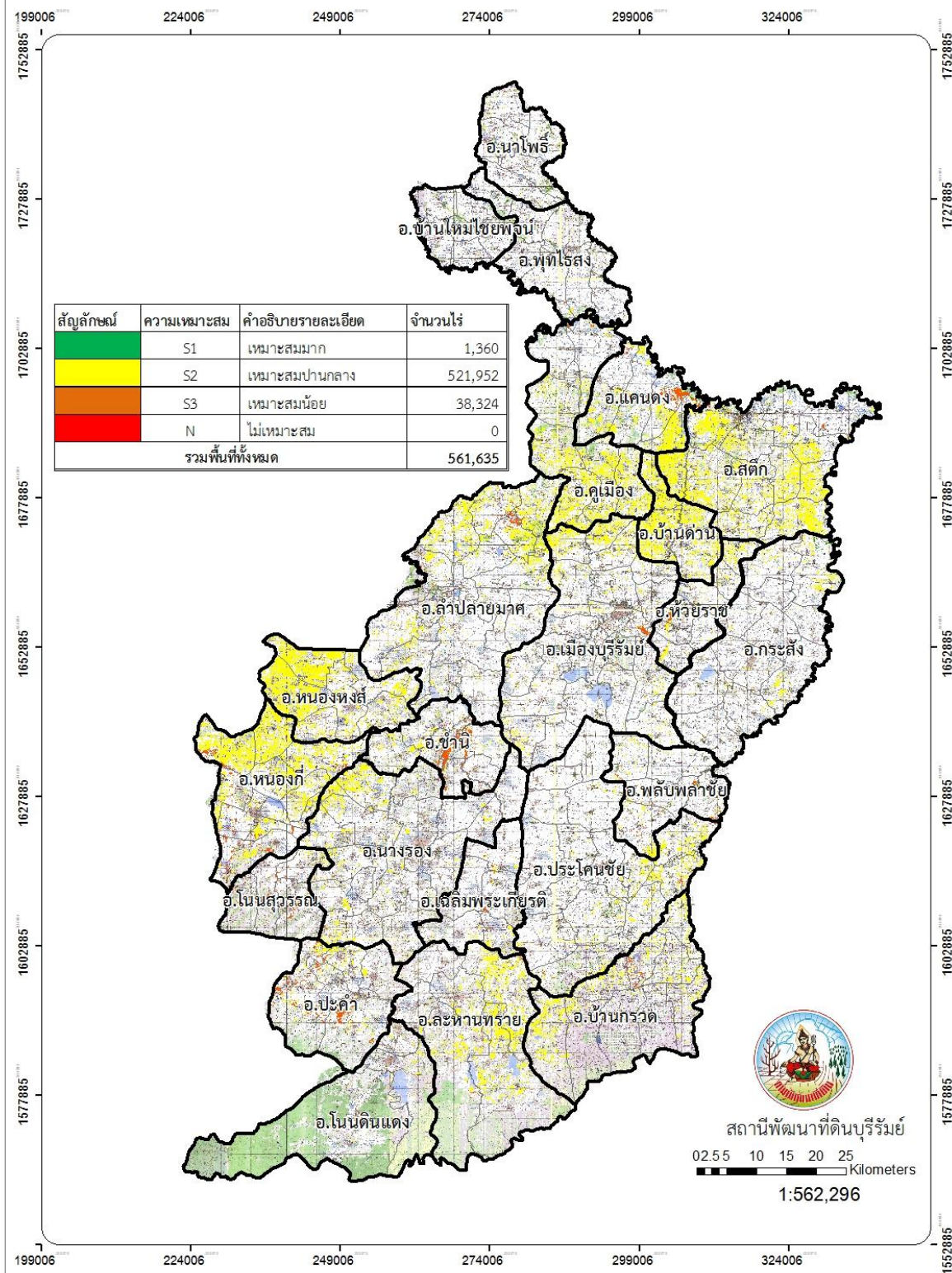
ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่แสดงความเหมาะสม (ไร่)				
		S๑	S๒	S๓	N	รวม(ไร่)
๑	เมืองบุรีรัมย์	๑๖,๖๓๒	๒๔๘,๓๒๓	๗๑,๕๕๑	๒๐,๙๔๖.๐๒	๓๓๖,๕๐๖
๒	คูเมือง	๑๒,๙๐๙	๗๘,๙๙๔	๔๐,๓๖๑	๓๓	๑๓๒,๒๖๓
๓	กระสัง	๒๐,๗๕๘	๑๕๑,๓๙๕	๑๖๙,๒๑๘	-	๓๔๑,๓๗๑
๔	นางรอง	๑๐,๑๗๔	๑๒๑,๐๙๘	๑๓๕,๑๘๕	๓,๖๕๘	๒๖๖,๔๕๖
๕	หนองกี่	-	๓๖,๘๗๐	๘๕,๐๑๕	๕,๕๔๗	๑๒๗,๔๒๒
๖	ละหานทราย	๒๖,๐๖๕	๑๐,๕๔๑	๔๙,๓๗๐	๗,๙๐๐	๘๕,๙๗๖
๗	ประโคนชัย	๓๒	๒๖๖,๗๐๙	๙๓,๕๓๕	๘,๕๔๓	๓๖๐,๒๗๖
๘	บ้านกรวด	๑,๑๖๓	๑๒,๕๗๓	๔๔,๑๗๓	๑๘,๕๔๑	๕๗,๙๐๙
๙	พุทไธสง	-	๘๑,๕๑๒	๕๒,๔๓๘	๑๑,๘๐๘	๑๔๕,๗๖๐
๑๐	ลำปลายมาศ	๑,๘๙๕	๒๗๐,๘๙๒	๖๔,๑๑๘	๐.๐๑	๓๓๖,๙๐๕
๑๑	สตึก	๘,๔๘๒	๙๕,๕๕๖	๔๘,๙๙๙	๐.๐๓	๑๕๓,๐๓๘
๑๒	ปะคำ	๑๓,๑๓๕	๕,๒๑๗	๓๑,๗๙๙	๘,๕๕๗	๕๘,๕๑๑
๑๓	นาโพธิ์	๘,๗๒๗	๒๕,๔๑๕	๖๓,๖๑๓	๘,๒๙๓	๙๗,๐๔๘
๑๔	หนองหงส์	-	๘๑,๖๐๙	๑๑,๒๘๑	-	๙๒,๘๙๐
๑๕	พลับพลาชัย	๔๓๒	๑๐๖,๘๕๔	๑๖,๑๙๔	๗๗๑	๑๒๓,๔๗๙
๑๖	ห้วยราช	๓,๓๑๓	๒๖,๓๒๙	๔๙,๕๕๙	๗,๐๔๐	๗๙,๒๔๑
๑๗	โนนสุวรรณ	-	๗,๓๑๖	๗,๒๗๐	๑๕,๒๙๐	๓๐,๐๘๖
๑๘	ชำนิ	-	๗๖,๐๒๐	๓๑,๖๔๘	๔๙๒	๑๐๗,๑๖๐
๑๙	บ้านใหม่ไชยพจน์	๘	๓๙,๗๑๑	๓๖,๖๗๕	๖,๕๒๙	๘๒,๑๑๕
๒๐	โนนดินแดง	๔,๑๑๑	๑,๘๒๑	๙,๕๐๖	๓,๒๕๐	๑๕,๖๘๘
๒๑	บ้านด่าน	-	๓๑,๒๕๕	๑๔,๑๐๒	๐.๐๔	๔๕,๓๕๗
๒๒	แคนดง	๑๐,๘๒๑	๒๖,๙๘๔	๖,๓๐๕	๑๒๕	๔๔,๑๓๕
๒๓	เฉลิมพระเกียรติ	๖๙๔	๒๖,๙๘๔	๖๐,๐๕๒	๒,๖๕๓	๘๙,๗๓๓
รวม						๓,๑๖๑,๒๙๔

ตารางที่ ๓๔ ตารางแสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกอ้อย

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่แสดงความเหมาะสม (ไร่)				
		S๑	S๒	S๓	N	รวม(ไร่)
๑	เมืองบุรีรัมย์	-	๒๕,๑๗๐	๑,๙๖๓	-	๒๗,๑๓๓
๒	คูเมือง	๓๘	๔๖,๒๔๒	๓๕๙	-	๔๖,๖๓๙
๓	กระสัง	๗๓๖	๗,๔๖๐	๔๗	๐	๘,๒๔๓
๔	นางรอง	๔๕	๒๒,๙๘๖	๘๒๒	-	๒๓,๙๕๓
๕	หนองกี่	-	๖๒,๙๓๓	๖,๘๗๐	-	๖๙,๘๐๓
๖	ละหานทราย	-	๓๕,๙๖๙	๓๘๔	๐.๑๗	๓๖,๓๕๓
๗	ประโคนชัย	๑	๑๙,๗๗๑	๑,๔๔๑	-	๒๑,๒๑๓
๘	บ้านกรวด	-	๒๖,๖๒๖	๑,๔๙๘	-	๒๘,๑๒๔
๙	พุทไธสง	-	๗๔๐	๘๒	-	๘๒๓
๑๐	ลำปลายมาศ	๒๙	๔๒,๗๑๗	๒,๘๑๒	-	๔๕,๕๕๘
๑๑	สตึก	๑๖	๘๒,๕๑๘	๕๓๓	-	๘๓,๐๖๖
๑๒	ปะคำ	-	๗,๓๖๑	๕,๕๗๖	-	๑๒,๙๓๗
๑๓	นาโพธิ์	๓	๑,๑๙๕	๑๗๑	-	๑,๓๖๘
๑๔	หนองหงส์	-	๖๐,๗๑๗	-	-	๖๐,๗๑๗
๑๕	พลับพลาชัย	๓๔๐	๕,๗๒๔	๑,๕๓๑	-	๗,๒๕๙
๑๖	ห้วยราช	๐.๐๗	๖,๘๗๒	๗๗๖	-	๗,๖๕๙
๑๗	โนนสุวรรณ	-	๑,๒๔๘	๑,๗๙๕	-	๓,๐๔๓
๑๘	ชำนิ	-	๖,๓๐๗	๖,๒๙๔	-	๑๒,๖๐๒
๑๙	บ้านใหม่ไชยพจน์	-	๙๙	-	-	๙๙
๒๐	โนนดินแดง	๔๓	๑,๑๓๑	๕๑	-	๑,๒๒๕
๒๑	บ้านด่าน	-	๓๕,๗๕๔	-	-	๓๕,๗๕๔
๒๒	แคนดง	๔๔๕	๑๙,๕๐๕	๔,๕๒๕	-	๒๔,๔๗๕
๒๓	เฉลิมพระเกียรติ	-	๒,๘๙๖	๗๙๒	-	๓,๖๘๘
รวม		๑,๖๙๖.๐๗	๕๒๑,๙๔๑	๓๘,๓๒๒	๐.๑๗	๕๖๑,๖๒๔

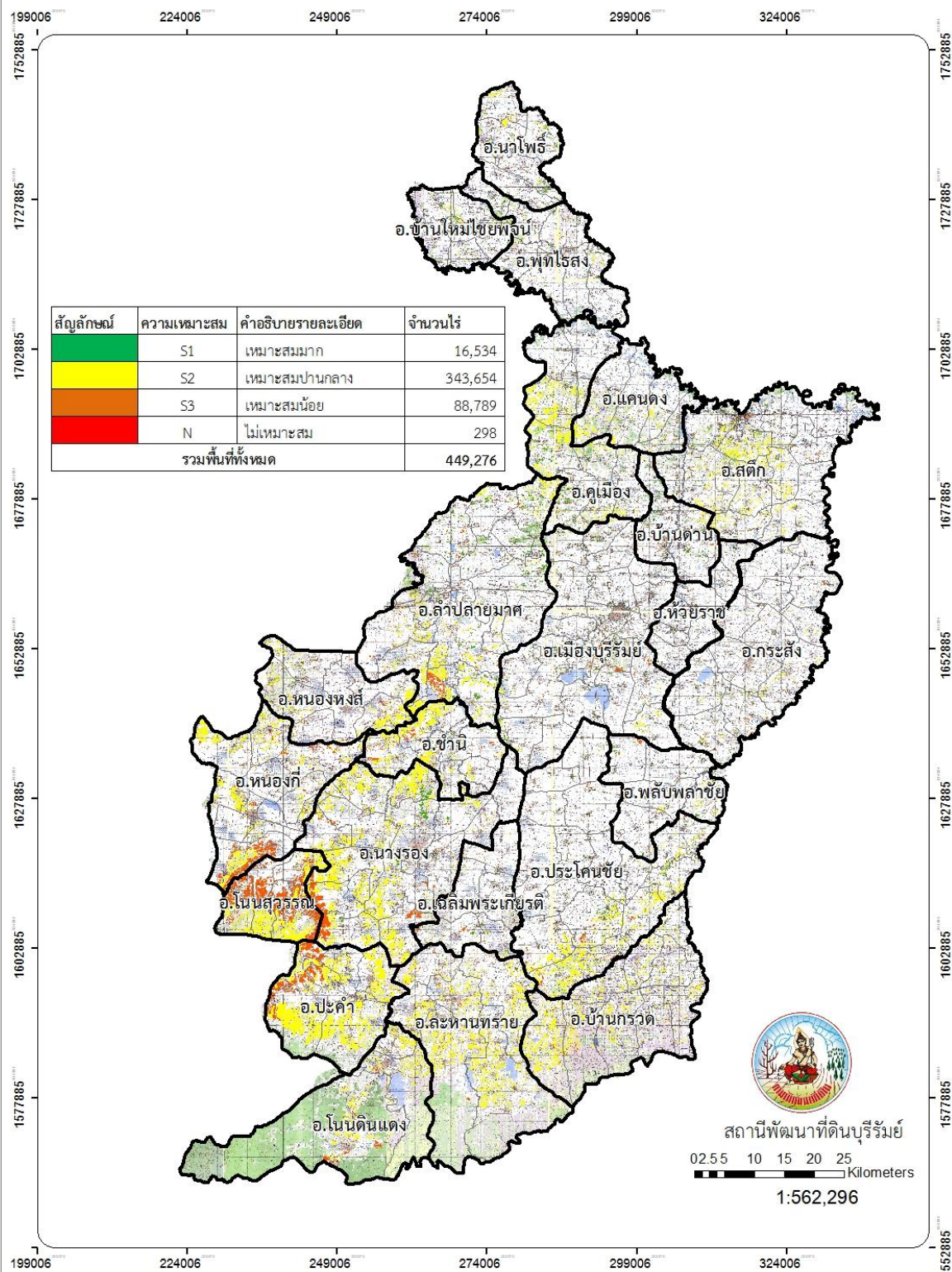
แผนที่แสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกอ้อย จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๓๕ ตารางแสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่แสดงความเหมาะสม (ไร่)				
		S๑	S๒	S๓	N	รวม(ไร่)
๑	เมืองบุรีรัมย์	๑,๕๐๓	๓,๒๑๖	๒,๘๘๙	-	๗,๖๐๙
๒	คูเมือง	๒,๒๒๐	๑๖,๔๒๔	๒๕๙	๘๐	๑๘,๙๐๓
๓	กระสัง	๒๙๐	๑,๙๔๙	๑,๓๖๗	-	๓,๖๐๕
๔	นางรอง	๒,๕๐๗	๕๒,๕๔๑	๑๐,๙๐๒	-	๖๕,๙๕๐
๕	หนองกี่	-	๒๐,๙๘๑	๑๑,๓๖๙	-	๓๒,๓๕๐
๖	ละหานทราย	๓๑๔	๓๘,๒๗๙	๑,๙๘๐	-	๔๐,๕๗๓
๗	ประโคนชัย	๑,๐๗๓	๒๑,๔๖๒	๓,๑๖๒	-	๒๕,๖๙๗
๘	บ้านกรวด	๑๐๘	๒๕,๘๒๘	๙๗๐	๒๐	๒๖,๙๐๗
๙	พุทไธสง	๕๖	๙๙๙	๑๐๐	-	๑,๑๕๕
๑๐	ลำปลายมาศ	๕,๖๕๓	๒๑,๙๘๘	๖,๐๑๙	-	๓๓,๖๖๐
๑๑	สตึก	๑๗๑	๑๗,๑๑๒	๑,๕๗๐	-	๑๘,๘๕๓
๑๒	ปะคำ	๙๔	๔๘,๖๕๓	๑๑,๔๓๖	-	๖๐,๑๘๓
๑๓	นาโพธิ์	๗๑	๒,๑๒๔	๑๐๐	-	๒,๒๙๕
๑๔	หนองหงส์	-	๑๑,๓๐๖	๒,๐๒๕	-	๑๓,๓๓๒
๑๕	พลับพลาชัย	๔๙๕	๑,๒๘๐	๗๐๔	-	๒,๔๗๙
๑๖	ห้วยราช	๑๕	๑๓๘	๓๕	-	๑๘๘
๑๗	โนนสุวรรณ	-	๙,๓๑๑	๑๗,๘๗๐	-	๒๗,๑๘๑
๑๘	ชำนิ	๕๐๖	๑๔,๘๗๙	๒,๗๔๔	-	๑๘,๑๒๙
๑๙	บ้านใหม่ไชยพจน์	๔๙	๑,๑๗๖	๖๗	-	๑,๒๙๒
๒๐	โนนดินแดง	๒๘	๑๒,๔๑๒	๒,๔๑๕	-	๑๔,๘๕๕
๒๑	บ้านด่าน	๙๓๒	๑,๘๕๙	๑,๑๙๑	-	๓,๘๘๑
๒๒	แคนดง	-	๕,๑๘๘	๕๓๙	๑๙๙	๕,๙๒๗
๒๓	เฉลิมพระเกียรติ	๕๕๑	๖๘๒	๘๒๓	-	๒,๐๕๗
รวม		๑๖,๖๓๖	๓๒๙,๗๘๗	๘๐,๕๓๖	๒๙๙	๔๒๖,๘๖๓

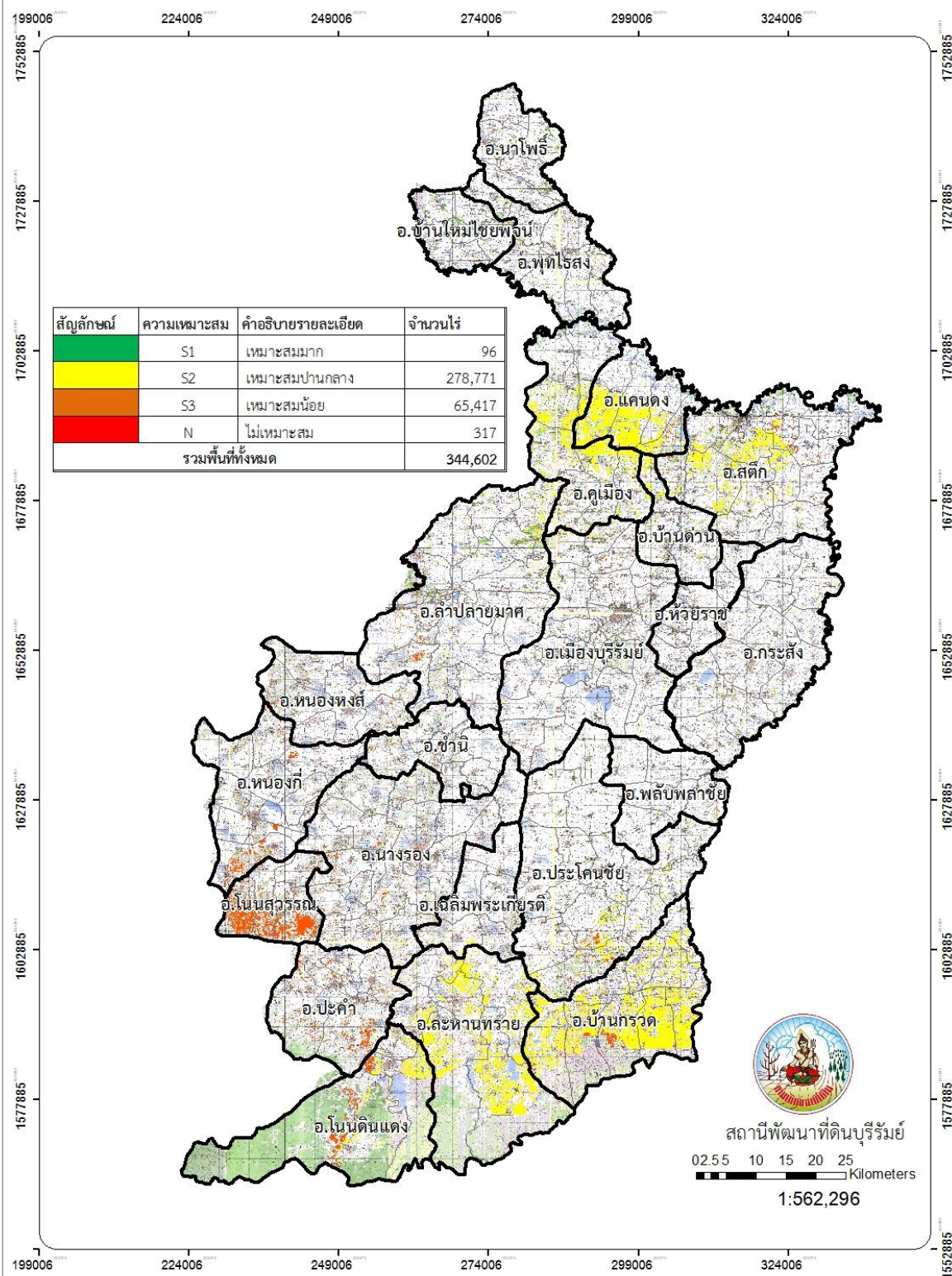
แผนที่แสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการมันสำปะหลัง จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๓๖ ตารางแสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกยางพารา

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่แสดงความเหมาะสม (ไร่)				
		S๑	S๒	S๓	N	รวม(ไร่)
๑	เมืองบุรีรัมย์	-	๑,๘๑๓	๑,๑๒๖	-	๒,๙๓๙
๒	คูเมือง	-	๒๙,๘๐๘	๔๒๐	-	๓๐,๒๒๘
๓	กระสัง	๘๖	๗๓๒	๓๐๖	-	๑,๑๒๕
๔	นางรอง	๑๐	๗๑๔	๒,๘๓๑	-	๓,๕๕๕
๕	หนองกี่	-	๗๐	๕,๙๖๓	-	๖,๐๓๓
๖	ละหานทราย	-	๖๑,๓๕๕	๗๖	๗๙	๖๑,๔๓๑
๗	ประโคนชัย	-	๑๐,๘๗๖	๒,๐๘๓	-	๑๒,๙๕๙
๘	บ้านกรวด	๑๐๘	๒๘,๘๒๘	๙๗๐	๒๐	๒๖,๙๐๗
๙	พุทไธสง	-	๑๔๑	๔๐	-	๑๘๑
๑๐	ลำปลายมาศ	-	๔,๑๕๐	๒,๘๑๐	-	๖,๙๖๑
๑๑	สตึก	-	๒๕,๙๓๑	๓,๔๗๑	-	๒๙,๔๐๒
๑๒	ปะคำ	-	๔๑๔	๙,๐๐๔	-	๙,๔๑๘
๑๓	นาโพธิ์	-	๑๐๐	-	-	๑๐๐
๑๔	หนองหงส์	-	๔๓	๑,๕๕๒	-	๑,๕๙๕
๑๕	พลับพลาชัย	-	๓๘๘	๑๒๙	-	๕๑๗
๑๖	ห้วยราช	-	๔๔	๔๓	-	๘๗
๑๗	โนนสุวรรณ	-	๗	๒๕,๔๔๓	-	๒๕,๔๕๐
๑๘	ชำนิ	-	๓๗๘	๔๖๒	-	๘๔๐
๑๙	บ้านใหม่ไชยพจน์	-	๑๖๖	๒๐	-	๑๘๖
๒๐	โนนดินแดง	-	๑๐,๖๗๗	๖,๔๓๑	๙	๑๗,๑๑๗
๒๑	บ้านด่าน	-	๓,๑๐๔	๕๐๐	-	๓,๖๐๔
๒๒	แคนดง	-	๕๒,๓๐๙	๙๐๘	-	๕๓,๒๑๗
๒๓	เฉลิมพระเกียรติ	-	๑,๐๖๑	๕๙	-	๑,๑๒๐
รวม		๒๐๔	๒๓๓,๑๐๙	๖๔,๖๓๗	๑๐๘	๒๙๔,๘๕๘

แผนที่แสดงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกยางพารา จังหวัดบุรีรัมย์

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

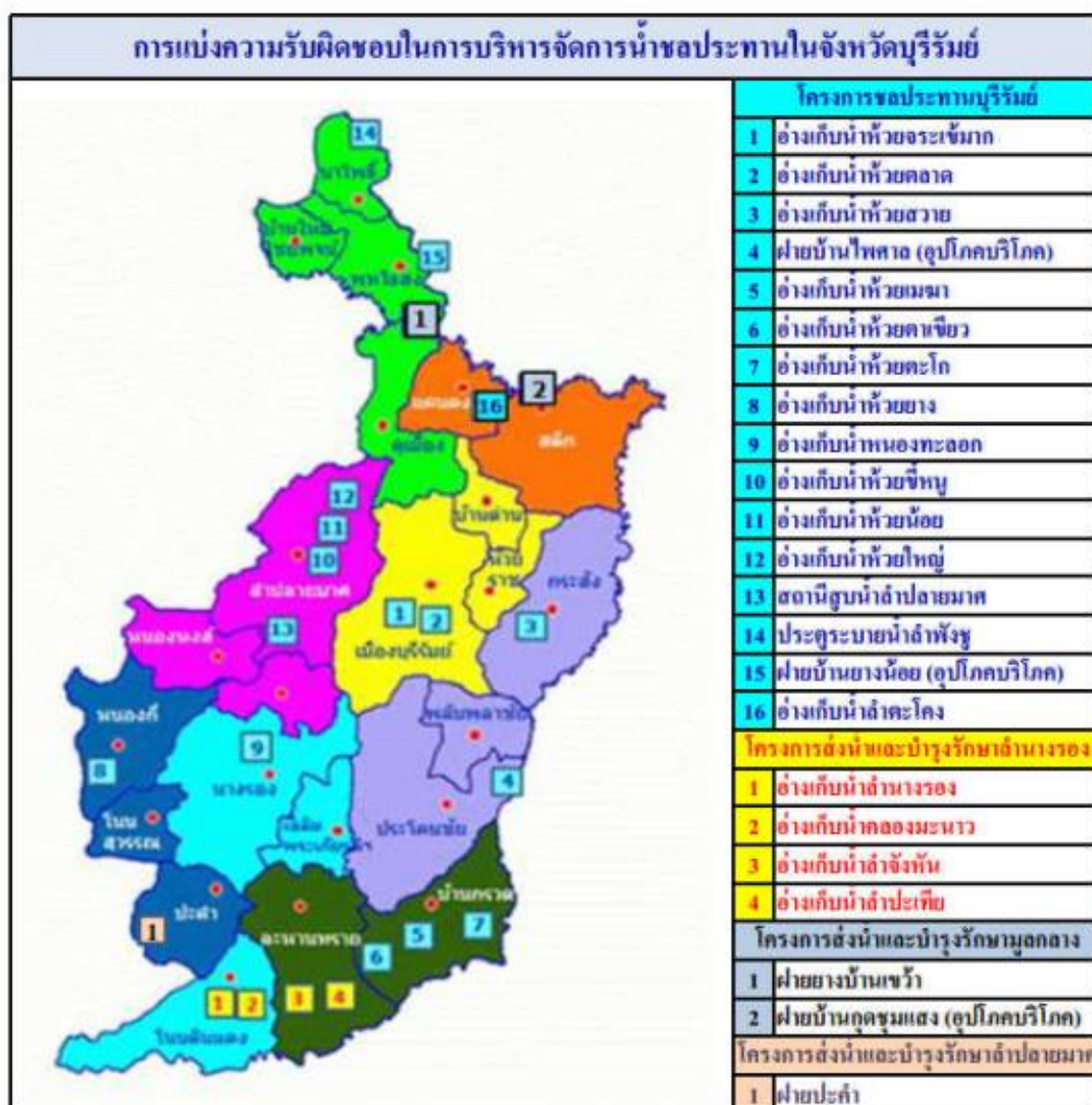
๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑.พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

โครงการชลประทานบุรีรัมย์ มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางในความรับผิดชอบ ๔ หน่วยงาน คือ โครงการชลประทานบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นตัวแทนกรมชลประทานในการประสานงานกับหน่วยงานใน จังหวัดบุรีรัมย์ และมีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา(คบ.) ๓ โครงการ คือ คบ.ลำนางรอง , คบ.มูลกลาง และ คบ.ลำปลายมาศ รับผิดชอบโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ๒๓ แห่ง เป็นโครงการขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คืออ่างเก็บน้ำลำนางรอง และขนาดกลาง ๒๒ แห่ง รายละเอียดที่ตั้งตามแผนที่ และรายละเอียดขนาด ความจุ พื้นที่ชลประทาน ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๗ การแบ่งความรับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในจังหวัดบุรีรัมย์

ความรับผิดชอบของชลโครงการประทานบุรีรัมย์			
ที่	อ่างเก็บน้ำ/โครงการฯ	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มาก อำเภอเมืองบุรีรัมย์	๒๖.๐๒๒	๑๐,๖๗๒
๒	อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด อำเภอเมืองบุรีรัมย์	๓๐.๘๕๒	๑๔,๘๓๖
๓	อ่างเก็บน้ำห้วยสวาย อำเภอกระสัง	๑๓.๕๖๐	๖,๖๓๕
๔	อ่างเก็บน้ำห้วยเมฆา อำเภอบ้านกรวด	๔.๐๗๓	๓,๒๐๐
๕	อ่างเก็บน้ำหนองทะเลลอก อำเภอนางรอง	๔.๖๔๕	๒,๙๓๕
๖	อ่างเก็บน้ำห้วยขี้หนู อำเภอลำปลายมาศ	๑.๕๙๐	๔๐
๗	อ่างเก็บน้ำห้วยน้อย อำเภอลำปลายมาศ	๑.๒๐๐	๘๑๐
๘	อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ อำเภอลำปลายมาศ	๑.๓๐๐	๑,๔๐๐
๙	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง อำเภอหนองกี่	๑๓.๘๐๐	๖,๕๐๐
๑๐	อ่างเก็บน้ำลำตะโคก อำเภอแคนดง	๗.๔๓๑	๒๔,๗๗๒
๑๑	อ่างเก็บน้ำห้วยตาเหียว อำเภอบ้านกรวด	๑.๙๐๐	ไม่มีระบบส่งน้ำ
๑๒	อ่างเก็บน้ำห้วยตะโก อำเภอบ้านกรวด	๓.๒๕๐	๒,๕๔๐
๑๓	สถานีสูบน้ำลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ	-	๕,๐๐๐
๑๔	ประตูระบายน้ำลำพังชู อำเภอนาโพธิ์	-	๙,๒๕๕
๑๕	ฝายระบายบ้านไพศาล อำเภอประโคนชัย	-	อุปโภคบริโภค
๑๖	ฝายบ้านยางน้อย อำเภอพุทไธสง	-	อุปโภคบริโภค
รวม		๑๐๙.๗๒๓	๘๘,๕๙๕
ความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรอง			
๑	อ่างเก็บน้ำลำนางรอง อำเภอโนนดินแดง	๑๒๑.๔๑๔	๘๓,๗๐๒
๒	อ่างเก็บน้ำคลองมะนาว อำเภอโนนดินแดง	๒.๘๔๘	๔๔๖
๓	อ่างเก็บน้ำลำจังหัน อำเภอละหานทราย	๓๖.๐๐๐	๒๕,๒๕๕
๔	อ่างเก็บน้ำลำปะเทีย อำเภอละหานทราย	๒๕.๔๐๐	๒๙,๗๗๗
รวม		๑๘๕.๖๖๒	๑๓๙,๑๘๐
ความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลกลาง			
๑	ฝายยางบ้านเขว้า อำเภอคูเมือง	-	๑๒,๙๑๐
๒	ฝายระบายน้ำบ้านกุดชุมแสง อำเภอสตึก	-	อุปโภคบริโภค
รวม		-	๑๒,๙๑๐
ความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำปลายมาศ			
๑	ฝายประคำ อำเภอปะคำ	-	๓๙,๑๙๗
รวม		-	๓๙,๑๙๗
รวมทั้งหมด		๒๙๕.๓๘๕	๒๗๙,๘๘๒

๒. พื้นที่ปลูกพืชฤดูฝน

ช่วงฤดูฝนจะมีการปลูกพืชเต็มพื้นที่ระบบชลประทาน แต่จะมีการส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกตามเกณฑ์ความเหมาะสมของปริมาณน้ำที่มีอยู่ โดยจัดลำดับความสำคัญการสำรองน้ำและการใช้น้ำเป็น ๔ ลำดับ คือ ๑. น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ๒. น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศน์ ๓. น้ำเพื่อการเกษตร ๔. น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมและอื่นๆ ปริมาณน้ำที่จัดสรรให้ลำดับที่อยู่ถัดไปเมื่อมีเพียงพอสำหรับลำดับนั้นแล้ว

๓. พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้ง

กำหนดพื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้งตามปริมาณน้ำที่ประเมินแล้วมีเหลือจากการใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคและรักษาระบบนิเวศน์แล้ว โดยสนับสนุนให้ปลูกพืชที่ใช้น้อยเป็นหลัก จะให้ปลูกข้าวเฉพาะพื้นที่ที่ประสบปัญหาเกิดความเสียหายในฤดูฝนเท่านั้น

๔. การแก้ปัญหาปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่มีน้อย

การแก้ปัญหาปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่มีน้อย ที่ประสบปัญหาเป็นประจำซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการผลิตประปาของการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำในชุมชนขนาดใหญ่ มีดังนี้

๑) การเติมน้ำให้อ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มาก อ.เมืองบุรีรัมย์ เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาบุรีรัมย์ ให้บริการในเขตตัวอำเภอเมืองบุรีรัมย์ และพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญรอบนอกที่มีความต้องการใช้น้ำเดือนละ ๑.๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร (ปริมาณน้ำส่วนหนึ่งใช้จากอ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มากและอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด) มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้ สูบน้ำจากลำปลายมาศ โดยสูบจากสถานีสูบน้ำลำปลายมาศ ต.บ้านยาง อ.ลำปลายมาศ มาเติมปริมาณน้ำที่จะสูบน้ำพิจารณาจากปัจจัยหลายด้าน คือ ปริมาณที่ขาดอยู่ ปริมาณน้ำที่มีอยู่ในลำปลายมาศที่จะสูบน้ำมาเติมได้ หากปริมาณน้ำในลำปลายมาศมีน้อยอาจขอรับการสนับสนุนน้ำจากอ่างเก็บน้ำลำปลายมาศ จ.นครราชสีมา ระบายลงมาช่วยถ้ามีปริมาณจะให้การสนับสนุนได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาขอการสนับสนุนน้ำจากอ่างเก็บน้ำลำนางรอง อ.โนนดินแดง อ่างเก็บน้ำลำจังหัน และอ่างเก็บน้ำลำปะเทีย อ.ละหานทราย ส่งมาให้ด้วย

๒) การเติมน้ำให้อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด อ.เมืองบุรีรัมย์ เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาบุรีรัมย์ อีกแห่งหนึ่ง มีแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้

๒.๑) ผันน้ำจากลำปะเทียผ่านระบบคลองผันน้ำมาเติม จำนวนปริมาณน้ำขึ้นกับจำนวนน้ำที่ยังขาดอยู่ และปริมาณน้ำที่มีอยู่ในลำปะเทีย ทั้งนี้อาจขอสนับสนุนน้ำจากอ่างเก็บน้ำลำจังหัน อ.ละหานทรายส่งมาเสริมให้

๒.๒) สูบน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยสวาย อ.กระสัง มาเติม โดยจะดำเนินการเมื่อไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑) ได้เพียงพอ และขึ้นกับปริมาณน้ำที่เหลือจากการจะใช้ที่อ่างเก็บน้ำห้วยสวายด้วย

๒.๓) สูบน้ำจากบ่อหลุมหิน อ.เมืองบุรีรัมย์ ที่อยู่ใกล้ๆ มาเติม

๓) การเติมน้ำให้อ่างเก็บน้ำหนองทะเลลอก อ.นางรอง เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาของการประปาส่วนภูมิภาคสาขานางรอง ให้บริการในเขตอำเภอนางรองดำเนินการโดยผันน้ำหรือสูบน้ำจากลำปลายมาศมาเติม ปริมาณน้ำอาจได้รับสนับสนุนจากอ่างเก็บน้ำลำปลายมาศ หรืออ่างเก็บน้ำลำนางรอง เช่นเดียวกับกรเติมน้ำให้อ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มาก

๔) การเติมน้ำให้อ่างเก็บน้ำห้วยชีหนู อ.ลำปลายมาศ เป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาลำปลายมาศ ให้บริการในเขตตัวอำเภอลำปลายมาศ ดำเนินการโดยการผันน้ำหรือสูบน้ำจากลำปลายมาศมาเติม ปริมาณน้ำอาจได้รับสนับสนุนจากอ่างเก็บน้ำลำปลายมาศ หรืออ่างเก็บน้ำลำนางรองเช่นเดียวกับกรณีเติมน้ำให้อ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มากหรืออ่างเก็บน้ำหนองทะเลลอก

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตร

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘

ตารางที่ ๓๘ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อ ที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา ที่ เกษตรกร ขายได้ เฉลี่ย (บาท/ตัน)
ข้าว	๒๑๒,๐๑๓	๒,๙๓๓,๗๒๕	๒,๘๑๗,๑๑๘	๑,๐๘๒,๕๔๔	๓๕๙	๑๓.๒๐
อ้อยโรงงาน	๑๔,๙๗๑	๒๘๓,๖๓๑	๒๘๐,๕๖๘	๙๐๑,๗๑๔	๑๑,๕๓๒	๑,๑๖๐
มันสำปะหลัง	๒๓,๓๔๑	๒๖๐,๒๑๒	๒๕๓,๑๕๖	๙๔๒,๘๖๐	๓,๘๑๐	๒.๙๐
ยางพารา	๑๙,๓๐๓	๓๐๓,๗๗๒	๒๘๙,๔๓๕	๒,๖๖๓,๕๓๒	๒๓๒	๗๕.๗๙

ที่มา :สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๔.๒ ข้อมูลการปลูกพืชอื่นๆ

ตารางที่ ๓๙ ข้อมูลการปลูกทุเรียน

ทุเรียน	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๓,๓๔๐.๙๕	๔,๐๖๓.๔๕	๕,๐๗๐
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๗๘๐	๑,๑๕๑.๖๘	๗๕๓
ผลผลิต (ตัน)	๗๑๕	๙๙๖.๒	๑,๒๙๖
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๑๕,๒๐๖	๑๕,๑๓๗	๑๗,๔๑๔๐
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๑๐.๘	๑๕.๑	๒๒.๕๖
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๕๑๘	๖๑๘	๗๘๖

ตารางที่ ๔๐ ข้อมูลการปลูกอินทผลัม

อินทผลัม	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๔๑๔.๗๗	๔๓๓.๒๗	๔๗๙.๗๗
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	๙๗๓.๖๙	๘๘๘.๐๓	๑,๐๙๐.๔๓
ผลผลิต (ตัน)	๑๔๗.๗๕	๑๕๖.๙๕	๑๓๓.๘๕
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	๒๘๐,๔๐๐	๑๙๒.๓๙	๑๘๔,๒๓๐
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๔๑.๔๒	๓๐.๑๙	๒๔.๖๕
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๖๔	๖๖	๘๖

๒.๔.๓ ข้อมูลการเลี้ยงจิ้งหรีด

ตารางที่ ๔๑ ข้อมูลการเลี้ยงจิ้งหรีดในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

จังหวัด	ปี พ.ศ.		
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
พื้นที่เพาะปลูก (บ่อ)	๑๓,๘๙๓	๑๓,๓๖๑	๑๑,๐๐๖
ผลผลิต (กก.)	๒๙๖,๘๖๔	๒๐๒,๖๓๔	๑๖๓,๕๖๘
ราคาเฉลี่ย (กก./บาท)	๙๒.๐๑	๑๐๐.๙๔	๑๐๙.๘๘
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	๒๗.๓๑	๒๐.๔๕	๑๗.๙๔
จำนวนเกษตรกร (ราย)	๓๙๙	๒๙๗	๒๓๔

๒.๔.๔ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๘

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
โคเนื้อ	๘๒,๑๘๑	๕๓๖,๗๘๑	๗๐/กก.	๓๗,๕๗๔,๖๗๐
โคนม	๑๒๙	๔,๔๙๑	น้ำนมดิบ๒๐/กก.	๘๙,๘๒๐
กระบือ	๒๗,๐๗๓	๑๖๒,๘๐๕	๗๖/กก.	๑๒,๓๗๓๑๘๐
หมู	๘,๙๑๒	๒๖๔,๙๐๘	๘๐/กก.	๑๘๑,๑๙๒,๖๔๐
ไก่	๑๑๘,๕๒๕	๑๒,๗๕๑,๒๑๑	๗๐/กก.	๘๙๒,๕๘๔,๗๗๐
เป็ด	๑๕,๒๖๗	๔๗๕,๑๘๑	๗๕/กก.	๓๕,๖๓๘,๕๗๕
แพะ	๑,๐๘๔	๑๙,๗๗๓	๑๑๗/กก.	๒,๓๑๓,๔๑๔
แกะ	๑๑๕	๑,๗๐๘	๑๑๗/กก.	๑๙๙,๘๓๖

ที่มา :สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์

๒.๔.๕ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๘

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
จระเข้	๑๑	๔.๒๕	๒๔๑	๑,๐๔๑ ตัว	๑,๕๐๐บาท/ตัว	๑,๕๖๑,๕๐๐
ปลานิล/ทับทิม	๑๐,๒๙๘	๗,๓๗๑.๑๒	๑๔,๕๓๔	๑,๓๐๗,๔๙๐	๕๕.๒๗	๗๒,๒๖๔,๙๗๐
ปลาดุก	๑,๕๙๗	๑,๐๓๘.๘๘	๒,๐๒๓	๓๑๙,๒๑๐	๕๓.๕๘	๑๗,๑๐๓,๒๗๑
ปลาตะเพียน	๑,๕๓๒	๑,๐๔๖.๔	๑,๙๐๕	๑๘๔,๑๕๐	๕๒.๑๑	๙,๕๙๖,๐๕๘
ปลาช่อน	๒๘	๓๒.๐๓	๓๘	๔,๔๐๐	๙๐.๖	๓๙๘,๖๔๐
กบ	๓๖	๑๒.๓	๓๖	๖,๔๑๐	๙๔.๒๑	๖,๐๓๘,๘๖๑
รวม	๑๓,๕๐๒	๙,๕๐๔.๙๘	๑๘,๗๗๗	๑,๘๒๑,๖๖๐/๑,๐๔๑ ตัว	-	-

ที่มา :สำนักงานประมงจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๔.๖ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๔๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
<u>ด้านพืช</u>		
- ข้าวดินภูเขาไฟ	ราย	๗๑
	ไร่	๖๖๓
<u>ด้านหม่อนไหม</u>		
- ผ้าขึ้นดินแดง	ราย	๑๕
	กลุ่ม	๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ และศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ บุรีรัมย์

๒.๔.๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๗

ชนิดสินค้า	จำนวน/หน่วยนับ
<u>GAP (ข้าว)</u>	
- กลุ่มสมาชิกโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๗	จำนวน ๖ กลุ่ม เกษตรกร ๒๐๒ ราย พื้นที่ ๒,๖๒๔.๕๐ ไร่
<u>GAP (พืชผัก)</u>	
- พืชผัก ปี ๒๕๖๗	เกษตรกร - ราย พื้นที่ ๕๒๔ แปลง
<u>GAP (ปศุสัตว์)</u>	
- ไก่เนื้อ	จำนวน ๑๖๒ ฟาร์ม จำนวน ๒๔,๔๓๘,๑๖๘ ตัว
- ไก่ไข่	จำนวน ๑๒ ฟาร์ม จำนวน ๓๑๒,๒๓๖ ตัว
- เป็ดเนื้อ	จำนวน ๕ ฟาร์ม จำนวน ๕๑,๗๐๐ ตัว
- ไก่พันธุ์	จำนวน ๕ ฟาร์ม จำนวน ๓๓๘,๐๐๐ ตัว
- สุกร	จำนวน ๑๓๖ ฟาร์ม จำนวน ๑๗๒,๐๔๒ ตัว
- โคเนื้อ	จำนวน ๑ ฟาร์ม จำนวน ๑๓๒ ตัว
- โคนม	จำนวน ๓๗ ฟาร์ม จำนวน ๑,๓๖๓ ตัว

ชนิดสินค้า	จำนวน/หน่วยนับ
GAP (ประมง)	
- ปลานิล	เกษตรกร ๑๘ ราย พื้นที่ ๑๖.๕๙ ไร่
- สัตว์น้ำจืดรวม	เกษตรกร ๖ ราย พื้นที่ ๒๒.๘๒๘๗๕ ไร่
เกษตรอินทรีย์ (ข้าว)	
- โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์ ปี ๒๕๖๗	จำนวน ๑๐๙ กลุ่ม เกษตรกร ๑,๙๓๘ ราย พื้นที่ ๒๑,๓๓๔.๕๐ ไร่
เกษตรอินทรีย์ (พืชผัก)	
- พืชผัก ปี ๒๕๖๗ (ระยะปรับเปลี่ยน)	เกษตรกร ๕๖๘ ราย พื้นที่ ๒๒๘.๒๕ ไร่

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวบุรีรัมย์/เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์/ประมงจังหวัดบุรีรัมย์/สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์/สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๒.๔.๖ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๔๖ ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

[illegible]

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๔๗ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๘

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๘๔	๑๘๕,๖๑๙
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๗	๓๔,๖๔๙
รวม	๑๐๑	๒๒๐,๒๖๘

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๔๘ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
๑.เมืองบุรีรัมย์	๗	๙๙	๒๙	๓๘๕	๔	๗๙	๒๐๗	๓,๖๙๔
๒.กระสัง	๑๖	๒๖๘	๑๕	๒๓๕	๕	๑๐๖	๑๕๖	๓,๘๐๗
๓.ห้วยราช	๘	๑๐๔	๑๓	๑๘๕	๓	๔๙	๓๗	๑,๙๗๘
๔.บ้านใหม่ไชยพจน์	๖	๘๐	๑๑	๑๒๑	๔	๕๒	๓๔	๑,๐๗๓
๕.คูเมือง	๑๐	๑๐๐	๘	๘๑	๔	๔๒	๑๑๓	๒,๐๙๙
๖.นาโพธิ์	๕	๕๒	๑๐	๑๐๒	๒	๒๖	๕๕	๒,๐๖๓
๗.สตึก	๑๔	๑๔๐	๑๕	๑๘๒	๓	๓๗	๑๓๙	๒,๖๙๒
๘.พุทไธสง	๔	๑๕๑	๑๓	๒๑๓	๒	๒๗	๑๒๔	๓,๐๑๒
๙.ลำปลายมาศ	๑๗	๒๑๖	๑๗	๒๐๒	๓	๓๐	๑๑๑	๒,๕๓๗
๑๐.หนองหงส์	๓	๓๐	๕	๕๐	๔	๕๐	๑๔๐	๓,๐๒๗
๑๑.ละหานทราย	๖	๖๒	๑๖	๒๓๗	๔	๘๑	๘๓	๑,๔๕๓
๑๒.นางรอง	๑๖	๑๖๓	๑๘	๑๘๗	๓	๓๐	๘๑	๒,๑๗๒
๑๓.เฉลิมพระเกียรติ	๓	๘๓	๑๑	๑๙๒	๕	๕๙	๔๘	๙๔๐
๑๔.ชำนิ	๖	๑๑๙	๘	๙๐	๔	๒๓๔	๒๘	๕๘๗
๑๕.โนนสุวรรณ	๕	๖๔	๒๒	๓๑๔	๔	๗๒	๓๘	๘๕๐
๑๖.บ้านด่าน	๖	๖๓	๑๖	๑๖๑	๔	๘๗	๒๒	๓๐๖
๑๗.บ้านกรวด	๔	๕๑	๘	๑๐๖	๓	๕๒	๑๑๔	๑,๙๘๗
๑๘.ปะคำ	๖	๖๐	๙	๙๐	๓	๓๘	๗๕	๑,๘๔๐
๑๙.ประโคนชัย	๑๗	๑๙๒	๑๘	๒๐๙	๔	๕๕	๑๖๓	๓,๔๙๗
๒๐.แคนดง	๕	๕๐	๙	๙๐	๕	๕๐	๔๘	๑,๐๑๕
๒๑.หนองกี่	๑๐	๑๑๐	๑๑	๑๖๐	๔	๗๔	๗๑	๑,๗๔๓
๒๒.พลับพลาชัย	๕	๕๒	๑๘	๑๘๔	๔	๔๖	๔๐	๙๗๒
๒๓.โนนดินแดง	๔	๖๗	๑๒	๑๓๕	๕	๖๒	๖๙	๑,๖๓๒
รวม	๑๘๓	๒,๓๗๖	๓๑๒	๓,๙๑๑	๘๖	๑,๔๓๘	๑,๙๙๖	๔๔,๙๗๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์

๒.๖ ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๔๙ ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่จังหวัดบุรีรัมย์

ลำดับที่	สินค้า	จำนวนแปลงใหญ่	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่(ไร่)
๑	กล้วยหอม	๑	๓๑	๘๑.๗๕
๒	ขนุน	๑	๓๘	๒๗๙.๐๐
๓	ข้าว	๒๗๘	๑๘,๖๔๙	๒๗๙,๘๔๖.๒๕
๔	งา	๑	๓๖	๓๑๗.๐๐
๕	จิ้งหรีด	๒	๗๑	๔๗๐.๐๐
๖	ทุเรียน	๔	๑๙๗	๑,๕๓๖.๗๕
๗	ปลาดิบ	๑	๕๐	๕๐.๐๐
๘	ผัก/สมุนไพร	๓๑	๑,๓๕๗	๑,๐๑๙.๕๐
๙	สมุนไพร	๑	๓๐	๑๐.๗๕
๑๐	มันสำปะหลัง	๒๔	๑,๔๙๔	๑๙,๒๒๗.๗๕
๑๑	ยางพารา	๒๗	๑,๒๗๒	๑๗,๐๘๖.๐๐
๑๒	ลำไย	๒	๖๙	๒๔๐.๒๕
๑๓	หม่อนไหม	๔	๗๓๕	๑,๒๗๑.๐๐
๑๔	อ้อยโรงงาน	๑๘	๖๙๘	๙,๗๐๗.๒๕
๑๕	เสาวรส	๑	๔๐	๑๗๑.๐๐
๑๖	แพะ	๒	๘๑	๕๔๓.๐๐
๑๗	โคนม	๑	๔๕	๒๖๑.๕๐
๑๘	โคเนื้อ	๓	๑๕๕	๗๘๕.๐๐
๑๙	ไก่พื้นเมือง	๑	๕๓	๔๐.๒๕
๒๐	กระป๋อง	๓	๑๕๒	๑๑๖.๐๐
รวม		๔๐๖	๒๕,๒๕๓	๓๓๓,๐๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๗ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๕๐ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดบุรีรัมย์

ที่	ชื่อ ศพก. (อำเภอ)	สินค้า	ชื่อ - สกุล ประธานกลุ่ม	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์
๑	กระสัง	ไม้ผล (ฝรั่งกิมจู)	นางสุนันทา กุมรัมย์	๑๕ ต.สองชั้น อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์	๐๘๖-๓๖๒๒๔๑๗
๒	คูเมือง	ไข่	นายเมคิน โสฬ์นารายณ์	๖ ต.พรสำราญ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์	๐๘๑-๐๖๔๔๐๐๓
๓	แคนดง	ข้าว	นางเฉลิม ทศน์ไทย	๔ ต.หัวฝาย อ.แคนดง จ.บุรีรัมย์	๐๖๕-๒๗๓-๗๖๗๒
๔	เฉลิมพระเกียรติ	ข้าว	นายนพดล มีพวงผล	๕ ต.เจริญสุข อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.บุรีรัมย์	๐๙๕-๗๔๓๐๕๙๕
๕	ชำนิ	ข้าว	นางชะม่าย ทิศทะชะ	๑ ต.ชำนิ อ.ชำนิ จ.บุรีรัมย์	๐๘๗-๔๔๒-๙๑๓๓
๖	นางรอง	ข้าว	นางสามัญ โล่ห์ทอง	๙ ต.หนองโบสถ์ อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์	๐๘๗-๘๗๗๕-๙๓๙
๗	นาโพธิ์	ข้าว	นางละอองดาว ปะทะโน	๗ ต.นาโพธิ์ อ.นาโพธิ์ จ.บุรีรัมย์	๐๘๕-๗๗๘๕๑๓๘
๘	โนนดินแดง	ข้าว	นายสนอง แฉล้มชาติ	๑ ต.ส้มป่อย อ.โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์	๐๘๓-๙๘๑๘-๙๔๘
๙	โนนสุวรรณ	เห็ดโคนญี่ปุ่น- เห็ดนางฟ้า	นางหนูแดง ทองใบ	๗ ต.ทุ่งจันทน์ อ.โนนสุวรรณ จ.บุรีรัมย์	๐๙๘-๓๔๙๗๒๖๑
๑๐	บ้านกรวด	ทุเรียน	นายสุมิตร ธรรมสาร	๑ ต.บึงเจริญ อ.บ้านกรวด จ.บุรีรัมย์	๐๘๘-๙๙๕-๙๔๕๒
๑๑	บ้านด่าน	ข้าว	นายบัญชา ทรงเวียง	๑๒ ต.บ้านด่าน อ.บ้านด่าน จ.บุรีรัมย์	๐๙๓-๓๑๙๑๘๒๖
๑๒	บ้านใหม่ฯ	ข้าว	นายทวี การดี	๗ ต.หนองแวง อ.บ้านใหม่ฯ จ.บุรีรัมย์	๐๘๕-๗๗๑๑๙๖๒
๑๓	ประโคนชัย	ข้าว	นายสะอาด ทำนา	๖ ต.จระเข้มาก อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์	๐๘๓-๒๓๕๖-๙๖๔
๑๔	ปะคำ	ข้าว	นางสาววันเพ็ญ ต่านกลาง	๙ ต.หนองบัว อ.ปะคำ จ.บุรีรัมย์	๐๘๔-๗๕๑๗๓๒๘
๑๕	พลับพลาชัย	ข้าว	นายสรวง สายบุตร	๘ ต.จันทุม อ.พลับพลาชัย จ.บุรีรัมย์	๐๖๒-๑๕๓๘๗๖๒
๑๖	พุทไธสง	ข้าว	นายประดิษฐ์ จันอาภา	๑๓ ต.พุทไธสง อ.พุทไธสง จ.บุรีรัมย์	๐๘๕-๗๗๘๕๑๓๘
๑๗	เมือง	ข้าว	นายปาน เงินไทย	๑๖ ต.ถลุงเหล็ก อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์	๐๙๘-๗๖๘๙๒๓๒
๑๘	ละหานทราย	ข้าว	นายชุมนุช ยงสืบชาติ	๑๓ ต.สำโรงใหม่ อ.ละหานทราย จ.บุรีรัมย์	๐๘๐-๔๖๓๒๘๑๖
๑๙	ลำปลายมาศ	ข้าว	นายเจริญ สุขวิบูลย์	๓ ต.โคกกลาง อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์	๐๙๘-๙๓๕๖๔๘๙
๒๐	สตึก	ข้าว	นายคำนิง เจริญศิริ	๑๖ ต.ชุมแสง อ.สตึก จ.บุรีรัมย์	๐๙๘-๘๒๗๙๒๙๘
๒๑	หนองกี่	ข้าว	นายณัฐพงศ์ ครอบประโคน	๙ ต.ท่าโพธิ์ชัย อ.หนองกี่ จ.บุรีรัมย์	๐๘๔-๔๗๕๕๒๙๓
๒๒	หนองหงส์	ข้าว	นายประเสริฐ สมการณ	๑ ต.หนองชัยศรี อ.หนองหงส์ จ.บุรีรัมย์	๐๘๖-๒๕๙๐๕๖๐
๒๓	ห้วยราช	ข้าว	นายโปง พิมานรัมย์	๒ ต.โคกเหล็ก อ.ห้วยราช จ.บุรีรัมย์	๐๖๓-๗๙๑๕๑๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๘ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด
ตารางที่ ๕๑ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร																อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)
	ครูบัญชี	หมอดินอาสา	ประมงอาสา	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	ครูยาง	อาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์	อาสาปศุสัตว์	อาสาฝนหลวง	อาสาสมัครสหกรณ์	อาสาสมัครชลประทาน	ชาวนาอาสา	เกษตรหมู่บ้าน	สารวัตรเกษตรอาสา	ไหมอาสา	Qอาสา	
เมือง	๑๔	๓๔๒	๗	๒	๒	๔	๐	๑๕๙	๖	๒	๑๒	๑	๕๔๐	๑๑	๑๓	๐	๓๒๓
คูเมือง	๔	๑๐๖	๐	๑	๔	๔	๐	๑๓๘	๓	๓	๓	๐	๑๖๘	๑๑	๑๓	๐	๑๐๖
กระสัง	๑๓	๑๖๘	๕	๑	๐	๐	๐	๑๑๘	๑๗	๑	๒	๐	๑๘๐	๑๑	๘	๐	๑๖๘
นางรอง	๑๑	๑๘๘	๙	๒	๐	๑๑	๐	๒๗๘	๔	๒๐	๗	๐	๓๕๓	๑๕	๑	๐	๑๙๙
หนองกี่	๑	๑๐๘	๗	๑	๐	๐	๐	๑๓๒	๑	๒	๐	๐	๑๐๘	๑๑	๔	๐	๑๐๘
ละหานทราย	๖	๘๓	๗	๑	๓	๑๐	๐	๑๘๕	๑	๑	๒๙	๐	๑๘๖	๑๑	๒	๐	๘๔
ประโคนชัย	๘	๑๘๒	๓	๑	๑	๑๒	๐	๑๒๙	๒	๒๙	๐	๐	๑๘๒	๑๐	๒	๐	๑๘๒
บ้านกรวด	๔	๑๑๔	๔	๑	๗	๐	๐	๑๒๙	๐	๐	๑	๐	๑๖๒	๑๒	๓	๐	๑๑๘
พุทไธสง	๒	๙๗	๕	๑	๐	๐	๐	๑๘๗	๒	๓	๐	๑	๑๐๒	๘	๔๔	๐	๙๗
ลำปลายมาศ	๙	๒๑๕	๖	๑	๒	๖	๐	๔๒	๙	๘	๓	๑	๒๗๗	๑๓	๒	๐	๒๑๖
สตึก	๕	๑๗๙	๗	๑	๕	๐	๐	๓๐๖	๑๐	๒	๓	๐	๑๘๐	๖	๓	๐	๑๗๙
ปะคำ	๔	๗๗	๓	๑	๑	๗	๐	๘๐	๐	๐	๑๒	๑	๑๓๘	๑๐	๑	๐	๗๗
นาโพธิ์	๘	๖๕	๓	๑	๐	๐	๐	๑๒๓	๑	๒	๐	๐	๖๕	๑๑	๓๗	๐	๖๕
หนองหงส์	๒	๑๐๐	๒	๑	๑	๒	๐	๙๙	๓	๒	๐	๑	๒๑๕	๗	๔	๐	๑๐๐
พลับพลาชัย	๑	๖๗	๒	๑	๐	๐	๐	๑๕๓	๑	๒	๐	๐	๖๗	๑๐	๐	๐	๖๗
ห้วยราช	๕	๘๐	๒	๑	๐	๐	๐	๑๐๔	๑	๖	๒	๐	๘๑	๗	๒	๐	๘๐
โนนสุวรรณ	๔	๕๖	๑	๑	๑	๑๒	๐	๗๒	๒	๐	๐	๐	๘๒	๑๗	๐	๐	๕๖
ชำนิ	๔	๖๔	๐	๑	๒	๐	๐	๑๒๐	๒	๐	๐	๐	๘๐	๘	๐	๐	๖๓
บ้านใหม่ไชยพจน์	๔	๕๕	๔	๑	๐	๐	๐	๗๕	๓	๒	๐	๑	๕๙	๙	๑๖	๐	๕๕
โนนดินแดง	๘	๓๗	๐	๑	๐	๐	๐	๖๓	๑	๒	๔	๐	๖๗	๖	๐	๐	๓๗
บ้านด่าน	๓	๕๙	๓	๑	๐	๐	๐	๗๗	๗	๑	๐	๐	๑๒๘	๑๐	๐	๐	๕๙
แคนดง	๑	๕๓	๒	๑	๖	๔	๐	๖๔	๐	๒	๕	๑	๑๔๘	๑๐	๐	๐	๕๔
เฉลิมพระเกียรติ	๔	๖๗	๓	๑	๐	๐	๐	๑๒๔	๑	๐	๑	๐	๙๘	๙	๑	๐	๖๗
รวม	๑๒๕	๒,๕๖๒	๘๕	๒๕	๓๕	๗๒	๐	๒,๙๕๗	๗๗	๙๐	๘๔	๗	๓,๖๖๖	๒๓๓	๑๕๖	๐	๒,๕๖๐

ที่มา :สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๙ จำนวนประชาชนชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๕๒ จำนวนประชาชนชาวบ้านแยกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. สตึก	๑
๒. แคนดง	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์

๒.๑๐ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๐.๑ Young Smart farmer และ Smart Farmer

ตารางที่ ๕๓ ข้อมูล Young Smart farmer และ Smart Farmer ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	Young Smart Farmer	Smart farmer
	สมาชิก	สมาชิก
เมืองบุรีรัมย์	๓	๑๐
บ้านกรวด	๒	๑๐
กระสัง	๑	๑๐
ละหานทราย	๑	๑๐
ลำปลายมาศ	๑	๑๐
นางรอง	๔	๑๐
พุทไธสง	๒	๑๐
สตึก	๐	๑๐
ประโคนชัย	๑	๑๐
คูเมือง	๐	๑๐
หนองกี่	๑	๑๐
ปะคำ	๓	๑๐
หนองหงส์	๑	๑๐
นาโพธิ์	๒	๑๐
พลับพลาชัย	๐	๑๐
ห้วยราช	๑	๑๐
โนนสุวรรณ	๑	๑๐
ชำนิ	๐	๑๐
บ้านใหม่ไชยพจน์	๐	๑๐
โนนดินแดง	๕	๑๐

อำเภอ	Young Smart Famer	Smart farmer
	สมาชิก	สมาชิก
เฉลิมพระเกียรติ	๑	๑๐
บ้านด่าน	๑	๑๐
แคนดง	๐	๑๐
รวม	๓๑	๔๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

๒.๑๐.๒ แหล่งแปรรูป / ผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้าวของจังหวัดบุรีรัมย์

๑. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร เลขที่ ๖๐/๑ ม.๙ ถ.บุรีรัมย์-สตึก ต.บ้านยาง อ.เมือง
๒. บริษัท ซี พี อินเตอร์เทรด จก. เลขที่ ๒๗๙ ม.๙ ต. แสงพัน อ.ลำปลายมาศ
๓. บริษัท โรงสีกิ่งแก้วพาณิชย์ จก. เลขที่ ๙๙๙ ม.๕ ถ.โชคชัย -เดชอุดม ต.ทุ่งกระเด็น อ.หนองกี่
๔. บริษัท โรงสีกิ่งแก้วพาณิชย์ จก. เลขที่ ๑๘๘ ม.๕ ถ.โชคชัย -เดชอุดม ต.ทุ่งกระเด็น อ.หนองกี่
๕. บริษัท สหพัฒนาข้าวพุทไธสง จก. เลขที่ ๑๑๑ ม.๘ ถ.เลี้ยวเมืองพุทไธสง อ.สตึก
๖. บริษัท เกียรติอาภาเดชห้วยราช เลขที่ ๑ ม. ๓ ต.ห้วยราช อ.ห้วยราช
๗. บริษัท ข้าวกิ่งเกียรติ จก. เลขที่ ๒๑๒ ม.๒ ถ.บุรีรัมย์-สุรินทร์ ต.หนองเต็ง อ.กระสัง
๘. บริษัท ข้าวผลดี จก. เลขที่ ๑๕๔ ม. ๒ ต.กระสัง อ.เมือง
๙. บริษัท ยูนิเวอร์แซลไรซ์ จก. เลขที่ ๑๓๔ ม.๕ ถ.โชคชัย - เดชอุดม ต.ประโคนชัย อ.ประโคนชัย
๑๐. บริษัท โรงสีไพฑูริย์มาศพาณิชย์ จก. เลขที่ ๕๘ ม.๒ ต.ทะเลน้อย อ.ลำปลายมาศ
๑๑. บริษัท สหพัฒนาข้าวพูนผล จก. เลขที่ ๔๔๙/๑ ม.๑๙ ถ.สตึก-เมืองแก ต.นิคม อ.สตึก
๑๒. บริษัท สหรัศม์ จก. เลขที่ ๓๒๗ ม.๑ ต.ประโคนชัย อ.ประโคนชัย
๑๓. บริษัท แสงอีสานการเกษตร จก. เลขที่ ๑๕๓ ม.๑๐ ต.ประโคนชัย อ.ประโคนชัย
๑๔. โรงสีข้าวเจริญกิจโนนดินแดง เลขที่ ๑๘๘ ม.๖ ต.สัมปอ อ.โนนดินแดง
๑๕. โรงสีข้าวเจริญกิจพูนผล เลขที่ ๒๒๒ ม.๒ ถ.เลี้ยวเมือง ต.ชุมเห็ด อ.เมือง
๑๖. โรงสีข้าวราชัน เลขที่ ๔๔ ถ.นางรอง-ประคำ ต.นางรอง อ.นางรอง
๑๗. โรงสีศิริพัฒน์พาณิชย์ เลขที่ ๒๒ ม. ๓ ถ.บุรีรัมย์-ห้วยราช ต.ห้วยราช อ.ห้วยราช
๑๘. สหกรณ์การเกษตรกระสัง จก. เลขที่ ๑๐๗ ม.๒๑ ถ.พลับพลาชัย -กระสัง ต.กระสัง อ.กระสัง
๑๙. สหกรณ์การเกษตรนางรอง จก. เลขที่ ๘๙ ม.๖ ต.หนองโบสถ์ อ.นางรอง
๒๐. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีไฟแสงชัยบุรีรัมย์ เลขที่ ๕ ม.๘ ต.ชุมเห็ด อ.เมือง
๒๑. ห้างหุ้นส่วน จำกัด บุรีรัมย์รุ่งเรือง เลขที่ ๑๒๒ ม.๔ ถ.บุรีรัมย์ - ประโคนชัย ต.เสม็ด อ.เมือง
๒๒. ห้างหุ้นส่วน จำกัด มณีราชกิจ ๒ เลขที่ ๒๘๘ ม.๑ ต.จันทุม อ.พลับพลาชัย
๒๓. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีชัยรุ่งเรือง เลขที่ ๕๗๔-๕๗๖ ม.๑ ถ.รถไฟพัฒนา ต.ลำปลายมาศ อ.

ลำปลายมาศ

๒๔. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีชัยอุดม เลขที่ ๑๓๑ ม.๑๗ ถ.บุรีรัมย์-สตึก ต.บ้านยาง อ.เมือง

๒๕. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีไทยทวีพูนผลลำปลายมาศ เลขที่ ๔๒๘ ม.๑ ถ.หลังสถานีรถไฟ
ต.ลำปลายมาศ อ.ลำปลายมาศ

๒๖. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีประโคนชัย เลขที่ ๑๙๖ ม.๒ ถ.โชคชัย-เดชอุดม อ.ประโคนชัย
๒๗. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีประโคนชัยศรีเจริญ เลขที่ ๑๓๔/๒๓.๕ ถ.โชคชัย-เดชอุดม อ.ประโคนชัย

๒๘. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีประโคนชัยศรีเจริญ เลขที่ ๑๓๔/๑ ม.๕ ถ.โชคชัย-เดชอุดม อ.ประโคนชัย

๒๙. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีไพศริเอี่ยมแสง เลขที่ ๖๗ ม.๗ ถ.สहनพมาศ ต.ลำปลายมาศ อ.ลำปลายมาศ

๓๐. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีไพสพพิชผลนางรอง เลขที่ ๑๕๙ ม.๙ ถ.โชคชัย-เดชอุดม ต.อีสานเขต

อ.เฉลิมพระเกียรติ

๓๑. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีไพสพชัยพิชผล เลขที่ ๔๖๔ ม.๙ ถ.สุขาภิบาล๑๔ ต.กระสัง อ.กระสัง

๓๒. ห้างหุ้นส่วน จำกัด โรงสีมณีราชกิจ เลขที่ ๑๕ ม.๒ ต.ห้วยราช อ.ห้วยราช

๓๓. ห้างหุ้นส่วน จำกัด สหพัฒนาค้าข้าว เลขที่ ๔๔๗/๔ ม.๒๒ ถ. สดีก-เมืองแก ต.นิคม อ.สดีก

๓๔. ห้างหุ้นส่วน จำกัด สหพัฒนาค้าข้าว เลขที่ ๔๔๗/๑๒ ม.๒๒ ถ.สดีก-ห้วยราช ต.นิคม อ.สดีก

๒.๑๐.๓ แหล่งกระจายสินค้า

๑. ตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้

๒. ตลาดประชารัฐ ของดีจังหวัด

๓. งานกิจกรรมต่างๆ เช่น งานประเพณีไหมและงานกาชาดจังหวัด งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง

งานประเพณีขึ้นเขากระโดง ตลาดเขาวงกตบุรีรัมย์ OTOP ภูมิภาค OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๕๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑. มีแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและได้รับการรับรองมาตรฐาน เช่น GAP GI GFM เกษตรอินทรีย์ มกษ. IFOAM เครื่องหมายรับรองผ้าไหมไทย (ตรานกยูงพระราชทาน) ๒. มีการพัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตร เข้าสู่มาตรฐานระดับประเทศ และในระดับสากล ๓. จังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองกีฬา (Sport City) ๔. มีการขยายเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อชายแดนจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ๕. มีศักยภาพในการผลิตพืช ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา หม่อน ทุเรียนน้ำแร่ และสัตว์เศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ สุกร ไก่ โค กระบือ แพะ แกะ ปลา ไหม กบ	๑. สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงทำให้แผนงาน/โครงการที่วางไว้ไม่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น

๓-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	๑. มีโครงสร้างระดับนโยบาย ระดับกลยุทธ์ ระดับปฏิบัติงาน เป็นระบบอย่างชัดเจน	๑. การบูรณาการงานภาคเกษตรยังไม่ครอบคลุมทั้งระบบ
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๑. มีการบริหารจัดการความรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ (Knowledge และ Knowhow)	๑. ปัจจัยสนับสนุนระบบการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ เช่น บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ ๒. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและประโยชน์ที่ได้รับ
บุคลากร (Staff)	๑. มีบุคคลต้นแบบที่มีองค์ความรู้ที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ด้านการเกษตร และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรได้ ๒. มีบุคลากรภาครัฐ/เอกชน/สถาบันการศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตร	๑. ขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำการเกษตร เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ๒. บุคลากรภาครัฐด้านการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมีไม่เพียงพอ
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๑. มีการทำการเกษตรหลากหลายรูปแบบ ๒. มีการใช้เครื่องจักรกลทดแทนการใช้แรงงานทางการเกษตร ๓. เกษตรกรมีทักษะพื้นฐานและประสบการณ์ด้านการเกษตร	๑. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ๒. เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการวางแผน การผลิต และการตลาด การจัดทำแผนธุรกิจ
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. มีการคัดเลือกและส่งเสริมให้มีผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ในแต่ละพื้นที่ ส่งผลทำให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนา ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ทำให้สามารถตัดสินใจบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๑. การบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกรยังไม่ทั่วถึง ๒. การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น น้ำ ดิน ฯลฯ

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	๑. เกษตรกรมีจิตสำนึกรักบ้านเกิด พร้อมรับการพัฒนา ในทุกด้าน เพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรและชุมชน ๒. มีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์และนำไปใช้	๑. ขาดการปลูกฝังในการสืบทอดอาชีพด้านการเกษตร ๒. ขาดแรงจูงใจในการประกอบธุรกิจเกษตร ๓. ทายาทเกษตรกรและกลุ่มผู้สนใจด้านการเกษตรขาดโอกาสในการพัฒนาที่ต่อเนื่อง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๕๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> ๑. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านการเกษตร เช่น แปลงใหญ่, เกษตรอินทรีย์ , Zoning, Agri-map แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทยโดยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model ,SDG ๒. รัฐบาลนโยบายให้ความสำคัญในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	๑. นโยบายและงบประมาณยังไม่ครอบคลุม ๒. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล ๓. นโยบายการค้าเสรี FTA/การนำเข้าปลอดภาษี ทำให้เกษตรกรสูญเสียอำนาจการแข่งขัน
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> ๑. มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้น ๒. มีการขยายตัวทางด้านเกษตรอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ๓. การขยายตัวเศรษฐกิจการค้าชายแดน	๑. ภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย ๒. การกีดกันทางการค้า ๓. เกิดภาวะเงินเฟ้อ ๔. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ๕. ขาดอำนาจในการต่อรองราคาสินค้าทางการเกษตร

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านสังคม</u> ๑. กระแสพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารปลอดภัยและสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ๒. การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดั้งเดิมของชาติพันธุ์ต่างๆ เช่น งานประจำท้องถิ่น (กินปลาน้ำมูล ชมแสงสี, ปิดทองพระเจ้าใหญ่ และอื่นๆ) ๓. การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก มีผลต่อความต้องการด้านอาหาร	๑. การเปลี่ยนแปลงแรงงานภาคเกษตรกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรม และภาคธุรกิจมากขึ้น ๒. ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
<u>ด้านเทคโนโลยี</u> ๑. จังหวัดบุรีรัมย์มีการเตรียมการพัฒนาเข้าสู่ smart city ๒. การพัฒนาช่องทางในการจำหน่ายสินค้าผ่านในระบบออนไลน์ ๓. มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรเข้ามาพัฒนาการผลิต ๔. หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนเทคโนโลยี (งบสนับสนุนซื้อโดรน/สวทช./DEPA)	๑. การนำเทคโนโลยีมาใช้มีต้นทุนสูง ๒. ขาดการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ
<u>ด้านกฎหมาย</u> ๑. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๒. กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม ๓. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับด้านเกษตรพันธสัญญา ทำให้เกษตรกรไม่ถูกเอาเปรียบ ๔. กฎหมายเกี่ยวกับภาษีคาร์บอนเครดิต (โครงการการลดก๊าซเรือนกระจก) ๕. การจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรที่ไม่ได้แปรรูปได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	๑. หน่วยงานที่กำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยไม่เพียงพอ ๒. กฎหมายการจ้างงาน/ค่าจ้างขั้นต่ำไม่เอื้อต่อปัจจัยการผลิต (ค่าจ้างขั้นต่ำสูงทำให้ต้นทุนการผลิตสูง มีผลให้ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น) ๓. ข้อจำกัดในด้านกฎหมายการนำเข้าและการส่งออกสินค้าเกษตร ๔. มาตรฐานสินค้าเกษตรทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u> ๑. สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมกับการทำการเกษตรหลากหลายชนิด ๒. มีความหลากหลายทางชีวภาพเอื้อต่อการผลิตสินค้าเกษตร	๑. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคระบาดพืชและสัตว์และภัยพิบัติธรรมชาติ ๒. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ Climate Change ๓. การเผาเศษวัสดุทางการเกษตรทำให้เกิดมลพิษทางอากาศและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ตารางที่ ๕๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ปัจจัยภายใน	5 จุดแข็ง (ภายใน) ๑. มีแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและได้รับการรับรองมาตรฐาน เช่น GAP GI GFM เกษตรอินทรีย์ มาก. IFoAM เครื่องหมายรับรองผ้าไหมไทย (ตราบุญพระราชทาน) ๒. มีการพัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตร เข้าสู่มาตรฐานระดับประเทศ และในระดับสากล ๓. จังหวัดบุรีรัมย์เป็นเมืองกีฬา (Sport City) ๔. มีการขยายเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อชายแดนจุดผ่อนปรนช่องทางตะกั่ว ๕. มีศักยภาพในการผลิตพืช ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา หม่อน ทุเรียนน้ำแร่ และสัตว์เศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ สุกร ไก่ ไก่ กระบือ และ ปลา ไหม กบ ๖. มีโครงสร้างระดับนโยบาย ระดับกลยุทธ์ ระดับปฏิบัติงาน เป็นระบบอย่างชัดเจน ๗. มีการบริหารจัดการความรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (Knowledge และ Knowhow) ๘. มีบุคคลต้นแบบที่มีองค์ความรู้ที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ด้านการเกษตร และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรได้ ๙. มีบุคลากรภาครัฐ/เอกชน/สถาบันการศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตร ๑๐. มีการทำการเกษตรหลากหลายรูปแบบ ๑๑. มีการใช้เครื่องจักรกลทดแทนการใช้แรงงานทางการเกษตร ๑๒. เกษตรกรมีทักษะพื้นฐานและประสบการณ์ด้านการเกษตร ๑๓. มีการคัดเลือกและส่งเสริมให้ผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ในแต่ละพื้นที่ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ทำให้สามารถตัดสินใจบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑๕. เกษตรกรมีจิตสำนึกรักบ้านเกิด พร้อมรับการพัฒนา ในทุกด้านเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรมและชุมชน ๑๖. มีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์และนำไปใช้	W จุดอ่อน (ภายใน) ๑. สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้แผนงาน/โครงการที่วางไว้ไม่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ๒. การบูรณาการงานภาคเกษตรยังไม่ครอบคลุมทั้งระบบ ๓. ปัจจัยสนับสนุนระบบการ ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ เช่น บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ ๔. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและประโยชน์ที่ได้รับ ๕. ขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำการเกษตร เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ๖. บุคลากรภาครัฐด้านการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมีไม่เพียงพอ ๗. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ๘. เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการ วางแผน การผลิต และการตลาด การจัดทำแผนธุรกิจ ๙. การบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกรยังไม่ทั่วถึง ๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น น้ำ ดิน ฯลฯ ๑๑. ขาดการปลูกฝังในการสืบทอดอาชีพด้านการเกษตร ๑๒. ขาดแรงจูงใจในการประกอบธุรกิจเกษตร ๑๓. ทายาทเกษตรกรและกลุ่มผู้ที่สนใจด้านการเกษตรขาดโอกาสในการพัฒนาที่ต่อเนื่อง
	โอกาส (ภายนอก) ๑. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเกษตร เช่น แบ่งเงินให้เกษตรกรอินทรีย์,Zoning, Agri-map แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทยในเขตเศรษฐกิจ BCG Model ,SDG ๒. รัฐบาลนโยบายให้ความสำคัญในการโอนถ่ายทรัพยากรท้องถิ่นและเกษตรสู่ภูมิ ๓. มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้น ๔. มีการขยายตัวทางด้านเกษตรอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ๒. การขยายตัวเศรษฐกิจการค้าชายแดน ๕. กระแสพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรและสินค้าเกษตรมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น ๖. การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชาติพันธุ์ต่างๆ เช่น งานประจำท้องถิ่น (งานบ้านงานชุมชนและสื, พิธีทองพระเจ้าใหญ่ และอื่นๆ) ๗. การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก มีผลกระทบต่อความต้องการด้านอาหาร ๘. จังหวัดบุรีรัมย์มีการเชื่อมการพัฒนาเข้าสู่ smart city ๙. การพัฒนาช่องทางในการจำหน่ายสินค้าผ่านในออนไลน์ ๑๐. มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรเข้ามาพัฒนาการผลิต ๑๑. หน่วยงานภาครัฐกับเอกชนเทคโนโลยี (สนับสนุนส่งเสริม/สหฯ/DEPA) ๑๒. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๑๓. กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม ๑๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยและสหกรณ์เกี่ยวกับด้านเกษตรพันธสัญญา ทำให้เกษตรกรไม่ถูกเอาเปรียบ ๑๕. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการอันธพาล (โครงการลดกัญชาเชิงประจักษ์) ๑๖. การจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรที่ไม่ได้แปรรูปได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑๗. สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมกับการทำการเกษตรหลากหลายชนิด ๑๘. มีความหลากหลายทางชีวภาพเมื่อต้องการผลิตสินค้าเกษตร	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข ๑. ส่งเสริมและขยายผลแนวคิดทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. พัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ดิน น้ำ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ๓. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer / Smart Farmer ๔. พัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร “การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเกษตร สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน”
1.ภัยคุกคาม (ภายนอก) ๑. นโยบายและงบประมาณยังไม่ครอบคลุม ๒. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล ๓. นโยบายการค้าเสรี FTA/การนำเข้าลดภาษี ทำให้เกษตรกรสูญเสียอำนาจการแข่งขัน ๔. ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ ๕. การปรับตัวทางการค้า ๖. ภัยธรรมชาติเพื่อ ๗. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ๘. ขาดอำนาจในการต่อรองราคาสินค้าทางการเกษตร ๙. การเปลี่ยนแปลงแรงงานภาคเกษตรกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรม และภาคธุรกิจมากขึ้น ๑๐. ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ๑๑. การนำเทคโนโลยีเข้าใช้มีต้นทุนสูง ๑๒. ขาดการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ ๑๓. หน่วยงานที่กำกับดูแลมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยไม่เพียงพอ ๑๔. กฎหมายการจ้างงาน/ค่าจ้างขั้นต่ำไม่เอื้อต่อการจ้างการผลิต (ค่าจ้างขั้นต่ำสูงทำให้ต้นทุนการผลิตสูง มีผลให้ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น) ๑๕. ข้อจำกัดในด้านกฎหมายการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตร ๑๖. มาตรฐานสินค้าเกษตร/จีดีพีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ๑๗. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคพืชและสัตว์ และภัยพิบัติธรรมชาติ ๑๘. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ Climate Change ๑๙. การขาดขวัญกำลังใจทางการค้าทำให้ต้นทุนการขยายตัวและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน ๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ๒. พัฒนาระบบเตือนภัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโรคระบาดและภัยพิบัติทางธรรมชาติ “พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร”	WT กลยุทธ์เชิงรับ ๑. ส่งเสริมรูปแบบการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม ๒. บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน และสถาบันการศึกษา ๓. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๔. ปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาต่อยอดได้ “การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด”

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“สินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๒. จำนวนครั้งในการเตือนภัยด้านการเกษตร อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน
๓. จำนวนพื้นที่/ผลิตภัณฑ์ ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๔. จำนวนแปลงเกษตรกร/ฟาร์ม ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ ๑๐
๕. ธุรกิจรวบรวมสินค้าเกษตรจากการส่งเสริมการตลาดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓
๖. จำนวนการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าทางการเกษตร ไม่น้อยกว่า ๓ ช่องทาง
๗. รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒
๘. จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer ปีละ ๑๕๐ ราย
๙. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร ๑๐ แห่ง
๑๐. จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูคุณภาพดิน ปีละ ๓,๐๐๐ ไร่
๑๑. ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่มีการไถกลบเศษวัสดุการเกษตรเทียบกับปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๓
๑๒. ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ร้อยละ ๙๐
๑๓. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ ๙๐
๑๔. จำนวนครั้งของการปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน ปีละ ๑ ครั้ง

๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคูณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. สถาบันเกษตรกรดำเนินงานได้อย่างเข้มแข็ง
๒. พัฒนาระบบเตือนภัยด้านการเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๒. จำนวนครั้งในการเตือนภัยด้านการเกษตร อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน

แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
๒. พัฒนาระบบเตือนภัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโรคระบาดและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร
๒. โครงการพัฒนาอาชีพชาวสวนยางรายย่อยเพื่อความยั่งยืน
๓. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๔. โครงการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการยาง
๕. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง พัฒนาสถาบันเกษตรกร
๖. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง
๗. โครงการสนับสนุนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ
๘. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
๙. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

เป้าหมาย

๑. การผลิตสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพ
๒. สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนพื้นที่/ผลิตภัณฑ์ ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑๐)
๒. จำนวนแปลงเกษตรกร/ฟาร์ม ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร (ร้อยละ ๑๐)
๓. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของธุรกิจรวบรวมสินค้าเกษตรจากการส่งเสริมการตลาด (ร้อยละ ๓)
๔. จำนวนการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางทางการตลาดผ่านระบบออนไลน์, บูธจำหน่ายสินค้า, ห้างสรรพสินค้าเพิ่มขึ้น (๓ ช่องทาง)
๕. รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๒. ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่ม/เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
๔. ส่งเสริมการตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร
๕. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการสำคัญ

๑. โครงการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร
๒. โครงการการลดต้นทุนการผลิต
๓. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านประมงและปศุสัตว์
๔. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
๕. โครงการการผลิตเมล็ดพันธุ์
๖. โครงการการพัฒนาช่องทางการตลาด
๗. โครงการการป้องกันโรคระบาด ทั้งในพืชและสัตว์
๘. โครงการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย
๙. โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร
๑๐. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
๑๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)
๑๒. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร
๑๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเชิงพาณิชย์
๑๔. โครงการผลิตกระบือตามมาตรฐานและการแปรรูปผลิตภัณฑ์
๑๕. โครงการส่งเสริมพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในสถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ “การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน”

เป้าหมาย

๑. การบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรมีประสิทธิภาพ
๓. ทรัพยากรดินได้รับการบริหารจัดการให้มีความเหมาะสมในการทำเกษตร
๔. เกษตรกรดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร ๑๐ แห่ง
๒. จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูคุณภาพดิน ปีละ ๓,๐๐๐ ไร่
๓. ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่มีการเฝ้าระวังและตรวจสอบสุขภาพดิน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๓

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและขยายผลแนวคิดทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. พัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ดิน น้ำ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer / Smart Farmer

๔. พัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
๒. โครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
๓. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
๔. โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ
๕. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ
๖. โครงการเพิ่มพื้นที่วนเกษตร
๗. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน
๘. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๙. โครงการการตรวจวัดคุณภาพน้ำ
๑๐. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
๑๑. โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

เป้าหมาย

๑. บุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Officer
๒. การบริหารจัดการการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพ และมีแผนการดำเนินงานเชิงรุกอย่างบูรณาการ
๓. ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการตามชนิดสินค้าที่สำคัญมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ร้อยละ ๙๐
๒. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ ๙๐
๓. จำนวนครั้งของการปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน ปีละ ๑ ครั้ง

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมรูปแบบการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม
๒. บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน และสถาบันการศึกษา
๓. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาต่อยอดได้

โครงการสำคัญ

๑. การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)
๒. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
๓. โครงการผู้ว่าฯพาเลาะ

๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน - เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น - ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า - ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - เป้าหมาย อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล - ประเด็น สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว - ประเด็นย่อย เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
------------	--	---

แผนระดับ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร - เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย - เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ - เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น - แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระบบสากล - เป้าหมายแผนย่อย ระดับความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา จัดการน้ำเพื่อการพัฒนา จัดให้มีน้ำอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมตามแผนการเติบโตแบบสีเขียว การท่องเที่ยว และเพื่อผลิตพลังงาน พร้อมมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้น้ำในนิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตร พลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่า และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง - เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น - แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถ ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร - หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ - เป้าหมายการพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน - แนวทางการพัฒนา ๑. ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การปรับตัวทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน	นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ - นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๒ เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร - แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ ๑๒ การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ
------------	--	---	--	---	--

แผนระดับ ๓	แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและกีฬามาตรฐานโลก เศรษฐกิจมั่นคง สังคมเข้มแข็ง อย่างยั่งยืน” เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน	แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง” นำความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาระดับกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหลักของจังหวัดบุรีรัมย์	แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” ยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์สู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) “ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
------------	---	---	--	---	---

สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “สินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน”	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย - จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ - จำนวนครั้งในการเตือนภัยด้านการเกษตร อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน - จำนวนพื้นที่/ผลิตภัณฑ์ ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ - จำนวนแปลงเกษตรกร/ฟาร์ม ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ ๑๐ - ธุรกิจรวบรวมสินค้าเกษตรจากการส่งเสริมการตลาดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓ - จำนวนการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าทางการเกษตร ไม่น้อยกว่า ๓ ช่องทาง - รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒ - จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer ปีละ ๑๕๐ ราย - จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร ๑๐ แห่ง - จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูคุณภาพดิน ปีละ ๓,๐๐๐ ไร่ - ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเกษตรเทียบกับปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๓ - ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ร้อยละ ๙๐ - ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ ๙๐ - จำนวนครั้งของการปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน ปีละ ๑ ครั้ง
---	--	---

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๒. การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร สู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	๓. การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเกษตร สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๔. การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
--	---	---	---	--

โครงการสำคัญ	๑๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร ๑๒. โครงการพัฒนาอาชีพชาวสวนยางรายย่อยเพื่อความยั่งยืน ๑๓. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๑๔. โครงการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการยาง ๑๕. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง พัฒนาสถาบันเกษตรกร ๑๖. โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ๑๗. โครงการสนับสนุนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ ๑๘. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ๑๙. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์ ๑๐. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรสิ่งปิ้งชีทางภูมิศาสตร์ (GI)	๑. โครงการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร ๒. โครงการการลดต้นทุนการผลิต ๓. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านประมงและปศุสัตว์ ๔. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๕. โครงการการผลิตเมล็ดพันธุ์ ๖. โครงการการพัฒนาช่องทางตลาด ๗. โครงการการป้องกันโรคระบาด ทั้งในพืชและสัตว์ ๘. โครงการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ๙. โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ๑๐. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ๑๑. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ๑๒. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร ๑๓.โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเชิงพาณิชย์ ๑๔. โครงการผลิตกระบือนมสู่มาตรฐานและการแปรรูปผลิตภัณฑ์๑๕. โครงการส่งเสริมพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในสถาบันเกษตรกร	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer) ๒. โครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ๓. โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๔. โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ ๕. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ ๖. โครงการเพิ่มพื้นที่วนเกษตร ๗. โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน ๘. โครงการส่งเสริมการค้างานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙. โครงการการตรวจวัดคุณภาพน้ำ ๑๐. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ๑๑. โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑. ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร (Big Data) ๒. การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) ๓. โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
----------------------------	--	---	---	---

แบบ กษ.๑

๕. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

จังหวัดบุรีรัมย์

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด: “สินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ “พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร”	ตชว. ๑ จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	ตชว. ๒ จำนวนครั้งในการเตือนภัยด้านการเกษตร อย่างน้อย ๑ ครั้ง/เดือน	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๖๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ “การยกระดับการผลิต แปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง”	ตชว. ๓ จำนวนพื้นที่/ผลิตภัณฑ์ ได้รับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	ตชว. ๔ จำนวนแปลงเกษตรกร/ฟาร์ม ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ร้อยละ ๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	ตชว. ๕ ร้อยละการเพิ่มขึ้นของธุรกิจรวบรวมสินค้าเกษตรจากการส่งเสริมการตลาด ร้อยละ ๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕
	ตชว. ๖ จำนวนการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดผ่านระบบออนไลน์, บูธจำหน่ายสินค้า, ห้างสรรพสินค้าเพิ่มขึ้น ๓ ช่องทาง	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
	ตขว. ๗ รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ “การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน”	ตขว. ๘ จำนวนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer ปีละ ๑๕๐ ราย	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๑๕๐	๗๕๐
	ตขว. ๙ จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร ๑๐ แห่ง	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐
	ตขว. ๑๐ จำนวนพื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูคุณภาพดิน ปีละ ๓,๐๐๐ ไร่	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
	ตขว. ๑๑ ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่มีการไถกลบเศษวัสดุการเกษตรเทียบกับปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๓	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ “การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด”	ตขว. ๑๒ ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ร้อยละ ๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๔๕๐
	ตขว. ๑๓ ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้อยละ ๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๔๕๐
	ตขว. ๑๔ จำนวนครั้งของการปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน ปีละ ๑ ครั้ง	๑	๑	๑	๑	๑	๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ “พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร”								
๑. การพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	๒	สปก.	๒๖,๖๕๐	๒๗,๔๑๐	๒๔,๓๖๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๒๘,๔๒๐
๒. การพัฒนาเกษตรกร	๒	กจ.	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๕๐๒,๐๐๐
๓. พัฒนาอาชีพชาวสวนยางรายย่อยเพื่อความยั่งยืน	๒	กยท.	-	๗๒,๕๙๒	-	-	-	๗๒,๕๙๒
๔. พัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	๑	ปศ.	๔๙๑,๘๐๐	๔๙๑,๘๐๐	๔๙๑,๘๐๐	๔๙๑,๘๐๐	๔๙๑,๘๐๐	๒,๔๕๙,๐๐๐
๕. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการยาง	๒	กยท.	-	๒๔๐,๐๐๐	-	-	-	๒๔๐,๐๐๐
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง พัฒนาสถาบันเกษตรกร	๒	กยท.	-	๓๖๖,๖๐๐	-	-	-	๓๖๖,๖๐๐
๗. สวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง	๒	กยท.	-	๒,๐๖๒,๖๐๐	-	-	-	๒,๐๖๒,๖๐๐
๘. สร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง	๒	กยท.	-	๘๒๘,๙๕๐	-	-	-	๘๒๘,๙๕๐
๙. ขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	๒	กยท.	-	๙๑,๕๐๐	-	-	-	๙๑,๕๐๐
๑๐. สนับสนุนการดำเนินการบริหารจัดการเกษตรแบบแปลงใหญ่รูปแบบสหกรณ์	๒	สก.	๒๔,๘๐๐	๒๔,๘๐๐	๒๔,๘๐๐	๒๔,๘๐๐	๒๔,๘๐๐	๑๒๔,๐๐๐
๑๑. พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์กลุ่มเกษตรกรและธุรกิจชุมชน	๒	สก.	๗๖,๕๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๗๖,๕๐๐
๑๒. ส่งเสริมพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (นิคมสหกรณ์ ๑๒๐,๖๐๐/กจส.๒๔,๙๐๐)	๒	สก.	๑๔๕,๕๐๐	๑๔๕,๕๐๐	๑๔๕,๕๐๐	๑๔๕,๕๐๐	๑๔๕,๕๐๐	๗๒๗,๕๐๐
๑๓. งานกำกับดูแลตรวจสอบและคุ้มครองสหกรณ์	๒	สก.	๑๒๘,๒๐๐	๑๒๘,๒๐๐	๑๒๘,๒๐๐	๑๒๘,๒๐๐	๑๒๘,๒๐๐	๖๔๑,๐๐๐
๑๔. ส่งเสริมพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (CPS สหกรณ์ ๑๐๐ แห่ง กลุ่มเกษตรกร ๑๒๐ แห่ง)	๒	สก.	๗๖๓,๙๐๐	๗๖๓,๙๐๐	๗๖๓,๙๐๐	๗๖๓,๙๐๐	๗๖๓,๙๐๐	๓,๘๑๙,๕๐๐
๑๕. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (คทข.)	๒	สก.	๗๔,๓๐๐	๗๔,๓๐๐	๗๔,๓๐๐	๗๔,๓๐๐	๗๔,๓๐๐	๓๗๑,๕๐๐
๑๖. ตลาดเกษตรกร	๒	กจ.	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๕๕๐	๒๓,๕๕๐	๒๓,๕๕๐	๑๑๖,๖๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๗. การพัฒนาเกษตรกร	๒	กจ.	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๑๐๐,๔๐๐	๕๐๒,๐๐๐
๑๘. รวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	๒	กษ.	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐
๑๙. พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	๒	สตส.	๑๑๙,๒๕๐	๑๑๙,๒๕๐	๑๑๙,๒๕๐	๑๑๙,๒๕๐	๑๑๙,๒๕๐	๕๙๖,๒๕๐
๒๐. พัฒนาลาดยางพารา	๒	สตก.	๖,๒๑๓,๓๐๐	๔,๗๘๘,๒๘๐	๔,๒๘๖,๕๕๐	๕,๗๔๗,๔๓๐	๕,๙๓๗,๔๓๐	๒๖,๙๗๒,๙๙๐
๒๑.ฝึกอบรมเพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์โรคพิษสุนัขบ้า	๒	ปศ.	๙๙,๐๐๐	๙๙,๐๐๐	๙๙,๐๐๐	๙๙,๐๐๐	๙๙,๐๐๐	๔๙๕,๐๐๐
๒๒. ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	๒	พด.	๔๖๔,๐๐๐	๔๖๔,๐๐๐	๔๖๔,๐๐๐	๔๖๔,๐๐๐	๔๖๔,๐๐๐	๒,๓๒๐,๐๐๐
๒๓. ธนาคารผลผลิตสินค้าเกษตรด้านการประมง	๒	ปม.	๒๘๕,๐๐๐	๒๘๕,๐๐๐	๒๘๕,๐๐๐	๒๘๕,๐๐๐	๒๘๕,๐๐๐	๑,๔๒๕,๐๐๐
๒๔. ธนาคารสินค้าเกษตร	๒	สกก.	๔๔๔,๐๐๐	๔๔๔,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๑,๙๓๘,๐๐๐
๒๕. คัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๒	มม.	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๒๖. การปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรหม่อนไหม	๒	มม.	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๒๗. การส่งเสริมและพัฒนาหม่อนไหมอาสา	๒	มม.	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐
๒๘. ส่งเสริมเศรษฐกิจและการตลาดหม่อนไหม	๒	มม.	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐
๒๙. การส่งเสริมและพัฒนาหม่อนไหมหัตถกรรม	๒	มม.	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๓๐. การส่งเสริมและพัฒนางานหม่อนไหมเชิงพื้นที่	๒	มม.	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓๑. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๒	มม.	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓๒.เสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	๒	สตส.	๗๓,๓๕๐	๙๕,๕๖๐	๙๕,๕๖๐	๙๕,๕๖๐	๙๕,๕๖๐	๔๕๕,๙๙๐
๓๓. ส่งเสริมอาสาสมัครเกษตรกร	๒	สตส.	๒๐,๕๔๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๗๔,๕๔๐
๓๔. ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเงินการบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๒	สตส.	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๖๗,๐๐๐
๓๕. ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	๒	สตส.	๑๐๗,๘๕๐	๑๐๗,๘๕๐	๑๐๗,๘๕๐	๑๐๗,๘๕๐	๑๐๗,๘๕๐	๕๓๙,๒๕๐
๓๖. ยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	๒	สตส.	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๖๑,๐๐๐
			๑๐,๕๙๒,๓๔๐	๑๒,๘๖๘,๙๙๒	๘,๖๐๘,๕๒๐	๑๐,๐๗๐,๐๔๐	๑๐,๒๖๐,๐๔๐	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
รวม								๕๒,๓๙๙,๙๓๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ “การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง”								
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยาง	๒	กยท.	-	๑,๘๗๐,๙๓๐	-	-	-	๑,๘๗๐,๙๓๐
๒. ทดสอบเทคโนโลยีพันธุ์ยางแนะนำปี ๒๕๕๙ ในแปลงเกษตรกรพื้นที่ปลูกยางใหม่	๒	ศวย.	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยในสวนยาง	๒	ศวย.	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐
๔. วิจัยพันธุ์ยางให้เหมาะสมกับพื้นที่กึ่งแห้งแล้ง	๒	ศวย.	๑,๔๓๗,๐๐๐	๑,๔๓๗,๐๐๐	๑,๔๓๗,๐๐๐	๑,๔๓๗,๐๐๐	๑,๔๓๗,๐๐๐	๗,๑๘๕,๐๐๐
๕. ส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีและไม่ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ	๒	ศวย.	๖,๔๕๓,๒๙๓	๖,๔๕๓,๒๙๓	๖,๔๕๓,๒๙๓	๖,๔๕๓,๒๙๓	๖,๔๕๓,๒๙๓	๓๒,๒๖๖,๔๖๕
๖. บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	๒	ศบส.ปร.	๕,๒๐๐	๕,๒๐๐	๕,๒๐๐	๕,๒๐๐	๕,๒๐๐	๒๖,๐๐๐
๗. โครงการพัฒนาการผลิตปศุสัตว์	๒	ศบส.ปร.	๑๑,๗๐๐	๑๑,๗๐๐	๑๑,๗๐๐	๑๑,๗๐๐	๑๑,๗๐๐	๕๘,๕๐๐
๘. พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์	๒	ศบส.ปร.	๒,๐๖๕,๘๐๐	๒,๐๖๕,๘๐๐	๒,๐๖๕,๘๐๐	๒,๐๖๕,๘๐๐	๒,๐๖๕,๘๐๐	๑๐,๓๒๙,๐๐๐
๙. โครงการฝึกอบรม หลักสูตรมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับฟาร์มกระบือ จังหวัดบุรีรัมย์	๒	ศบส.ปร.	-	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๑๐. ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต	๒	ศวพ.	๖๒๘,๕๒๕	๖๒๘,๕๒๕	๖๒๘,๕๒๕	๖๕๙,๙๕๑	๖๕๙,๙๕๑	๓,๒๐๕,๔๗๗
๑๑. งานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีเกษตร	๒	ศวพ.	๘๔๗,๓๑๖	๘๔๗,๓๑๖	๘๔๗,๓๑๖	๘๘๙,๖๘๑	๘๘๙,๖๘๑	๔,๓๒๑,๓๑๐
๑๒. พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมสัตว์น้ำ	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	๑,๓๕๐,๐๐๐
๑๓. พัฒนาความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์	๑,๓๔๖,๑๐๐	๑,๓๔๖,๑๐๐	๑,๓๔๖,๑๐๐	๑,๓๔๖,๑๐๐	๑,๓๔๖,๑๐๐	๖,๗๓๐,๕๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๔. พัฒนาอาชีพผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหาร สัตว์	๑๗,๘๐๐	๑๗,๘๐๐	๑๗,๘๐๐	๑๗,๘๐๐	๑๗,๘๐๐	๘๙,๐๐๐
๑๕. จัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบใน ฟาร์มเกษตรกร (FMMU)	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหาร สัตว์	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐
๑๖. ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหาร สัตว์	๖๒๑,๑๐๐	๖๒๑,๑๐๐	๖๒๑,๑๐๐	๖๒๑,๑๐๐	๖๒๑,๑๐๐	๓,๑๐๕,๕๐๐
๑๗. อนุรักษ์และคุ้มครองหม่อนไหม	๒	มม.	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๑๘. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	มม.	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
๑๙. การส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัต ลักษณ์และสินค้าปัจจัยทางภูมิศาสตร์ด้านหม่อนไหม	๒	มม.	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๒๐. การยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้า ไหมไทย ตรานกยูงพระราชทาน	๒	มม.	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๒,๕๐๐,๐๐๐
๒๑. การยกระดับผลิตภัณฑ์จากดักแด้และหนอนไหม รองรับ โมเดลเศรษฐกิจ BCG	๒	มม.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๒๒. โครงการผลิตและกระจายพันธุ์หม่อนไหม	๒	มม.	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ด้านหม่อนไหม	๒	มม.	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๒๔. บริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการ บริหารจัดการเชิงรุก Zoning by Agri-Map	๒	สปก.	๒๖๓,๐๕๐	๑๖๔,๓๗๖	-	-	-	๔๒๗,๔๒๖
๒๕. ส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก	๒	กจ.	๑๕๓,๐๐๐	๑๕๓,๐๐๐	๑๕๓,๐๐๐	๑๕๓,๐๐๐	๑๕๓,๐๐๐	๗๖๕,๐๐๐
๒๖. บริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการ บริหารจัดการเชิงรุก Zoning by Agri-Map	๒	กจ.	๘๓๔,๐๐๐	๘๓๔,๐๐๐	๘๓๔,๐๐๐	๘๓๔,๐๐๐	๘๓๔,๐๐๐	๔,๑๗๐,๐๐๐
๒๗. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร	๒	กจ.	๓๓,๒๐๐	๓๓,๒๐๐	๓๓,๒๐๐	๓๓,๒๐๐	๓๓,๒๐๐	๑๖๖,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๘. พัฒนาและส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชอื่นเป็นไม้ ผลที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒	กจ.	๑๓๑,๗๒๐	๑๓๑,๗๒๐	๑๙๘,๐๐๐	๑๓๑,๗๒๐	๑๓๑,๗๒๐	๗๒๔,๘๘๐
๒๙. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	๒	กจ.	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๓๗๕,๐๐๐
๓๐. พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรข้าวครบ วงจร	๒	กษ.	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๓๑. บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อ การบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)	๒	สตส.	๙๕,๐๖๐	๕๔,๗๓๐	๕๔,๗๓๐	๕๔,๗๓๐	๕๔,๗๓๐	๒๙๗,๙๘๐
๓๒. ส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านประมง	๒	ปม.	๑๒๖,๘๐๐	๑๒๖,๘๐๐	๑๒๖,๘๐๐	๑๒๖,๘๐๐	๑๒๖,๘๐๐	๖๓๔,๐๐๐
๓๓. บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อ การบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)	๒	ปศ.	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๙๐๕,๐๐๐
๓๔. พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์	๒	ปศ.	๑๖๘,๖๐๐	๑๖๘,๖๐๐	๑๖๘,๖๐๐	๑๖๘,๖๐๐	๑๖๘,๖๐๐	๘๔๓,๐๐๐
๓๕. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์	๒	ปศ.	๑๕๗,๕๐๐	๑๕๗,๕๐๐	๑๕๗,๕๐๐	๑๕๗,๕๐๐	๑๕๗,๕๐๐	๗๘๗,๕๐๐
๓๖. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลด้านการเกษตร	๒	ปศ.	๒๒,๘๐๐	๒๒,๘๐๐	๒๒,๘๐๐	๒๒,๘๐๐	๒๒,๘๐๐	๑๑๔,๐๐๐
๓๗. สนับสนุนผลิตรายพันธุ์พืชเพื่องานส่งเสริมการเกษตรดูแล และบำรุงรักษาแม่พันธุ์พืช	๒	ศูนย์ขยายพันธุ์ พืชที่ ๕	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๓๘. ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและขยายพันธุ์พืช	๒	ศูนย์ขยายพันธุ์ พืชที่ ๕	๓๙๗,๐๐๐	๓๙๗,๐๐๐	๓๙๗,๐๐๐	๓๙๗,๐๐๐	๓๙๗,๐๐๐	๑,๙๘๕,๐๐๐
๓๙. ศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตและ ขยายพันธุ์พืช	๒	ศูนย์ขยายพันธุ์ พืชที่ ๕	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐
๔๐. สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรวจสอบปัจจัยการ ผลิต/ศัตรู/ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแลตาม พรบ.	๒	ศวพ.	๒๙๓,๗๕๐	๒๙๓,๗๕๐	๒๙๓,๗๕๐	๓๐๘,๔๓๗	๓๐๘,๔๓๗	๑,๔๙๘,๑๒๔
๔๑. ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	๒	ศวพ.	๖๔๑,๙๐๐	๖๔๑,๙๐๐	๖๔๑,๙๐๐	๖๗๓,๙๙๕	๖๗๓,๙๙๕	๓,๒๗๓,๖๙๐
๔๒. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนา พันธุ์กรรมสัตว์ น้ำ	๒๕๔,๔๐๐	๒๕๔,๔๐๐	๒๕๔,๔๐๐	๒๕๔,๔๐๐	๒๕๔,๔๐๐	๑,๒๗๒,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๓. ส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหาร สัตว์	๘๘,๙๕๐	๘๘,๙๕๐	๘๘,๙๕๐	๘๘,๙๕๐	๘๘,๙๕๐	๔๔๔,๗๕๐
๔๔. เกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	สปก.	๕๐๔,๑๕๐	๕๒๙,๔๐๕	๔๒๗,๘๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๒,๓๖๑,๓๕๕
๔๕. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	๒	กจ.	๒๖๕,๙๑๔	๒๖๕,๙๑๔	๒๖๕,๙๑๔	๒๖๕,๙๑๔	๒๖๕,๙๑๔	๑,๓๒๙,๕๗๐
๔๖. ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q	๒	กษ.	๔๓,๗๐๐	๔๓,๗๐๐	๔๓,๗๐๐	๔๓,๗๐๐	๔๓,๗๐๐	๒๑๘,๕๐๐
๔๗. บูรณาการตรวจสอบควบคุมสินค้าเกษตรให้เป็นไปตาม พรบ.มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑	๒	กษ.	๑๖,๖๐๐	๑๖,๖๐๐	๑๖,๖๐๐	๑๖,๖๐๐	๑๖,๖๐๐	๘๓,๐๐๐
๔๘. ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	๒	กษ.	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๑๑๕,๐๐๐
๔๙. เกษตรอินทรีย์	๒	สตส.	๑๕,๗๔๐	๑๓,๓๑๐	๑๓,๓๑๐	๑๓,๓๑๐	๑๓,๓๑๐	๖๘,๙๘๐
๕๐. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	๒	ปม.	๒๑,๕๐๐	๒๑,๕๐๐	๒๑,๕๐๐	๒๑,๕๐๐	๒๑,๕๐๐	๑๐๗,๕๐๐
๕๑. ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้า ปศุสัตว์	๒	ปศ.	๒๘,๒๐๐	๒๘,๒๐๐	๒๘,๒๐๐	๒๘,๒๐๐	๒๘,๒๐๐	๑๔๑,๐๐๐
๕๒. ส่งเสริมการผลิตผักอินทรีย์	๑	กจ.	๘,๐๙๘,๐๐๐	๕,๐๙๕,๐๐๐	๕,๐๙๕,๐๐๐	๕,๐๙๕,๐๐๐	๕,๐๙๕,๐๐๐	๒๘,๔๗๘,๐๐๐
๕๓. โครงการส่งเสริมการผลิตผ้าไหมตรานกยุงพระราชทาน	๒	มม.	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๕๔. โครงการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานหมอนไหม	๒	มม.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๕๕. ศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๒	มม.	๓๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๕๖. ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สปก.	๑๑๓,๕๐๐	๖๗,๕๐๘	๕๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๓๕๑,๐๐๘
๕๗. ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	กจ.	๑,๙๓๔,๑๐๐	๑,๙๓๔,๑๐๐	๑,๙๓๔,๑๐๐	๑,๙๓๔,๑๐๐	๑,๙๓๔,๑๐๐	๙,๖๗๐,๕๐๐
๕๘. ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	สตส.	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๗๗๐,๕๐๐
๕๙. ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒	ปม.	๕๘๖,๕๐๐	๕๘๖,๕๐๐	๕๘๖,๕๐๐	๕๘๖,๕๐๐	๕๘๖,๕๐๐	๒,๙๓๒,๕๐๐
๖๐. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	๒	ปศ.	๑๓,๐๐๐	๑๙๗,๗๐๐	๑๙๗,๗๐๐	๑๙๗,๗๐๐	๑๙๗,๗๐๐	๘๐๓,๘๐๐
๖๑.โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	๒	สก.	๑๐๔,๘๐๐	๑๐๔,๘๐๐	๑๐๔,๘๐๐	๑๐๔,๘๐๐	๑๐๔,๘๐๐	๕๒๔,๐๐๐
๖๒.โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒	สก.	๕๔,๗๐๐	๕๔,๗๐๐	๕๔,๗๐๐	๕๔,๗๐๐	๕๔,๗๐๐	๒๗๓,๕๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๖๓.โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (หม่อนไหม)	๒	สก.	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐
๖๔. ส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่	๒	สปก.	๑,๑๗๘,๖๐๐	๔๒๑,๓๖๐	๕๓๐,๕๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๓,๒๓๐,๔๖๐
๖๕. ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่	๒	กจ.	๑,๙๐๕,๘๐๐	๑,๙๐๕,๘๐๐	๒,๔๐๒,๗๐๐	๓,๔๗๑,๖๐๐	๓,๔๗๑,๖๐๐	๑๓,๑๕๗,๕๐๐
๖๖. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒	สตส.	๒๓๓,๒๗๐	๒๑๒,๗๗๐	๒๑๒,๗๗๐	๒๑๒,๗๗๐	๒๑๒,๗๗๐	๑,๐๘๔,๓๕๐
๖๗. ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่	๒	ปศ.	๓๖๐,๒๐๐	๓๖๐,๒๐๐	๓๖๐,๒๐๐	๓๖๐,๒๐๐	๓๖๐,๒๐๐	๑,๘๐๑,๐๐๐
๖๘. การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตหม่อนไหมระบบแปลงใหญ่	๒	มม.	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๖๙. ส่งเสริมหม่อนไหมแปลงใหญ่	๒	มม.	๒๖๖,๑๗๐	๒๖๖,๑๗๐	๒๖๖,๑๗๐	๒๖๖,๑๗๐	๒๖๖,๑๗๐	๑,๓๓๐,๘๕๐
๗๐. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	๒	สตส.	๔,๓๐๐	๔,๓๐๐	๔,๓๐๐	๔,๓๐๐	๔,๓๐๐	๒๑,๕๐๐
รวม			๔๖,๘๙๑,๔๐๘	๔๒,๘๘๓,๑๙๗	๔๓,๒๗๒,๐๒๘	๔๔,๖๔๖,๙๒๑	๔๔,๖๔๖,๙๒๑	๒๒๒,๓๔๐,๔๗๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ “การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน”								
๑. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑	ขป.	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๘๕,๐๐๐,๐๐๐
๒. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค	๑	ขป.	๒๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๙๒,๕๐๐,๐๐๐	๔๙๐,๕๐๐,๐๐๐	๔๖๕,๕๐๐,๐๐๐	๒,๒๑๘,๕๐๐,๐๐๐
๓. ปรับปรุงงานชลประทาน	๒	ขป.	๓,๑๐๕,๔๕๐,๐๐๐	๓๙๓,๑๐๐,๐๐๐	๓๖๕,๓๐๐,๐๐๐	๑๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๓,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๘๒,๘๕๐,๐๐๐
๔. ปรับปรุงงานชลประทาน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ ลำน้ำรอง	-	๓๒,๒๕๑,๓๖๔	๕๐,๙๒๘,๐๐๐	๑๑๗,๓๐๐,๐๐๐	๒๗๖,๐๐๐,๐๐๐	๔๗๖,๔๗๙,๓๖๔
๕. ปรับปรุงงานชลประทาน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ มูลกลาง	-	-	๖๙,๐๐๐,๐๐๐	๔๖,๑๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๙๐,๑๐๐,๐๐๐
๖. ปรับปรุงงานชลประทาน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ มูลกลาง	-	-	๓๙๗,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๒,๐๐๐,๐๐๐
๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	๒	ขป.บุรีรัมย์	๕๐๐,๐๘๗,๐๐๐	๑๓,๔๗๕,๐๐๐	๔๑,๓๗๕,๐๐๐	๓๐,๖๗๕,๐๐๐	๓๕,๙๗๕,๐๐๐	๖๒๑,๕๘๗,๐๐๐
๘. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ ลำน้ำรอง	-	๑๙,๘๐๙,๙๑๙	-	-	-	๑๙,๘๐๙,๙๑๙

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๙. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ ลำปลายมาศ	-	-	๕,๕๖๐,๐๐๐	-	-	๕,๕๖๐,๐๐๐
๑๐. ส่งน้ำและบริหารการส่งน้ำชลประทาน	๒	ขป.บุรีรัมย์	๖๙๗,๐๐๐	๖๙๗,๐๐๐	๖๙๗,๐๐๐	๖๙๗,๐๐๐	๖๙๗,๐๐๐	๓,๔๘๕,๐๐๐
๑๑. ส่งน้ำและบริหารการส่งน้ำชลประทาน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ ลำนางรอง	-	๔,๓๗๖,๘๐๐	๘๕๖,๐๐๐	๘๕๖,๐๐๐	๘๕๖,๐๐๐	๖,๙๔๔,๘๐๐
๑๒. ส่งน้ำและบริหารการส่งน้ำชลประทาน	๒	โครงการส่งน้ำ ฯ ลำนางรอง	-	๔,๓๗๖,๘๐๐	๖๘๗,๐๐๐	-	-	๕,๐๖๓,๘๐๐
๑๓. แก้ปัญหาย้ายแล้ง	๒	ศูนย์ขยายพันธุ์ พืชที่ ๕	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๑๘๕,๐๐๐
๑๔. แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒	พด.	๔๘,๙๗๒,๐๐๐	๒๙,๖๕๗,๐๐๐	๓๑,๐๒๐,๐๐๐	-	-	๑๐๙,๖๔๙,๐๐๐
๑๕. สระเก็บน้ำขนาด ๕,๐๐๐ ลบ.ม.	๒	สปก.	๑๘๑,๐๐๐	๒๒๙,๐๐๐	-	-	-	๔๑๐,๐๐๐
๑๖. สระเก็บน้ำขนาด ๒๙,๕๐๐ ลบ.ม.	๒	สปก.	-	-	๘๙๗,๓๖๔	-	-	๘๙๗,๓๖๔
๑๗. ให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าความต้องการธาตุอาหารของพืชร่วมกับค่าวิเคราะห์ดิน	๒	ศูนย์วิจัยยาง	๔๖๐,๐๐๐	๔๖๐,๐๐๐	๔๖๐,๐๐๐	๔๖๐,๐๐๐	๔๖๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐
๑๘. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	๒	พด.	๒๗,๐๐๒,๐๐๐	๒๗,๐๐๒,๐๐๐	๒๗,๐๐๒,๐๐๐	๒๗,๐๐๒,๐๐๐	๒๗,๐๐๒,๐๐๐	๑๓๕,๐๑๐,๐๐๐
๑๙. พัฒนาดันแบบการเลี้ยงโคกระบือเพื่อผลิตแก๊สชีวภาพพลังงานทดแทนอย่างยั่งยืน	๒	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาอาหาร สัตว์	๓๙๐,๕๐๐	๓๙๐,๕๐๐	๓๙๐,๕๐๐	๓๙๐,๕๐๐	๓๙๐,๕๐๐	๑,๙๕๒,๕๐๐
๒๐. ส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	สปก.	๓๓๕,๐๐๐	๖๑๑,๔๒๐	๖๑๑,๖๐๐	๖๒๐,๐๐๐	๖๒๐,๐๐๐	๒,๗๙๘,๐๒๐
๒๑. ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร	๒	กจ.	๑๔๖,๖๐๐	๑๔๖,๖๐๐	๑๔๖,๖๐๐	๑๔๖,๖๐๐	๑๔๖,๖๐๐	๗๓๓,๐๐๐
๒๒. โครงการการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน	๒	สปก.	๗๙,๐๘๐	๘๕,๕๙๗	๘๔,๔๐๐	๘๕,๐๐๐	๘๕,๐๐๐	๔๑๙,๐๗๗
๒๓. พัฒนาเกษตรกรปราดเบรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	สปก.	๓๓๓,๗๐๔	๓๓๑,๐๒๐	๑๖๐,๐๑๕	๑๘๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๑,๑๘๔,๗๓๙
๒๔. พัฒนาเกษตรกรปราดเบรื่อง Smart Farmer	๒	กจ.	๒๑๕,๕๐๐	๒๑๕,๕๐๐	๒๑๕,๕๐๐	๒๑๕,๕๐๐	๒๑๕,๕๐๐	๑,๐๗๗,๕๐๐
๒๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer	๒	กยท.	-	๒๓๗,๖๐๐	-	-	-	๒๓๗,๖๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๖. พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer หม่อนไหม	๒	มม.	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐
๒๗. เกษตรกรปราดเปรื่อง	๒	ปศ.	-	๑๓๓,๔๐๐	๑๓๓,๔๐๐	๑๓๓,๔๐๐	๑๓๓,๔๐๐	๕๓๓,๖๐๐
๒๘. โครงการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ	๒	มม.	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๒๙. ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	สก.	๘๗,๓๒๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๘๗,๓๒๐
๓๐. โครงการพัฒนาศักยภาพ Smart Farmer หม่อนไหม	๒	มม.	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๓๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนา พันธุ์กรรมสัตว์ น้ำ	๖๐๒,๘๐๐	๖๐๒,๘๐๐	๖๐๒,๘๐๐	๖๐๒,๘๐๐	๖๐๒,๘๐๐	๓,๐๑๔,๐๐๐
๓๒. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	๒	มม.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๓๓. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ศปส.ปร.	๓๒๔,๙๐๐	๓๒๔,๙๐๐	๓๒๔,๙๐๐	๓๒๔,๙๐๐	๓๒๔,๙๐๐	๑,๖๒๔,๕๐๐
๓๔. ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ศวพ.	๔๓๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๔๕๑,๕๐๐	๔๕๑,๕๐๐	๒,๑๙๓,๐๐๐
๓๕. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	มม.	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๓๖. โครงการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรแนวทฤษฎีใหม่	๒	มม.	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓๗. ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	พค.	๑๔,๘๒๐,๐๐๐	๑๔,๘๒๐,๐๐๐	๑๔,๘๒๐,๐๐๐	๑๔,๘๒๐,๐๐๐	๑๔,๘๒๐,๐๐๐	๗๔,๑๐๐,๐๐๐
๓๘. ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒	สปก.	๙๖,๖๐๐	๑๓๑,๘๕๐	๑๕๓,๑๒๐	๑๕๕,๐๐๐	๑๕๕,๐๐๐	๖๙๑,๕๗๐
๓๙. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	สปก.	๑๔๙,๕๐๐	๑๔๙,๕๐๐	๑๓๑,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐
๔๐. โครงการอันเนื่องมาจาพระราชดำริ	๒	กจ.	๒๐๗,๖๐๐	๒๐๗,๖๐๐	๒๐๗,๖๐๐	๒๐๗,๖๐๐	๒๐๗,๖๐๐	๑,๐๓๘,๐๐๐
๔๑. พัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๒	กษ.	๑,๑๑๖,๐๐๐	๑,๑๑๖,๐๐๐	๑,๑๑๖,๐๐๐	๑,๑๑๖,๐๐๐	๑,๑๑๖,๐๐๐	๕,๕๘๐,๐๐๐
๔๒. พัฒนาเกษตรกรมยั่งยืน	๒	สตส.	๗๓,๖๑๐	๔๕,๑๓๐	๔๕,๑๓๐	๔๕,๑๓๐	๔๕,๑๓๐	๒๕๔,๑๓๐
๔๓. ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	สตส.	๔๕,๕๐๐	๓๘,๘๐๐	๓๘,๘๐๐	๓๘,๘๐๐	๓๘,๘๐๐	๒๐๐,๗๐๐
๔๔. ๕ ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง	๒	ตลาดกลางยาง ฯ	๑๔๗,๐๒๐	๑๔๗,๐๒๐	๑๔๗,๐๒๐	๑๔๗,๐๒๐	๑๔๗,๐๒๐	๗๓๕,๑๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งปม.	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๕. ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ปม.	๘๑,๐๐๐	๗๑,๑๐๐	๗๑,๑๐๐	๗๑,๑๐๐	๗๑,๑๐๐	๓๖๕,๔๐๐
๔๖. พัฒนาประมงโรงเรียนเพียงหลวง ๒	๒	ปม.	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๔๗. คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๒	ปม.	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๖๕,๐๐๐
๔๘. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	ปศ.	๑๓,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๘๙,๐๐๐
๔๙. คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๒	สก.	๑๓,๐๐๐	๒๖,๔๐๐	๒๖,๔๐๐	๒๖,๔๐๐	๒๖,๔๐๐	๑๑๘,๖๐๐
๕๐. ส่งเสริมการผลิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	๑	กษ.,ปศ.,ปม.	๑๐,๖๒๖,๐๐๐	๑๐,๖๒๖,๐๐๐	๑๐,๖๒๖,๐๐๐	๑๐,๖๒๖,๐๐๐	๑๐,๖๒๖,๐๐๐	๕๓,๑๓๐,๐๐๐
๕๑. คลินิกเกษตร	๒	สัตส.	๑๙,๓๕๐	๑๙,๓๕๐	๑๙,๓๕๐	๑๙,๓๕๐	๑๙,๓๕๐	๙๖,๗๕๐
รวม			๓,๙๘๔,๒๓๒,๕๘๔	๑,๑๒๗,๔๙๑,๙๗๐	๑,๕๕๔,๘๓๒,๕๙๙	๙๓๖,๑๙๖,๖๐๐	๑,๑๒๑,๐๙๖,๖๐๐	๘,๗๒๓,๘๕๐,๓๕๓
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ “การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด”								
๑. สนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายสำคัญ	๒	กษ.	-	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๑๕๕,๑๐๐	๖๒๐,๔๐๐
๒. บริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒	กษ.	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๓. บุคลากรภาครัฐด้านการปศุสัตว์	๒	ปศ.	-	๘,๒๑๒,๘๘๐	๘,๒๑๒,๘๘๐	๘,๒๑๒,๘๘๐	๘,๒๑๒,๘๘๐	๓๒,๘๕๑,๕๒๐
๔. ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	๒	กจ.	๕๓,๔๖๐	๕๓,๔๖๐	๕๓,๔๖๐	๕๓,๔๖๐	๕๓,๔๖๐	๒๑๗,๗๐๐
รวม			๖๓,๔๖๐	๘,๒๗๖,๓๔๐	๘,๒๗๖,๓๔๐	๘,๒๗๖,๓๔๐	๘,๒๗๖,๓๔๐	๓๓,๑๖๘,๘๒๐
รวมทั้งสิ้น			๔,๐๔๑,๗๗๙,๗๙๒	๑,๑๙๑,๕๒๐,๔๙๙	๑,๖๑๔,๙๘๙,๔๘๗	๙๙๙,๑๘๙,๙๐๑	๑,๑๘๔,๒๗๙,๙๐๑	๙,๐๓๑,๗๕๗,๕๘๐

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔ หมายถึง งบประมาณอื่นๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ ๕

แบบ กษ.๑-๑
(Project idea รายโครงการ)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาศักยภาพผลิตภัณธ์สินค้าเกษตรในการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดบุรีรัมย์
๒. แนวทางการพัฒนา	- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
๓. หลักการและเหตุผล	จากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการและการท่องเที่ยว สามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้นด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าความหลากหลายของสินค้าเกษตร ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้ให้กับจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีกลุ่มองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ สามารถผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นโดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือการแปรรูปอาหารด้วยเทคโนโลยีด้วยวิธีต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลผลิตทางการเกษตรเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ผลผลิตใช้ได้อย่างคุ้มค่า เป็นการสร้างโอกาสเพื่อเชื่อมโยงไปยังการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและรายได้ สร้างอาชีพไปสู่ชุมชน จังหวัดบุรีรัมย์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณธ์สินค้าเกษตรเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดบุรีรัมย์อย่างเร่งด่วน โดยมีการจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มองค์ความรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร รวมทั้งมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้แก่กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน การศึกษาดูงานเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งโครงการนี้สอดคล้องและสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน มิติด้านเศรษฐกิจและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ความมั่นคง ส่งเสริมประชาชนมีความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการแปรรูปสินค้าเกษตรให้กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ในการแปรรูปสินค้าเกษตร ๒. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนทุกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้และทักษะสามารถแปรรูปสินค้าเกษตร จำนวน ๖๙ กลุ่ม ๒. กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มจากการแปรรูปสินค้าเกษตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ ๒๓ อำเภอ ของจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๖๙ กลุ่ม
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ๑,๗๐๙,๘๐๐ บาท หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มทักษะในการผลิตสินค้าเกษตร
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ๓๒๑,๖๐๐ บาท หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรและบรรจุภัณฑ์
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ๑๑๒,๑๒๐ บาท หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้เรื่องการผลิตสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ หน่วยงานร่วมดำเนินการ	การจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	มกราคม – กันยายน ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	๒,๓๔๓,๕๒๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น จำนวน ๖๙ กลุ่ม
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	กลุ่มองค์กรเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดบุรีรัมย์มีทักษะความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและสามารถเชื่อมโยงเพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่
๒. แนวทางการพัฒนา	- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
๓. หลักการและเหตุผล	ทิศทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มีเป้าหมายการพัฒนา คือ “ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงทิศทางการพัฒนาการเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี เป็นกรอบการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมมั่นคงภาคการเกษตรมั่นคงทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” แนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรโดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ๕ แนวทาง ดังนี้ ๑) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงใน การประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนแรงงานเกษตร สร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตร ๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ ๔) พัฒนาองค์ความรู้สู่เกษตรกรมืออาชีพ ๕) สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรโดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้ต่อยอดไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรและเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง ๖ ด้าน ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้น เพื่อสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร การแก้ไขปัญหาในพื้นที่และตอบสนองความต้องการของเกษตรกรดังกล่าว สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาจังหวัดภายใต้ประเด็นด้านเศรษฐกิจ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม กีฬามาตรฐานโลกและการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้พื้นฐานการผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และการบริการ” กิจกรรมหลักส่งเสริมและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	พัฒนาความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วย ๑ กิจกรรมย่อย ๑) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อเป็นผู้นำด้านการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ล้วนสอดคล้องกับการพัฒนาและสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้น การยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติ ที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีต และปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นการวางรากฐานให้มั่นคงในการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพเกษตร ๒. เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการสืบทอดอาชีพเกษตร โดยสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนแรงงานเกษตร ๓. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ผู้นำในการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) ในระดับจังหวัดให้มีความเข้มแข็ง ๔. เพื่อเสริมทักษะให้เกษตรกรรุ่นใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัย ให้สามารถดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรให้อยู่ในรูปแบบธุรกิจเกษตรได้
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรรุ่นใหม่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการถ่ายทอดความรู้และกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) ๒. เกษตรกรรุ่นใหม่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจ ผ่านการประเมิน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ได้รับใบรับรองการตรวจประเมินเพื่อขอรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices)
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๒๓ อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
๗. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อเป็นผู้นำด้านการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP งบประมาณ ๖๕๙,๕๐๐ บาท
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ	๖๕๙,๕๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรรุ่นใหม่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้และกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) ๒. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) ๓. เกิดเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ผู้ปลูกพืชผักในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีแหล่งอาหารปลอดภัยรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัด ๒. เกษตรกรรุ่นใหม่มีความพร้อมเข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย ๓. สร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถให้เกษตรกรในการแข่งขันให้กับเกษตรกร ๔. เกษตรกรรุ่นใหม่มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบเตือนภัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคระบาดและภัยพิบัติทางธรรมชาติ
๓. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการสาธารณสุขภัยด้านการเกษตรจังหวัด โดยมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัดในการบูรณาการส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรจังหวัด รวมถึงติดตาม และ เฝ้าระวังความเสี่ยงสาธารณสุขภัยจังหวัด เพื่อป้องกันและ ลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขภัยด้านการเกษตรที่เกิดขึ้น โดยการติดตาม เฝ้าระวัง ให้การช่วยเหลือ และรายงานสถานสาธารณสุขภัยด้านการเกษตรที่เกิดขึ้น จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ทราบ จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สถานการณ์ปกติ (กรณีเกิดภัย) ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จึงเป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการสาธารณสุขภัยด้านการเกษตรเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงรุนแรงจากสาธารณสุขภัยด้านการเกษตรที่เกิดขึ้นต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว ๓. เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เป้าหมายโครงการ : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ ติดตาม และเฝ้าระวังความเสี่ยงสาธรรณภัย เพื่อป้องกันและลด ความเสี่ยงจากสาธรรณภัยด้านการเกษตรในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ ตัวชี้วัด : จำนวนครั้งในการรายงานสถานการณ์เตือนภัย ด้านการเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	เป้าหมายพื้นที่ติดตาม และเฝ้าระวังความเสี่ยงสาธรรณภัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ
๗. กิจกรรมหลัก	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ : งบปกติของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ - บูรณาการส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธรรณภัยด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ - ติดตาม และเฝ้าระวังความเสี่ยงสาธรรณภัยจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจาก สาธรรณภัยด้านการเกษตร จำนวน ๒๓ อำเภอ
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
๙. ระยะเวลาที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
๑๐. งบประมาณ	งบปกติของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ บูรณาการส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ

หัวข้อ	รายละเอียด
	จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑ แผน ๒. ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ ติดตาม และเฝ้าระวังความเสี่ยงสาธารณภัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านการเกษตร จำนวน ๒๓ อำเภอ
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ พัฒนาการเตือนภัยด้านการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านการเกษตร ผลกระทบ : เชิงบวก : ป้องกันและลดความเสี่ยงรุนแรงจากสาธารณภัยด้านการเกษตรที่เกิดขึ้น เชิงลบ : -

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก ปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ (ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพรคุณภาพ)
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัย อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๗๐.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๒๖๐,๓๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีจำนวนประชากร ๑,๕๙๔,๘๕๐ คน หรือ ๓๒๔,๗๒๘ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๒๓๘,๐๘๗ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๕๕๗,๙๕๕ คน มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยข้าวมียพื้นที่ผลิต ๓,๑๐๖,๗๕๙ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๒,๘๔๕,๓๕๐ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๖๑,๔๐๘ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๘๒,๕๔๔ ตัน อ้อยมีพื้นที่ผลิต ๕๖๐,๙๙๕ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑,๓๘๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒,๖๖๓,๕๓๒ ตัน มันสำปะหลังมีพื้นที่ผลิต ๔๒๓,๓๕๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๑๑,๗๓๖ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑๑๑,๖๒๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๙๔๒,๘๖๐ ตัน และยางพารามีพื้นที่ผลิต ๓๓๗,๖๒๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๐๘,๐๘๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๙,๕๔๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๗,๑๕๓ ตัน นอกจากนี้ ยังมีการผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ ๙,๒๑๒,๗๕๒ ตัว สุกร ๒๗๖,๕๖๓ ตัว ไก่พื้นเมือง ๒,๖๔๘,๙๗๐ ตัว กระบือ ๙๙,๖๕๕ ตัว โคเนื้อ ๕๒๖,๓๖๘ ตัว แพะ ๑๗,๑๒๒ ตัว เป็นต้น จากโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดบุรีรัมย์มีผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) ข้อมูลในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๔,๙๖๒ ล้านบาท เป็นด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง ๒๖,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๖ ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบ GPP ของจังหวัดในด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดจำนวน ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในเบื้องต้นพื้นที่เกษตรกรรม ๑ ไร่ สร้างมูลค่าจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ ๖,๒๐๑ บาท/ไร่/ปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๑๐,๒๖๓ บาท/ไร่/ปี (คำนวณจากการเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ภาคการเกษตร ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๕๑๖,๑๖๙ ล้านบาท กับพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ ๑๔๗.๗๓ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๒ ของค่าเฉลี่ยของประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของ จังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ อาทิ เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยังมีการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมหรือพื้นที่ศักยภาพต่ำจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพดิน เป็นต้น แนวโน้มการขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในอาชีพด้านการเกษตร ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่กิจกรรมการผลิตที่มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) เป็นการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ข้อมูลทรัพยากรพื้นฐานการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ข้อมูลเกษตรกร เศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรนำไปใช้วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรภายในพื้นที่และบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตและการตลาดในพื้นที่ในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ โดยพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงหรือระดับความเหมาะสมสูง (S๑) และพื้นที่ระดับความเหมาะสมปานกลาง (S๒) เน้นส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการผลิตให้แก่เกษตรกรสำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำหรือระดับความเหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) เน้นมาตรการ ส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจเกษตรกรปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตสินค้าตามความเหมาะสมของศักยภาพพื้นที่ อันจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าจากกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดให้เพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่ผ่านมา การขับเคลื่อนการพัฒนาของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมีลักษณะแยกส่วนดำเนินการตามภารกิจและตามแนวทางที่ต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพและการผลักดันเป้าหมายของจังหวัด ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การคัดเลือกสินค้าสำคัญ การวิเคราะห์การผลิตสินค้าในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม การกำหนดสินค้าที่จะส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเดิมในพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การสนับสนุนการเตรียมแปลงและการผลิต การดูแลให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การตลาดและการจัดจำหน่าย การติดตามและประเมินผล การดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการพัฒนาศักยภาพการเกษตรของจังหวัด โดยการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์สามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดันการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ตามเป้าหมายของรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด จึงเสนอโครงการดังกล่าว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดที่ให้ผลตอบแทนต่ำและผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชสมุนไพรคุณภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรคุณภาพ ๓. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทำการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนพื้นที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้น (ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ไร่) ๒. จำนวนพื้นที่ในเขตเหมาะสมกับการผลิตที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้ตามเป้าหมายการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต (ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ไร่) ๓. จำนวนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น (๑๕๐ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๕ อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ (หนองหงส์ แคนดง กระสัง คูเมือง และประโคนชัย) อำเภอละ ๓๐ ราย รวม ๑๕๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	๑. บูรณาการเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานโครงการ (สนง.กษ.บร.) ๒. คัดเลือกเกษตรกร กำหนดขอบเขตพื้นที่และจัดทำแผนปฏิบัติงาน (กษจ.บร.)

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓. พัฒนานองค์ความรู้การปรับเปลี่ยนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (กษจ.บร.) ๔. สนับสนุนการเตรียมแปลงเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิตสู่พืชสมุนไพร/วิเคราะห์คุณภาพดิน (สพด.บร.) ๕. พัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรสู่มาตรฐาน GAP (ศวพ.บร.) ๖. ส่งเสริมการแปรรูปพืชสมุนไพร (สจจ.บร.) ๗. ส่งเสริมด้านการตลาดพืชสมุนไพร (สจจ.บร.) ๘. ถอดบทเรียนและจัดทำชุดความรู้ ๙. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ (สนง.กษ.บร.)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๘๖๙,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านแปดแสนหกหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) พื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ไร่ ๒) พื้นที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้ตามเป้าหมายการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ไร่ ๓) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด สามารถปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดบุรีรัมย์มีการบูรณาการขับเคลื่อนการส่งเสริมการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดสามารถปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่และให้ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้ตามเป้าหมายการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพิ่มรายได้ของเกษตรกร จังหวัดบุรีรัมย์
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัย อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๗๐.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๒๖๐,๓๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีจำนวนประชากร ๑,๕๙๔,๘๕๐ คน หรือ ๓๒๔,๗๒๘ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๒๓๘,๐๘๗ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๕๕๗,๙๕๕ คน มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยข้าวมีพื้นที่ผลิต ๓,๑๐๖,๗๕๙ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๒,๘๔๕,๓๕๐ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๖๑,๔๐๘ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๘๒,๕๔๔ ตัน อ้อยมีพื้นที่ผลิต ๕๖๐,๙๙๕ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑,๓๘๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒,๖๖๓,๕๓๒ ตัน มันสำปะหลังมีพื้นที่ผลิต ๔๒๓,๓๕๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๑๑,๗๓๖ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑๑๑,๖๒๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๙๔๒,๘๖๐ ตัน และยางพารามีพื้นที่ผลิต ๓๓๗,๖๒๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๐๘,๐๘๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๙,๕๔๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๗,๑๕๓ ตัน นอกจากนี้ ยังมีการผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ ๙,๒๑๒,๗๕๒ ตัว สุกร ๒๗๖,๕๖๓ ตัว ไก่พื้นเมือง ๒,๖๔๘,๙๗๐ ตัว กระบือ ๙๙,๖๕๕ ตัว โคเนื้อ ๕๒๖,๓๖๘ ตัว แพะ ๑๗,๑๒๒ ตัว เป็นต้น จากโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดบุรีรัมย์มีผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) ข้อมูลในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๔,๙๖๒ ล้านบาท เป็นด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง ๒๖,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๖ ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบ GPP ของจังหวัดในด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดจำนวน ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในเบื้องต้นพื้นที่เกษตรกรรม ๑ ไร่ สร้างมูลค่าจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ ๖,๒๐๑ บาท/ไร่/ปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๑๐,๒๖๓ บาท/ไร่/ปี (คำนวณจากการเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ภาคการเกษตร ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๕๑๖,๑๖๙ ล้านบาท กับพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ ๑๔๗.๗๓ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๒ ของค่าเฉลี่ยของประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของ จังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ อาทิ เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยังมีการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมหรือพื้นที่ศักยภาพต่ำจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพดิน เป็นต้น แนวโน้มการขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในอาชีพด้านการเกษตร เน้นปลูกพืชเชิงเดี่ยวและจำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบปริมาณมาก ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มูลค่า GDP ด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่เกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศค่อนข้างมาก ทั้งนี้ การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่กิจกรรมการผลิตที่มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัด โดยดำเนินการโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยข้อมูลทรัพยากรพื้นฐานการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ข้อมูลเกษตรกร เศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรนำไปใช้วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรภายในพื้นที่และบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตและการตลาดในพื้นที่ในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ ส่งเสริมการผลิตที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งการแปรรูปสินค้าเกษตรซึ่งมุ่งหวังให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าจากกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดให้เพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่ผ่านมา ยังไม่ครอบคลุมเกษตรกรอีกหลายกลุ่มที่ยังผลิตพืชเชิงเดี่ยวเป็นหลัก ซึ่งยังได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงด้านราคา ทำให้รายได้ไม่เพิ่มขึ้นและบางส่วนได้รับผลกระทบจากต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมีลักษณะแยกส่วนดำเนินการตามภารกิจและตามแนวทางที่ต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพและการผลักดันเป้าหมายของจังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทั้งนี้ เนื่องจากการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพิ่มรายได้ของเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การคัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายเข้าร่วมโครงการ คัดเลือกสินค้าที่จะผลักดันให้เป็นพืชเสริม พืชแซม ปศุสัตว์และประมง การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิตต่างๆ การดูแลให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการจัดจำหน่าย การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการพัฒนาศักยภาพการเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์โดยการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพิ่มรายได้ของเกษตรกรสามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดันการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพิ่มรายได้ของเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ตามเป้าหมายของรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด จึงเสนอโครงการดังกล่าว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ทำเกษตรผสมผสานเพิ่มรายได้ ๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทำเกษตรผสมผสานมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนแปลงต้นแบบเกษตรผสมผสานของจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีศักยภาพ (๒๐ แปลง) ๒. จำนวนชนิดสินค้าเกษตรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (ไม่น้อยกว่า ๒ ชนิด) ๓. จำนวนเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น (๕๐๐ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๑๐ อำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ (เมือง ชำนิ แคนดง ห้วยราช กระสัง คูเมือง ลำปลายมาศ ละหานทราย บ้านกรวด และนางรอง)อำเภอละ ๕๐ ราย รวม ๕๐๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	๑. บูรณาการเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานโครงการ (สนง.กษ.บร.) ๒. การพัฒนาแปลงต้นแบบการทำเกษตรผสมผสาน (สนง.กษ.บร.)

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายขยายผล กำหนดขอบเขตพื้นที่และจัดทำแผนปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรม (สนง.กษ.บร.) ๔. พัฒนานองค์ความรู้ส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัย (กษจ.บร.) ๕. พัฒนานองค์ความรู้ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มรายได้ (ปจ.บร.) ๖. การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อการปลูกผักปลอดภัย (สพด.บร.) ๗. พัฒนาการผลิตผักสู่มาตรฐาน GAP (ศวพ.บร.) ๘. ส่งเสริมด้านการตลาดแก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (สกจ.บร.) ๙. ถอดบทเรียนและจัดทำชุดความรู้ (สนง.กษ.บร.) ๑๐. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ (สนง.กษ.บร.)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๕,๓๘๐,๙๐๐ บาท (ห้าล้านสามแสนแปดหมื่นเก้าร้อยบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) แปลงต้นแบบเกษตรผสมผสานของจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีศักยภาพ ไม่น้อยกว่า ๒๐ แปลง ๒) ชนิดสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ๒ ชนิด ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๓) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรผสมผสานเพิ่มขึ้น จำนวน ๕๐๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรผสมผสาน ผ่านการร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆตามแผน/แนวทางทางการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานของจังหวัด ๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในจังหวัดบุรีรัมย์มีการบูรณาการขับเคลื่อนการทำเกษตรผสมผสาน สามารถเพิ่มทางเลือกและลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกรของจังหวัดได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัย อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๗๐.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๒๖๐,๓๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีจำนวนประชากร ๑,๕๙๔,๘๕๐ คน หรือ ๓๒๔,๗๒๘ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๒๓๘,๐๘๗ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๕๕๗,๙๕๕ คน มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยข้าวมียพื้นที่ผลิต ๓,๑๐๖,๗๕๙ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๒,๘๔๕,๓๕๐ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๖๑,๔๐๘ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๘๒,๕๔๔ ตัน อ้อยมีพื้นที่ผลิต ๕๖๐,๙๙๕ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑,๓๘๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒,๖๖๓,๕๓๒ ตัน มันสำปะหลังมีพื้นที่ผลิต ๔๒๓,๓๕๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๑๑,๗๓๖ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑๑๑,๖๒๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๙๔๒,๘๖๐ ตัน และยางพารามีพื้นที่ผลิต ๓๓๗,๖๒๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๐๘,๐๘๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๙,๕๔๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๗,๑๕๓ ตัน นอกจากนี้ ยังมีการผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ ๙,๒๑๒,๗๕๒ ตัว สุกร ๒๗๖,๕๖๓ ตัว ไก่พื้นเมือง ๒,๖๔๘,๙๗๐ ตัว กระบือ ๙๙,๖๕๕ ตัว โคเนื้อ ๕๒๖,๓๖๘ ตัว แพะ ๑๗,๑๒๒ ตัว เป็นต้น จากโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดบุรีรัมย์มีผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) ข้อมูลในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๔,๙๖๒ ล้านบาท เป็นด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง ๒๖,๑๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๖ ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบ GPP ของจังหวัดในด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดจำนวน ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในเบื้องต้นพื้นที่เกษตรกรรม ๑ ไร่ สร้างมูลค่าจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ ๖,๒๐๑ บาท/ไร่/ปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๑๐,๒๖๓ บาท/ไร่/ปี (คำนวณจากการเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ภาคการเกษตร ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๕๑๖,๑๖๙ ล้านบาท กับพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ ๑๔๗.๗๓ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๒ ของค่าเฉลี่ยของประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของ จังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ อาทิ เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยังมีการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมหรือพื้นที่ศักยภาพต่ำจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพดิน เป็นต้น แนวโน้มการขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในอาชีพด้านการเกษตร จำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบปริมาณมาก ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มูลค่า GPP ด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่เกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศค่อนข้างมาก ทั้งนี้ การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่กิจกรรมการผลิตที่มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัด โดยดำเนินการโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยข้อมูลทรัพยากรพื้นฐานการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ข้อมูลเกษตรกร เศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรนำไปใช้วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรภายในพื้นที่และบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตและการตลาดในพื้นที่ในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ ส่งเสริมการผลิตที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งการแปรรูปสินค้าเกษตรซึ่งมุ่งหวังให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าจากกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดให้เพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่ผ่านมา การขับเคลื่อนการพัฒนาของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมีลักษณะแยกส่วนดำเนินการตามภารกิจและตามแนวทางที่ต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพและการผลักดันเป้าหมายของจังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เนื่องจากการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การคัดเลือกสินค้าสำคัญที่จะผลักดันเป็น

หัวข้อ	รายละเอียด
	สินค้ามูลค่าสูงของจังหวัด การวิเคราะห์สภาพปัญหาและประเด็นความต้องการในการพัฒนา (pain point) เมื่อได้ประเด็นแล้วต้องมีการหารือร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการผลักดันการเพิ่มมูลค่าสำคัญนั้นๆ การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิตต่างๆ การดูแลให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป การทำการตลาดและการจัดจำหน่าย การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการพัฒนาศักยภาพการเกษตรของจังหวัด โดยการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์สามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดันการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์ตามเป้าหมายของรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด จึงเสนอโครงการดังกล่าว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์ ๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทำการผลิต แปรรูป และจำหน่ายสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีรายได้เพิ่มขึ้น ๓. เพื่อบูรณาการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และองค์กรทางวิชาการ ให้มีส่วนสนับสนุนเกษตรกรในการกำหนดประเด็นพัฒนาสินค้าเกษตร นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนสินค้าเกษตรของจังหวัดที่มีแผน/แนวทางการยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง (๔ สินค้า) ๒. จำนวนเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (๘๕๕ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑) กลุ่มเกษตรกร Tonmon Silk อ.พุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๗๘ ราย ๒) เกษตรกรผู้ผลิตทุเรียนของสำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๕๐ ราย ๓) เกษตรกรผู้ผลิตทุเรียนในพื้นที่ ส.ป.ก. จำนวน ๒๐ ราย ๔) กลุ่มเกษตรกรแปรรูปสัตว์น้ำ บ้านยางน้ำใส อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๗ ราย ๕) เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง จำนวน ๒๓ อำเภอละ ๓๐ ราย รวม ๖๙๐ ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. บูรณาการเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานโครงการ (สนง.กษ.บร.) ๒. คัดเลือกเกษตรกร กำหนดขอบเขตพื้นที่และจัดทำแผนปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรม (สนง.กษ.บร.) ๓. พัฒนานองค์ความรู้การพัฒนาการผลิตเส้นไหมไทยสาวมือเพื่อการค้า กลุ่ม Tonmon Silk (ศมม.บร.) ๔. พัฒนานองค์ความรู้ส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพ (กษจ.บร.) ๕. พัฒนานองค์ความรู้ส่งเสริมการผลิตทุเรียนคุณภาพในเขต ส.ป.ก. (สปก.บร.) ๖. พัฒนาการผลิตทุเรียนสู่มาตรฐาน GAP (ศวพ.บร.) ๗. สนับสนุนการเตรียมแปลงผลิตทุเรียนคุณภาพ (สพด.บร.) ๘. พัฒนานองค์ความรู้การพัฒนาสินค้าแปรรูปสัตว์น้ำ (ปมจ.บร.) ๙. พัฒนานองค์ความรู้ปรับระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพิ่มทักษะเสริมปัญญา สร้างรายได้ให้เกษตรกร (ปศจ.บร.) ๑๐. ส่งเสริมด้านการตลาดแก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (สกก.บร.) ๑๑. ถอดบทเรียนและจัดทำชุดความรู้ (สนง.กษ.บร.) ๑๒. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ (สนง.กษ.บร.)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๕,๐๕๑,๐๐๐ บาท (ห้าล้านห้าหมื่นหนึ่งบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) สินค้าเกษตรเป้าหมายของจังหวัดไม่น้อยกว่า ๔ สินค้า มีแผน/แนวทางการยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๒) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมดำเนินการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์จำนวน ๘๕๕ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการยกระดับสินค้าเกษตรที่ดำเนินการผลิตสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูงผ่านการร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ตามแผน/แนวทางทางการยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัด ๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในจังหวัดบุรีรัมย์มีการบูรณาการขับเคลื่อนการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัด สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดได้อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก พัฒนาศักยภาพการตลาดเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๗๐.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่ชลประทาน ๒๖๐,๓๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีจำนวนประชากร ๑,๕๙๔,๘๕๐ คน หรือ ๓๒๔,๗๒๘ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๒๓๘,๐๘๗ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๕๕๗,๙๕๕ คน มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยข้าวมียพื้นที่ผลิต ๓,๑๐๖,๗๕๙ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๒,๘๔๕,๓๕๐ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๖๑,๔๐๘ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๘๒,๕๔๔ ตัน อ้อยมีพื้นที่ผลิต ๕๖๐,๙๙๕ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑,๓๘๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒,๖๖๓,๕๓๒ ตัน มันสำปะหลังมีพื้นที่ผลิต ๔๒๓,๓๕๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๑๑,๗๓๖ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑๑๑,๖๒๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๙๔๒,๘๖๐ ตัน และยางพารามีพื้นที่ผลิต ๓๓๗,๖๒๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๐๘,๐๘๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๙,๕๔๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๗,๑๕๓ ตัน นอกจากนี้ ยังมีการผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ ๙,๒๑๒,๗๕๒ ตัว สุกร ๒๗๖,๕๖๓ ตัว ไก่พื้นเมือง ๒,๖๔๘,๙๗๐ ตัว กระบือ ๙๙,๖๕๕ ตัว โคเนื้อ ๕๒๖,๓๖๘ ตัว แพะ ๑๗,๑๒๒ ตัว เป็นต้น จากโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดบุรีรัมย์มีผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) ข้อมูลในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๔,๙๖๒ ล้านบาท เป็นด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง ๒๖,๑๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๖ ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบ GPP ของจังหวัดในด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดจำนวน ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในเบื้องต้นพื้นที่เกษตรกรรม ๑ ไร่ สร้างมูลค่าจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ ๖,๒๐๑ บาท/ไร่/ปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๑๐,๒๖๓ บาท/ไร่/ปี (คำนวณจากการเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ภาคการเกษตร ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๕๑๖,๑๖๙ ล้านบาท กับพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ ๑๔๗.๗๓ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๒ ของค่าเฉลี่ยของประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของ จังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ อาทิ เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยังมีการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมหรือพื้นที่ศักยภาพต่ำจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพดิน เป็นต้น แนวโน้มการขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในอาชีพด้านการเกษตร เน้นปลูกพืชเชิงเดี่ยวและจำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบปริมาณมาก ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า การทำการตลาดที่มีประสิทธิภาพและช่องทางที่หลากหลายด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มูลค่า GPP ด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่เกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศค่อนข้างมาก ทั้งนี้ การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่กิจกรรมการผลิตที่มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัด โดยดำเนินการโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยข้อมูลทรัพยากรพื้นฐานการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ข้อมูลเกษตรกร เศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรนำไปใช้วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรภายในพื้นที่และบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตและการตลาดในพื้นที่ในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ ส่งเสริมการผลิตที่ได้มาตรฐาน การแปรรูปสินค้าเกษตร การสร้างตราสินค้า การจัดการตลาดเกษตรกร การให้ความรู้เรื่องการตลาดแบบออนไลน์ ซึ่งมุ่งหวังให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าจากกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรบนพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดให้เพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่ผ่านมา ยังไม่ครอบคลุมเกษตรกรอีกหลายกลุ่มที่ยังไม่สามารถทำการตลาดผ่านช่องทางต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความหลากหลายรวมถึงขาดการดึงศักยภาพและความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ ทำให้รายได้ไม่เพิ่มขึ้นและบางส่วนได้รับผลกระทบจากต้นทุนปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมีลักษณะแยกส่วนดำเนินการตามภารกิจและตามแนวทางที่ต้น

หัวข้อ	รายละเอียด
	สังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพและการผลักดันเป้าหมายของจังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เนื่องจากการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการตลาดเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การวิเคราะห์กำหนด กิจกรรมการพัฒนาด้านการตลาดที่เหมาะสมกับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร เป้าหมาย การคัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรและพื้นที่เป้าหมายเข้าร่วมโครงการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การบูรณาการทุกหน่วยงานดำเนินกิจกรรมสนับสนุนตามที่กำหนด การติดตามและ ประเมินผลการดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้ง การถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผล ดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการพัฒนาศักยภาพการตลาดเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดันการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการตลาดเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ตามเป้าหมายของรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด จึงเสนอโครงการดังกล่าว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนกิจกรรมการพัฒนาด้านการตลาดที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (ไม่น้อยกว่า ๑ กิจกรรม) ๒. จำนวนเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น (๒๐๐ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๐๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	๑. บูรณาการเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานโครงการ (สนง.เกษตร.บร.) ๒. คัดเลือกเกษตรกร กำหนดขอบเขตพื้นที่และจัดทำแผนปฏิบัติงาน (เกษตร.บร.) ๓. พัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาดอย่างครบวงจร (สจ.บร.)

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. จัดตั้ง Farm outlet ศูนย์รวมสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดบุรีรัมย์ (สกจ.บร.) ๕. การเจรจาธุรกิจสินค้าเกษตร/ตลาดนัด จับคู่ธุรกิจ (สกจ.บร.) ๖. สร้างแบรนด์สินค้าเกษตรปลอดภัย (สกจ.บร.) ๗. ตลาดนัดสินค้าเกษตรปลอดภัย (ตลาดสุขใจ) (สกจ.บร.) ๘. ถอดบทเรียนและจัดทำชุดความรู้ (สนง.กษ.บร.) ๙. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ (สนง.กษ.บร.)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓,๔๒๕,๐๐๐ บาท (สามล้านสี่แสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) กิจกรรมการพัฒนาด้านการตลาดไม่น้อยกว่า ๑ กิจกรรม ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๓) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร จำนวน ๒๐๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการทำการตลาดสินค้าเกษตรในกิจกรรมที่เหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง ๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในจังหวัดบุรีรัมย์มีการบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนา ศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร สามารถเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรของจังหวัดได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก ขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ จังหวัดบุรีรัมย์
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัย อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๗๐.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมดโดยมีพื้นที่ชลประทาน ๒๖๐,๓๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่เกษตรกรรม) มีจำนวนประชากร ๑,๕๙๔,๘๕๐ คน หรือ ๓๒๔,๗๒๘ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๒๓๘,๐๘๗ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๕๕๗,๙๕๕ คน มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยข้าวมียพื้นที่ผลิต ๓,๑๐๖,๗๕๙ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๒,๘๔๕,๓๕๐ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๖๑,๔๐๘ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๘๒,๕๔๔ ตัน อ้อยมีพื้นที่ผลิต ๕๖๐,๙๙๕ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑,๓๘๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒,๖๖๓,๕๓๒ ตัน มันสำปะหลังมีพื้นที่ผลิต ๔๒๓,๓๕๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๑๑,๗๓๖ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๑๑๑,๖๒๑ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๙๔๒,๘๖๐ ตัน และยางพารามีพื้นที่ผลิต ๓๓๗,๖๒๗ ไร่ ผลิตในพื้นที่เหมาะสม (S๑+S๒) ๓๐๘,๐๘๔ ไร่ ผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓+N) ๒๙,๕๔๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๗,๑๕๓ ตัน นอกจากนี้ ยังมีการผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ ๙,๒๑๒,๗๕๒ ตัว สุกร ๒๗๖,๕๖๓ ตัว ไก่พื้นเมือง ๒,๖๔๘,๙๗๐ ตัว กระบือ ๙๙,๖๕๕ ตัว โคเนื้อ ๕๒๖,๓๖๘ ตัว แพะ ๑๗,๑๒๒ ตัว เป็นต้น จากโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดบุรีรัมย์มีผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Products: GPP) ข้อมูลในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๔,๙๖๒ ล้านบาท เป็นด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง ๒๖,๑๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙๖ ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบ GPP ของจังหวัดในด้านเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดจำนวน ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในเบื้องต้นพื้นที่เกษตรกรรม ๑ ไร่ สร้างมูลค่าจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้ ๖,๒๐๑ บาท/ไร่/ปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ๑๐,๒๖๓ บาท/ไร่/ปี (คำนวณจากการเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ภาคการเกษตร ในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๕๑๖,๑๖๙ ล้านบาท กับพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ ๑๔๗.๗๓ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๒ ของค่าเฉลี่ยของประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ซึ่งจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญคือ เกษตรกรโดยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยังมีการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมหรือพื้นที่ศักยภาพต่ำจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพดิน เป็นต้น เน้นปลูกพืชเชิงเดี่ยวและจำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบ ดังนั้นเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดยังประสบปัญหาความยากจน ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรและปัจจัยการผลิตต่างๆ ทั้งนี้ การดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการน้อมนำแนวพระราชดำริมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อยและประชาชน โดยในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์มีโครงการพระราชดำริ จำนวน ๘ แห่ง อาทิ ๑) ฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในพื้นที่บ้านกระเจา ๒) โครงการส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในพื้นที่บ้านบุ ๓) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอละหานทราย ๔) ศูนย์การพัฒนาโนนดินแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโนนดินแดง ๕) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพื้นที่บ้านโนนตะคร้อ ๖) โครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย ๗) โครงการแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโรงเรียนวัดสระทอง ๘) ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนทรัพย์ทรายทอง พระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพื้นที่ตำบลโคกมะม่วง นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๖ ด้าน จำนวน ๑๒๔ โครงการ ประกอบด้วย โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ๗๙ โครงการ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร ๑๐ โครงการ โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ๒ โครงการ โครงการพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพ ๑๔ โครงการ โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา ๑๐ โครงการ โครงการพัฒนาแบบบูรณาการและโครงการพัฒนาด้านอื่นๆ ๙ โครงการ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ การขับเคลื่อนการพัฒนาของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมีลักษณะแยกส่วนดำเนินการตามความรับผิดชอบพื้นที่ ภารกิจและตามแนวทางที่ต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	และการผลักดันเป้าหมายของจังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ อีกทั้ง ยังมีเกษตรกรรายย่อยอีกจำนวนมากที่ควรได้รับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ตั้งแต่การปรับแนวคิดการทำงานเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อวางรากฐานการทำงานเกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากการส่งเสริมการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การพิจารณากำหนดกิจกรรมการขยายผลการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การวิเคราะห์พื้นที่และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การบูรณาการทุกหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดันการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ตามเป้าหมายของรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด จึงเสนอโครงการดังกล่าว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการพัฒนาพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้อย่างได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนกิจกรรมการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (ไม่น้อยกว่า ๑๐ กิจกรรม) ๒. จำนวนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น (๗๔๘ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑) โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริบ้านกระเจา ตำบลลำตวน อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) สถานีวิจัยการเกษตรและพัฒนาโครงการหลวงโนนดินแดง ตำบลโนนดินแดง อำเภอนอนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑) พัฒนาฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ (โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริบ้านกระเจา ตำบลลำดวน อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ๒) พัฒนาอาชีพในพื้นที่สถานีวิจัยการเกษตรและพัฒนาโครงการหลวง โนนดินแดง ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๔,๐๗๐,๐๐๐ บาท (สี่ล้านเจ็ดหมื่นบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) กิจกรรมการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริน้อยกว่า ๑๐ กิจกรรม ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๓) เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาศักยภาพจากการเข้าร่วมกิจกรรมการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๗๔๘ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริและสามารถปฏิบัติใช้ในแปลงของตนเองได้ ๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในจังหวัดบุรีรัมย์มีการบูรณาการขับเคลื่อนการขยายผลการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับเกษตรกรของจังหวัดได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาศักยภาพการผลิตสำหรับฟาร์มกระป๋องมาตรฐาน จังหวัดบุรีรัมย์
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	ศักยภาพด้านการเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านปศุสัตว์โดยเฉพาะกระป๋องจังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนกระป๋องมากถึง ๑๖๑,๑๓๓ ตัว มีเกษตรกรที่เลี้ยงกระป๋อง จำนวน ๒๖,๘๕๘ ราย เกษตรกรเลี้ยงกระป๋องเฉลี่ย ๕.๙ ตัวต่อราย ซึ่งเป็นต้นทุนเดิมที่มีอยู่แล้ว หากมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจากการเลี้ยงกระป๋องพื้นเมืองไปเป็นการผลิตกระป๋องนมที่มีมาตรฐานเพื่อเชิงการค้า ซึ่งจะเป็นอาชีพทางเลือกในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรตลอดจนผู้บริโภคที่รักสุขภาพจะได้ดื่มน้ำนมกระป๋องเพื่อสุขภาพกันมากขึ้น จะเป็นอีกกลยุทธ์หนึ่งที่จะทำให้อาชีพการเลี้ยงกระป๋องนมมีรายได้ มีศักดิ์ศรี และเกษตรกรผู้เลี้ยงมีสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันสูง หากภาครัฐและภาคเอกชนมีการส่งเสริมอย่างจริงจังในการเลี้ยงกระป๋องนมเชิงการค้าอุตสาหกรรมเพื่อผลิตเนื้อกระป๋องคุณภาพ และผลิตภัณฑ์จากน้ำนมกระป๋อง ซึ่งปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีมาตรฐานรองรับไว้แล้ว ประกอบกับจังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดการท่องเที่ยว และการกีฬาถือเป็นโอกาสดีที่จะมีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อการบริโภคภายในจังหวัด และบริการนักท่องเที่ยวตลอดจนเป็นผลิตภัณฑ์ของฝากจังหวัดบุรีรัมย์ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้อง ๑) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเลี้ยงกระป๋องนม เข้าสู่มาตรฐานเพื่อเชิงการค้าให้มากขึ้น และ ๒) ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทั้งแปรรูปกระป๋องเนื้อและน้ำนมกระป๋อง ตามมาตรฐานสินค้าเกษตร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้เรื่องมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับฟาร์มกระป๋อง ตามหลักสูตรที่กำหนด และสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาให้ได้มาตรฐานฟาร์มกระป๋องต่อไป ๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อและน้ำนมกระป๋อง ตามหลักสูตรที่กำหนด และสามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อ และน้ำนมกระป๋องได้
๖. ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย : ๑. เกษตรกรผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ ๘๐ ได้รับการพัฒนาและได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มกระป๋อง ๒. เกษตรกรผู้อบรม จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการพัฒนาสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อกระป๋อง และน้ำนมกระป๋อง ไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เป้าหมายทั้ง ๒๓ อำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอกุเมือง อำเภอกะสัง อำเภอนางรอง อำเภอหนองกี่ อำเภอละหารทราย อำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอพุทไธสง อำเภอลำปลายมาศ อำเภอสตึก อำเภอปะคำ อำเภอนาโพธิ์ อำเภอหนองหงส์ อำเภอพลับพลาชัย อำเภอห้วยราช อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอขามเฒ่า อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอโนนดินแดง อำเภอบ้านด่าน อำเภอแคนดง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ
๘. กิจกรรมหลัก	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ด้านเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว อารยธรรมขอม กีฬามาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ
๘.๑ กิจกรรมที่ ๑ ฝึกอบรมเกษตรกร งบประมาณ.๑๖๒,๖๐๐ บาท. ผู้รับผิดชอบ.ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์บุรีรัมย์ .	กิจกรรมที่๑ ฝึกอบรมเกษตรกรและถ่ายทอดเทคโนโลยี พัฒนาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๖๒,๖๐๐ บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน) ประกอบด้วย ๑ กิจกรรม พัฒนาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๒๐ ราย รวม ๘๐ ราย รวมเป็นเงินจำนวน ๔๗,๔๐๐ บาท (สี่หมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยบาทถ้วน) รายละเอียด ดังนี้ (๑) ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๔ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน ๆ ละ ๖ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐ บาท (๒) ค่าอาหารกลางวันเกษตรกรจำนวน ๘๐ ราย ๆ ละ ๑ วัน ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท (๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร ๘๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๕,๖๐๐ บาท (๔) ค่าวัสดุฝึกอบรม (ปากกา ดินสอ แฟ้มเก็บเอกสาร) เกษตรกร ๘๐ ราย ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท (๕) ค่าป้ายประกอบฉากฝึกอบรม (ไวนิล) จำนวน ๑ แผ่น ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท (๖) ค่าคู่มือฝึกอบรม จำนวน ๘๐ ราย ๆ ละ ๑ เล่ม ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
	๒ กิจกรรม ฝึกอบรมเกษตรกรและถ่ายทอดเทคโนโลยี พัฒนาการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายนม จำนวน ๑ รุ่น ๆ ละ ๒๐ ราย รวมเป็นเงินจำนวน ๑๒,๖๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกร้อยบาทถ้วน) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (๑) ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน ๆ ละ ๖ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท (๒) ค่าอาหารกลางวันเกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑ วัน ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	(๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร ๒๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท (๔) ค่าวัสดุฝึกอบรม (ปากกา ดินสอ แฟ้มเก็บเอกสาร) เกษตรกร ๒๐ ราย ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท (๕) ค่าป้ายประกอบฉากฝึกอบรม (ไวเนล) จำนวน ๑ แผ่น ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท (๖) ค่าคู่มือฝึกอบรม จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑ เล่ม ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
	๓ กิจกรรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากเนื้อและน้ำมันกระป๋อง จำนวน ๑ รุ่น ๆ ละ ๒๐ ราย รวมเป็นเงินจำนวน ๑๐๒,๒๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองพัน หกร้อยบาทถ้วน) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (๑) ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๑ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน ๆ ละ ๖ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท (๒) ค่าอาหารกลางวันเกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑ วัน ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท (๓) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มเกษตรกร ๒๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท (๔) ค่าวัสดุฝึกอบรม (ปากกา ดินสอ แฟ้มเก็บเอกสาร) เกษตรกร ๒๐ ราย ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท (๕) ค่าป้ายประกอบฉากฝึกอบรม (ไวเนล) จำนวน ๑ แผ่น ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท (๖) ค่าคู่มือฝึกอบรม จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑ เล่ม ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท (๗) วัสดุสาริตการแปรรูปผลิตภัณฑ์ กระป๋องเนื้อ ๑ ผลิตภัณฑ์ ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท (๘) วัสดุสาริตการแปรรูปผลิตภัณฑ์ กระป๋องนม ๒ ผลิตภัณฑ์ ๆ ละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท
๗.๒ กิจกรรมที่ ๑ ติดตามขับเคลื่อนการดำเนินงานงบประมาณ ๓๓,๘๐๐ บาท หน่วยงานรับผิดชอบ . ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์บุรีรัมย์	กิจกรรมที่ ๑ ค่าใช้จ่ายในการติดตามขับเคลื่อนการดำเนินงาน เป็นเงิน ๓๓,๘๐๐ บาท (สามหมื่นสามพันแปดร้อยบาทถ้วน) ดังนี้ ๑ ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ ๒ ราย ๆ ละ ๒๔ วัน ๆ ละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๕,๗๖๐ บาท ๒ ค่าน้ำมันดีเซลสำหรับเจ้าหน้าที่ติดตามขับเคลื่อนการดำเนินงาน จำนวน ๗๖๗.๘๘ ลิตร ๆ ละ ๓๓ บาท เป็นเงิน ๒๕,๓๔๐ บาท ๓ วัสดุสำนักงาน ค่ากระดาษ A๔ จำนวน ๑๐ รีม ๆ ละ ๑๓๐ บาท เป็นเงิน ๑,๓๐๐ บาท ๔ วัสดุคอมพิวเตอร์ ค่าหมึกพิมพ์เลเซอร์ จำนวน ๒ ตลับ ๆ ละ ๒,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์บุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙- กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	งบพัฒนาจังหวัด วงเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ ๑๐๐ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ และฟาร์มควายนม ๒. เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ ๑๐๐ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อและนํ้านมกระบือ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.ผู้ผ่านการฝึกอบรม ร้อยละ ๘๐ มีความพร้อมเพื่อเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน และเกิดเกษตรกรต้นแบบมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายเนื้อ จำนวน ๖๔ ราย และเกิดเกษตรกรต้นแบบ มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มควายนม จำนวน ๑๖ ราย ๒ . ได้ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปจากกระบือเนื้อ และนํ้านมกระบือ ไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก การยกระดับทักษะเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ-โคขุนผ่าน เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้วยเทคนิคอย่างง่าย
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัย อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตร มูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในเรื่องนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐและหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษารายรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นที่ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคปศุสัตว์ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมปศุสัตว์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก โดยมีเป้าหมายหลัก ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าเกษตร รวมถึงผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคปศุสัตว์ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มุ่งเน้นพัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ โดยมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคนอคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์และอุบลราชธานี โดย สนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยี การเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาด ไปสู่อาเซียนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครชัยบุรินทร์) เป็นศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อารยธรรมขอม การค้าชายแดน ผลิตภัณฑ์ใหม่ และสังคมเป็นสุข สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และกีฬามาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการบริการ โดยมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัย พัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายกลุ่มเกษตรกร นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การพัฒนาด้านปศุสัตว์ โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านโคเนื้อ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อรักษาและขยายตลาดการบริโภคเนื้อโคไทย ผลักดันการเพิ่มปริมาณและคุณภาพโคเนื้อและเพิ่มความมั่นคงทางด้านอาหารโคเนื้อ และมีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีการเจรจากับประเทศต่าง ๆ เช่น จีน ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เพื่อเปิดตลาดการส่งออก โคมีชีวิตและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและยกระดับราคาสินค้าโคเนื้อภายในประเทศ แผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีการเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ตลอดห่วงโซ่ให้ได้มาตรฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนและเสริมสร้างการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริการเกษตรกร และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าใหม่ให้สินค้าและบริการด้านปศุสัตว์สร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปศุสัตว์ที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อทั้งในด้าน การผลิต การขุน การจัดการฟาร์ม ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเครือข่ายผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดบุรีรัมย์ ทุกอำเภอ จำนวน ๒๓ อำเภอ ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากและต่อเนื่อง ในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อ โคขุน ปัจจุบันมีสมาชิกในกลุ่มผู้เลี้ยงโค มีการประชุม ๑-๒ ครั้ง/ปี เพื่อติดตามสถานการณ์การผลิตและการตลาด กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อในเครือข่ายผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย การผลิตโคเนื้อพันธุ์ดีในระดับต้นน้ำ-กลางน้ำ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดเนื้อโคระดับกลาง-สูง ที่มีความต้องการโคเนื้อพันธุ์ดี ในการผลิตเนื้อโคที่มีคุณภาพสูง มีไขมันแทรก มีลักษณะเนื้อนุ่ม ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการทำให้ประเทศไทยต้องมีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพสูงจากต่างประเทศปีละหลาย ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๔๖๐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๑,๐๓๘ คน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๔๖๐ คน ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๓๐ คน แต่ยังไม่ได้นำมาซึ่งรวมแล้ว ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีความประสงค์จะเข้า

หัวข้อ	รายละเอียด
	ร่วมพัฒนาเป็นจำนวนมาก สืบเนื่องจาก การดำเนินโครงการปีที่ผ่านมา สำนักงานปศุสัตว์อำเภอได้ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ยังมีอีก เป็นจำนวนมากที่จะสามารถพัฒนาและต่อยอดได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนา เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ให้มีความรู้ เพิ่มทักษะในการผลิตโคเนื้อและ โคขุนคุณภาพดี ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ เพื่อดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะการผลิตโคเนื้อ โคขุน สร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ให้กับกลุ่มเกษตรกร ผู้เลี้ยงโคเนื้อ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยจากมูลสัตว์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย รักษาสิ่งแวดล้อม ในการของบประมาณเพื่อดำเนินการในครั้งนี้เป็นความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ต้องการ ให้มีอาชีพทางเลือก ต่อไป จากโอกาสทางการตลาดเนื้อโคระดับกลาง-สูง ที่ยังมีความต้องการสูง และเป้าหมายที่ชัดเจนของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดบุรีรัมย์ ดังกล่าวข้างต้น จังหวัดบุรีรัมย์ จึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและปรับปรุงพันธุ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยวิธีผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อพ่อพันธุ์ โคเนื้อสายพันธุ์ยุโรป หรือสายพันธุ์ญี่ปุ่นตามที่ตลาดต้องการ และนำเทคโนโลยีการใช้เครื่องอัลตราซาวด์ มาช่วยในการตรวจระบบสืบพันธุ์ก่อนทำการผสมและตรวจท้องหลังการผสม ส่งเสริมการปรับระบบการเลี้ยงเป็นแบบประณีต (Intensive Farm) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์ม รวมทั้ง การบำรุงรักษาสุขภาพและการป้องกันโรคสัตว์ เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์ ที่ปลอดภัย จึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้เกษตรกร มีการฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ประสบการณ์จากสถานที่จริง จากสถานที่ที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว จากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญการเฉพาะด้าน เช่น เทคนิคการขุนโคเนื้อตามความต้องการของตลาด การฝึกฉีดยารักษาสัตว์เบื้องต้น การจับบังคับสัตว์ การผสมเทียม การตรวจท้อง การฝึกทำอาหาร ด้วยวิธี Total Mixed Ration(TMR) เพื่อลดต้นทุน การนำมูลสัตว์มาทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เกษตรกรเกิดการกระตุ้นและแรงจูงใจ ในการผลิตปศุสัตว์ และมีประสบการณ์จากการเรียนรู้จากสถานที่จริง พร้อมทั้งจะนำมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพเลี้ยง โคเนื้อของตัวเองอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มมูลค่า รองรับการผลิตเพื่อการส่งออกต่างประเทศในอนาคต ตอบสนองโอกาสที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้างมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร สามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่มั่นคงและแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ การจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลักพัฒนาทักษะการผลิตโคเนื้อ โคขุน สร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวและสนองนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมปศุสัตว์ โครงการนี้มุ่งหวังที่จะพัฒนาและเพิ่มปริมาณการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผลิตโคเนื้อคุณภาพดี โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร ทักษะการ ผลิตโคเนื้อ โคขุน ในด้านการเลี้ยง/การขุนโคเนื้อ ด้วยเทคนิคการผลิต ที่มี ประสิทธิภาพ การตลาด การดูแลสุขภาพสัตว์ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์และแจ้ง ปัญหาในการเลี้ยงสัตว์ และใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัยในการผลิต อาหารเพื่อ ลดต้นทุน ด้วยวิธี Total Mixed Ration(TMR) การตรวจ ระบบสืบพันธุ์และตรวจการตั้งท้อง โดยวิธี Ultrasound Therapy ทำให้ เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อมียรายได้เพิ่มมากขึ้นต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของ โครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร ให้มี ทางเลือกอาชีพใหม่ทดแทนพื้นที่ ที่ไม่เหมาะสม ๒. เพื่อพัฒนาและเพิ่มปริมาณการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงให้เพียงพอต่อ ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ๓. เพิ่มผลผลิตจากการเลี้ยงโคเนื้อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยการใช้ เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัย ๔. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริม การปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อของเกษตรกรใน พื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด และเพิ่มมูลค่า ๕. ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อให้ดีขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ได้รับความรู้เรื่อง การผลิตโคเนื้อ โคขุน การตลาดการจัดการฟาร์มที่เป็นระบบมาตรฐานการตลาด จำนวน ๔๖๐ คน ๒. จำนวนเทคโนโลยีการทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน จำนวน ๑ ประเภท คือ อาหาร TMR ที่ผลิตได้มาจากการนำอาหารหยาบและอาหารข้นมา ผสมในอัตราส่วนที่เหมาะสม ๓. จำนวนเทคโนโลยีการตรวจการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ จำนวน ๒ ประเภท คือ การตรวจการเป็นสัตว์และตรวจท้องด้วยการอัลตราซาวด์ และ การ ผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อโคเนื้อพันธุ์ดี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ จำนวน ๔๖๐ คน ดังนี้ ๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอเมือง บุรีรัมย์ มีสมาชิกทั้งหมด ๓๐๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอนาง พะนิก มีสมาชิกทั้งหมด ๑๓๗ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอพุทไธ สง มีสมาชิกทั้งหมด ๔๑๖ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑๗. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐๓ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๑๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอพลับพลาชัย มีสมาชิกทั้งหมด ๑๓๒ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๑๙. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอโนนดินแดง มีสมาชิกทั้งหมด ๒๖๑ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๒๐. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอกระสัง มีสมาชิกทั้งหมด ๓๗๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๒๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอกูเมือง มีสมาชิกทั้งหมด ๔๘ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๒๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอประโคนชัย มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐๓ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๒๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงโค ในอำเภอนาโพธิ์ มีสมาชิกทั้งหมด ๔๔ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาทักษะการผลิตโคเนื้อ โคขุน สร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ๓,๑๕๕,๐๐๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓,๑๕๕,๐๐๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ได้โคเนื้อที่มีคุณภาพดี ตรงความต้องการของตลาด ๒. มีอาหารสำหรับสัตว์เพื่อลดต้นทุน ๓. มีมูลสัตว์มาใช้ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีความรู้เรื่อง การผลิตโคเนื้อ โคขุน การตลาด การจัดการฟาร์มที่เป็นระบบมาตรฐาน ๒. สามารถ มีรายได้ ลดค่าใช้จ่ายเรื่องต้นทุนค่าอาหาร ค่าปุ๋ยเคมี ๓. สามารถได้โคเนื้อตรงตามความต้องการของตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกระป๋อง และนวัตกรรมด้านการจัดการอาหารและการปรับปรุงพันธุ์กระป๋องคุณภาพดี
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในเรื่องนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐและหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคปศุสัตว์ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมปศุสัตว์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก โดยมีเป้าหมายหลัก ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าเกษตร รวมถึงผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคปศุสัตว์ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถเกษตร อุตสาหกรรมครบวงจร โดยการเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรมการเกษตร พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพและ มาตรฐานรองรับตลาดระดับสูงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครชัยบุรินทร์) เป็นศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อารยธรรมขอม การค้าชายแดน ผลิตภัณฑ์ใหม่ และสังคมเป็นสุข สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ธรรมชาติ และกีฬามาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการบริการ โดยมีแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ความเข้มแข็งของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ และเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมการน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและอนุรักษ์กระบือไทยอย่างเป็นระบบ โดยมีหน่วยงานหลักคือกรมปศุสัตว์ที่รับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้ แผนงานและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องคือ ๑) ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๗๙) มุ่งเน้นพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ โดยมีเป้าหมายในการสร้างความมั่นคงให้กับเกษตรกรและความยั่งยืนของทรัพยากรการเกษตร ซึ่งรวมถึงการพัฒนาและอนุรักษ์กระบือไทย ๒) กรมปศุสัตว์ได้จัดทำแผนการปฏิบัติการด้านกระบือระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๗๐) เพื่อพัฒนาและอนุรักษ์กระบือไทยอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับมาตรฐานการเลี้ยง และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเลี้ยงกระบือ จากข้อมูลของศูนย์สารสนเทศการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๘ จังหวัดบุรีรัมย์มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญคือ กระบือ จำนวน ๑๖๐,๔๓๙ ตัว ซึ่งมีการเลี้ยงกระจายอยู่ทุกพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์ โดย กระบือ มีมากเป็นอันดับที่ ๑ ของประเทศ และอันดับที่ ๑ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพบว่ามี การเลี้ยงมาก แต่ยังมีเกษตรกรส่วนมากที่มีการเลี้ยง การจัดการ การตลาด ที่ไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคากับตลาด มีผลทำให้ราคากระบือตกต่ำซึ่งการส่งเสริมการเลี้ยงกระบือแบบรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาการผลิตไปพร้อมๆกัน ทำให้สามารถ วางแผนการจัดการเกษตรแบบแปลงใหญ่สำหรับปศุสัตว์ ทั้งด้านระบบการผลิต และการบริหารจัดการ ในแนวทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกร ทั้งด้านการจัดการ การจัดหาปัจจัยการผลิต การควบคุมคุณภาพการผลิต พัฒนาพันธุ์กรรม โดยมีตลาดนำการผลิต การบริหารจัดการโลจิสติกส์ ตลอดจนการบูรณาการระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงกระบือในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์สู่ระบบเชิงธุรกิจ และเป็นการให้ความช่วยเหลือ พื้นฟู ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจและสังคม สร้างแหล่งอาหารให้กับเกษตรกร ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนในจังหวัดให้ดีขึ้น ที่ผ่านมามีจังหวัดบุรีรัมย์ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะองค์ความรู้ เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ ทั้งในด้านการผลิต การขุน การจัดการฟาร์ม ในเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือและสมาชิกโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ ทุกอำเภอ จำนวน ๒๓ อำเภอ ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากและต่อเนื่อง ในการส่งเสริมและพัฒนา การบริหารจัดการกลุ่ม การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตกระบือ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ จำนวน ๓๖๘ คน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ไม่ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งรวมแล้วยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมพัฒนาเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถพัฒนาและต่อยอดได้ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนา ทักษะ องค์ความรู้เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ ให้มีความรู้ เพิ่มทักษะในการผลิตกระบือ ให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้คัดเลือก กลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ เพื่อดำเนินกิจกรรม พัฒนางค์ความรู้ พัฒนาการเลี้ยงกระบือไทย สร้างมูลค่าและลดต้นทุน ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยจากมูลสัตว์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย รักษาสิ่งแวดล้อม ในการของบประมาณเพื่อดำเนินการในครั้งนี้เป็นความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือที่ต้องการให้มีอาชีพทางเลือกต่อไป จากโอกาสทางการตลาดและความต้องการสูง จังหวัดบุรีรัมย์จึงเหมาะสม อย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและปรับปรุงพันธุ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยวิธีผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อพ่อพันธุ์ที่ดีที่ตรงตลาดต้องการ และนำเทคโนโลยีการใช้เครื่องอัลตราซาวด์ มาช่วยในการตรวจระบบสืบพันธุ์ก่อนทำการผสมและตรวจท้องหลังการผสม ส่งเสริมการปรับระบบการเลี้ยงเป็นแบบประณีต (Intensive Farm) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์ม รวมทั้ง การดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคสัตว์ ให้ปลอดภัย จึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้เกษตรกร มีการฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ประสบการณ์จากสถานที่จริง จากสถานที่ที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว จากวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญ การเฉพาะด้าน เช่น เทคนิคการขุนให้ได้ตามความต้องการของตลาด การฝึกจัดการรักษาสัตว์เบื้องต้น การจับบังคับสัตว์ การผสมเทียม การตรวจท้อง การฝึกทำอาหาร ด้วยวิธี Total Mixed Ration(TMR) เพื่อลดต้นทุนการนำมูลสัตว์มาทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรเกิดการกระตุ้นและแรงจูงใจในการผลิตปศุสัตว์ และมีประสบการณ์จากการเรียนรู้จาก สถานที่จริง พร้อมทั้งจะนำมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพเลี้ยงกระบือของตัวเอง อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มมูลค่า รองรับการผลิตเพื่อการส่งออกต่างประเทศในอนาคต ตอบสนองโอกาสที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้าง มากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรสามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่มั่นคงและแก้ไขปัญหา ความยากจนของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ การจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลักพัฒนางค์ความรู้ พัฒนาการเลี้ยงกระบือไทย สร้างมูลค่าและลดต้นทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมปศุสัตว์ โครงการนี้มุ่งหวังที่จะพัฒนาและเพิ่มปริมาณการผลิตกระบือคุณภาพดี โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร พัฒนาการเลี้ยงกระบือไทย สร้างมูลค่าและลดต้นทุน โดยมีเนื้อหา ในด้านการเลี้ยง/การขุน ด้วยเทคนิค การผลิตที่มีประสิทธิภาพ การตลาด การดูแลสุขภาพสัตว์ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และแจ้งปัญหาในการเลี้ยงสัตว์ และใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัยในการผลิตอาหารเพื่อลดต้นทุน ต้นทุน ด้วยวิธี Total Mixed Ration(TMR) การตรวจระบบสืบพันธุ์และตรวจการตั้งท้อง โดยวิธี Ultrasound Therapy เพื่อให้เกษตรกรที่เลี้ยงกระบือมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มทักษะ พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆในการผลิตกระบือ โดยการใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัย ๒. เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร ให้มีทางเลือกอาชีพใหม่ทดแทนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ๓. เพื่อปรับปรุงพันธุ์กระบือของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ให้มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของตลาดและเพิ่มมูลค่า ๔. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือให้ดีขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ ได้รับเรื่อง การผลิต การขุน การตลาด การจัดการฟาร์มที่เป็นระบบมาตรฐาน การตลาด จำนวน ๓๔๕ คน ๒. จำนวนเทคโนโลยีการทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน จำนวน ๑ ประเภท คือ อาหาร TMR ที่ผลิตได้มาจากการนำอาหารหยาบและอาหารข้นมาผสมในอัตราส่วนที่เหมาะสม ๓. จำนวนเทคโนโลยีการตรวจการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ จำนวน ๒ ประเภท คือ การตรวจการเป็นสัตว์และตรวจท้องด้วยการอัลตราซาวด์ และ การผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อกระบือพันธุ์ดี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ จำนวน ๓๔๕ คน ดังนี้ ๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ มีสมาชิกทั้งหมด ๑๐๒ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน ๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอนางรอง มีสมาชิกทั้งหมด ๕๑ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอพุทไธสง มีสมาชิกทั้งหมด ๑๒๕ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน ๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอนอก มีสมาชิกทั้งหมด ๑๖๓ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอพลับพลาชัย มีสมาชิกทั้งหมด ๑๒๕ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน ๑๙. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอโนนดินแดง มีสมาชิกทั้งหมด ๘๘ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน ๒๐. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอกะสัง มีสมาชิกทั้งหมด ๓๗๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน ๒๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอคูเมือง มีสมาชิกทั้งหมด ๔๘ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน ๒๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอประโคนชัย มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐๓ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน ๒๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ ในอำเภอนาโพธิ์ มีสมาชิกทั้งหมด ๔๔ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาการเลี้ยงกระบือไทย สร้างมูลค่าและลดต้นทุน ๒,๔๘๓,๐๐๐ บาท (สองล้านสี่แสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๒,๔๘๓,๐๐๐ บาท (สองล้านสี่แสนแปดหมื่นสามพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ได้กระบือที่มีคุณภาพดี ตรงความต้องการของตลาด ๒. มีอาหารสำหรับสัตว์เพื่อลดต้นทุน ๓. มีมูลสัตว์มาใช้ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีความรู้เรื่อง การผลิต การขุน การตลาด การจัดการฟาร์มที่เป็นระบบมาตรฐาน ๒. สามารถ มีรายได้ ลดค่าใช้จ่ายเรื่องต้นทุนค่าอาหาร ค่าปุ๋ยเคมี ๓. สามารถได้กระบือตรงตามความต้องการของตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดบุรีรัมย์ กิจกรรมหลัก ปรับระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพิ่มทักษะเสริมปัญญา สร้างรายได้ให้เกษตรกร
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในเรื่องนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐและหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคปศุสัตว์ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมปศุสัตว์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก โดยมีเป้าหมายหลัก ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าเกษตร รวมถึงผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคปศุสัตว์ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถเกษตร อุตสาหกรรมครบวงจร โดยการเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรมการเกษตร พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพและ มาตรฐานรองรับตลาดระดับสูงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครชัยบุรินทร์) เป็นศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อารยธรรมขอม การค้าชายแดนผลิตภัณฑ์ใหม่ และสังคมเป็นสุข สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และกีฬา มาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการบริการ โดยมีแนว

หัวข้อ	รายละเอียด
	ทางการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัย พัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่าย กลุ่มเกษตรกร แผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีการเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ตลอดห่วงโซ่ให้ได้มาตรฐาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน/และเสริมสร้างการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริการเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าใหม่ให้สินค้าและบริการด้านปศุสัตว์ / สร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปศุสัตว์ องค์การสุขภาพสัตว์โลก(OIE) ได้มีรายงานพบการระบาดของโรคไข้หวัดนก ชนิดรุนแรงในประเทศแถบอาเซียนตั้งแต่ ๑ มกราคม - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ โดยล่าสุดพบการระบาดในประเทศเวียดนาม มีการระบาดในสัตว์ปีกที่เลี้ยง หลังบ้าน ตลอดจนในประเทศไทยยังคงมีรายงานพบสัตว์ปีกป่วยตายตาม นิยามโรคไข้หวัดนกในหลายพื้นที่ กอปรกับ ณ ปัจจุบันอยู่ในช่วงฤดูฝน สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อสุขภาพสัตว์ปีกทำให้สัตว์ปีกอ่อนแอ ภูมิคุ้มกันต่ำลงมีความเสี่ยงในการเกิดโรคได้ กรมปศุสัตว์ได้มีมาตรการปรับระบบการเลี้ยงสัตว์ปีก การพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการจัดการที่ลดความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนก และโรคระบาดอื่นๆในสัตว์ปีก (Good Farming Management) เพื่อควบคุม ป้องกันโรคสัตว์สู่คน(Zoonosis) และมีเป้าหมายที่จะลดอัตราการตาย เพิ่มอัตราการเจริญเติบโต และอัตราการไข่ของไก่พื้นเมือง โดยการใช้วัคซีนป้องกันโรคระบาดในสัตว์ปีก การพ่นยาฆ่าเชื้อโรค การเฝ้าระวังโรค ซึ่งจะเป็นการลดความสูญเสียของเกษตรกรรายย่อย นอกจากนี้ยังสามารถเป็น แนวกันชน(Buffer Zone)ในการป้องกันโรคไม่ให้เข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มีผลต่อความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามแม้จะมีการพัฒนาสายพันธุ์ไก่พื้นเมือง มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้าน อัตราการเจริญเติบโต ปริมาณการไข่ ความสามารถในการฟัก และอัตราการเลี้ยงรอด รวมทั้งการควบคุมป้องกันโรคระบาดต่างๆ ได้เป็นอย่างดีในปัจจุบัน แต่เกษตรกรยังไม่สามารถพัฒนาการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ให้เป็นอาชีพในเชิงธุรกิจได้ ทั้งที่ไก่พื้นเมือง ได้รับความนิยมทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะไก่พื้นเมืองไทยมีคุณลักษณะเด่น คือเนื้อแน่น รสชาติอร่อย ไขมันต่ำ โปรตีนสูง ทำให้เป็นที่นิยมบริโภค หรือเลี้ยงเพื่อความสวยงาม และการเลี้ยงเพื่อเกมกีฬาไก่ชน ดังนั้นการจัดทำโครงการปรับระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมือง หลังบ้าน เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจแนวทางในการเพิ่มผลผลิตไก่พื้นเมือง พัฒนาความสามารถในการวางแผนผลิตสัตว์ปีกให้ได้ปริมาณ และคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง สู่ธุรกิจการผลิตอาหารจากสัตว์ปีกสำหรับผู้บริโภค ให้ได้มาตรฐาน และปลอดภัย นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มมากขึ้นทุกปี และสร้างการรับรู้ หรืออัตลักษณ์ของไก่พื้นเมืองบุรีรัมย์ ให้กว้างขวางมากขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปัจจุบันเกษตรกรไม่สามารถวางแผนการผลิตไก่พื้นเมือง ให้ได้ปริมาณและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	คุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของตลาด และขาดความต่อเนื่องในการส่งไก่พื้นเมือง จำหน่าย ในขณะที่ความต้องการบริโภคเนื้อไก่พื้นเมือง ปริมาณมาก ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตของเกษตรกรในชนบทเอง ที่มักจะใช้ไก่พื้นเมืองในการบริโภคภายในครัวเรือน ต้อนรับแขก การจัดงานการร่วมแรงร่วมใจในการทำงานสาธารณะประโยชน์ สัตว์ปีกนับว่าเป็นอาหารโปรตีนชั้นดีของคนในชนบท นอกจากนี้การวิ่งรับซื้อสัตว์ปีก ของพ่อค้าแม่ค้าเพื่อนำมาเชือดขายในตลาด ยังได้ปริมาณและคุณภาพที่ไม่คุ้มทุน ทำให้เนื้อไก่พื้นเมือง ออกสู่ตลาดในจังหวัดและตลาดประเทศเพื่อนบ้านยังมีปริมาณน้อยมาก จังหวัดบุรีรัมย์ถือได้ว่าเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว อารยธรรมโบราณ ปราสาทขอม และเมืองแห่งการกีฬา ทั้งสนามฟุตบอล และสนามแข่งรถระดับเอเชีย ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาจับจ่ายใช้สอย อุปโภคบริโภค มีรายได้เข้าสู่จังหวัดบุรีรัมย์มากขึ้นทุกปี นับว่าเป็นโอกาสดีที่จะมีการกระจายรายได้สู่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง เพื่อสร้างอาชีพเสริม และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ลดภาระรายจ่ายภายในครัวเรือน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ที่มุ่งเน้นให้ผลผลิตอาหารที่ปลอดภัย (Food Safety) เพื่อให้ประชาชนได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย และพัฒนาให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกร ในสถานะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพื่อเป็นอาชีพ และผลิตอาหารโปรตีนชั้นดี เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอีกทางหนึ่งด้วย ทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงแพะ-แกะมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อให้ไก่พื้นเมืองของเกษตรกรมีสุขภาพแข็งแรง และป้องกันการเกิดโรคระบาดในสัตว์ไก่พื้นเมือง ๒.เพื่อสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร เพิ่มอาหารโปรตีนสำหรับบริโภคในครัวเรือน และลดภาระรายจ่ายในครัวเรือน ๓.เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจแนวทางในการเพิ่มผลผลิตไก่พื้นเมือง ๔.เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนผลิตสัตว์ปีกให้ได้ปริมาณ และคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการผลิตอาหารจากไก่พื้นเมืองสำหรับผู้บริโภค ให้ได้มาตรฐาน และปลอดภัย
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ได้รับความรู้เรื่อง การผลิตไก่พื้นเมือง การป้องกันโรคระบาด การตลาด การจัดการฟาร์มที่เป็นระบบ มาตรฐาน การตลาด จำนวน ๖๕๐ คน ๒. จำนวนเทคโนโลยีการทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน จำนวน ๑ ประเภท คือ อาหารข้นลดต้นทุน ที่ผลิตได้มาจากการนำอาหารประเภทพลังงาน, โปรตีน,แร่ธาตุและวิตามินมาผสมในอัตราส่วนที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักโภชนศาสตร์สัตว์
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรที่ได้เลี้ยงไก่พื้นเมือง /กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ จำนวน ๖๕๐ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ปรับระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมือง เพิ่มทักษะเสริมปัญญา สร้างรายได้ให้เกษตรกร ๑,๙๖๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๙๖๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.มีอาหารสำหรับสัตว์เพื่อลดต้นทุน ๒.เกษตรกร จำนวน ๖๙๐ คน ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อเสริมสร้างอาชีพการเลี้ยง สัตว์ปีก เพิ่มอาหารโปรตีนสำหรับบริโภคในครัวเรือน และลดภาระรายจ่ายในครัวเรือน ๓.เกษตรกร จำนวน ๖๙๐ คน ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมองค์ความรู้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.สัตว์ปีกของเกษตรกร มีอัตราการป่วย ตายลดลง ปลอดภัยจากโรคระบาดไก่พื้นเมือง ๒.เกษตรกรมีอาชีพเสริมที่สร้างรายได้เพิ่มให้กับครอบครัว และมีแหล่งอาหารโปรตีนราคาถูกไว้บริโภค เป็นการลดภาระรายจ่ายในครัวเรือน ๓.เกิดเครือข่ายผลิตไก่พื้นเมือง เชิงพาณิชย์ เพื่อผลิตไก่พื้นเมือง ให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของตลาดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก การขับเคลื่อนการผลิตและแปรรูปอย่างยั่งยืน ด้วยนวัตกรรมอาหารสัตว์และเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในเรื่องนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐและหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษารายรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคปศุสัตว์ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมปศุสัตว์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก โดยมีเป้าหมายหลัก ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าเกษตร รวมถึงผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคปศุสัตว์ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกร อุตสาหกรรมครบวงจร โดยการเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรมการเกษตร พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพและ มาตรฐานรองรับตลาดระดับสูงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครชัยบุรินทร์) เป็นศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อารยธรรมหอม การค้าชายแดน ผลิตภัณฑ์ใหม่ และสังคมเป็นสุข สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมหอม และกีฬา มาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
	สินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการบริการ โดยมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัย พัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่าย กลุ่มเกษตรกร แผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มีการเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ตลอดห่วงโซ่ให้ได้มาตรฐาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน/และเสริมสร้างการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริการเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าใหม่ให้สินค้าและบริการด้านปศุสัตว์ / สร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปศุสัตว์ จากข้อมูลของศูนย์สารสนเทศการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ ปี ๒๕๖๘ จังหวัดบุรีรัมย์มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ ที่สำคัญอีกชนิด คือ แพะเนื้อและแกะเนื้อ เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ-แกะแบ่งเป็น เกษตรกรที่เลี้ยงแพะจำนวน ๑,๐๗๙ คน มีจำนวนแม่พันธุ์แพะทั้งสิ้น ๑๙,๗๘๙ ตัว สามารถผลิตลูกแพะได้ประมาณ ๓๓,๒๔๖ ตัวต่อปี ได้ลูกแพะตัวผู้ออกสู่ตลาดเฉลี่ย ๑๖,๖๒๓ ตัว/ปี ออกสู่ตลาด ๑,๓๘๕ ตัว/เดือน เกษตรกรที่เลี้ยงแกะจำนวน ๑๑๕ คน จำนวนแม่พันธุ์แกะทั้งสิ้น ๑,๗๔๔ ตัว สามารถผลิตลูกแพะได้ประมาณ ๒,๙๒๙ ตัวต่อปี ได้ลูกแกะตัวผู้ออกสู่ตลาดเฉลี่ย ๑,๔๖๕ ตัว/ปี (กรมปศุสัตว์, ๒๕๖๘) ออกสู่ตลาด ๑๒๒ ตัว/เดือน ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดที่ต้องการแพะ-แกะขุนคุณภาพ ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๓,๐๐๐ – ๕,๐๐๐ ตัวต่อเดือน (เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ-แกะแห่งประเทศไทย,สหกรณ์ผู้เลี้ยงแพะ-แกะจังหวัดบุรีรัมย์ ๒๐๑๗ จำกัด,เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ-แกะจังหวัดบุรีรัมย์ ๒๕๖๘) ซึ่งมีการเลี้ยงกระจายอยู่ทุกพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์โดย แพะ แกะ มีมากเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ และอันดับที่ ๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ยังมีเกษตรกรส่วนมากที่ไม่มีการเลี้ยง การจัดการ การตลาด ที่เป็นระบบ ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคากับตลาด มีผลทำให้ราคาตกต่ำ เป็นห่วงๆ การส่งเสริมการเลี้ยงแพะ แกะแบบรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาการผลิตไปพร้อมๆกัน ทำให้สามารถ วางแผนการ จัดการเกษตรแบบแปลงใหญ่สำหรับปศุสัตว์ ทั้งด้านระบบการผลิต และการบริหารจัดการ ในแนวทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกร ทั้งด้านการจัดการ การจัดหาปัจจัยการผลิต การควบคุมคุณภาพ การผลิต พัฒนาพันธุ์กรรม โดยมีตลาดนำการผลิต การบริหารจัดการโลจิสติกส์ ตลอดจนการบูรณาการระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาอาชีพการเลี้ยงแพะ แกะ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์สู่ระบบ เชิงธุรกิจ และเป็นการให้ความช่วยเหลือ พื้นฟู ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจและสังคม สร้างแหล่งอาหารราคาถูกให้กับเกษตรกรช่วยบรรเทาความเดือดร้อน และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนในจังหวัดให้ดีขึ้น ที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์ได้ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ พื้นฟูอาชีพ การเลี้ยงแพะแกะ สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน ทั้งในด้านการผลิต การขุน การจัดการฟาร์ม ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเครือข่ายผู้

หัวข้อ	รายละเอียด
	เลี้ยงแพะ แกะ และ สมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยงแพะ-แกะจังหวัดบุรีรัมย์ ๒๐๑๗ จำกัด ทุกอำเภอ จำนวน ๒๓ อำเภอ ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก และต่อเนื่อง ในการส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารจัดการกลุ่ม การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตแพะ แกะ ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด จำนวน ๑,๒๓๘ คน มีการประชุม ๑-๒ ครั้ง/ปี เพื่อติดตามสถานการณ์การผลิตและการตลาด กลุ่มผู้เลี้ยงแพะ แกะในเครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิตแพะ แกะขุนในระดับต้นน้ำ-กลางน้ำ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ที่มีความต้องการสูง ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนา ผู้เลี้ยงแพะ แกะ จำนวน ๔๐๐ คน ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเหลือจ่ายจากจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาผู้เลี้ยงแพะ แกะ จำนวน ๑๖๐ คน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเหลือจ่าย จากจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาผู้เลี้ยงแพะ แกะ จำนวน ๔๖๐ คน ซึ่งรวมแล้วยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะ ที่จะเข้าร่วมพัฒนา หากแต่ยังมีเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะ เป็นจำนวนมากที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ สืบเนื่องจากการดำเนินโครงการปีที่ผ่านมา สำนักงานปศุสัตว์อำเภอได้ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ซึ่งยังมีอีกเป็นจำนวนมากที่จะสามารถพัฒนาและต่อยอดได้ ส่วนปีงบประมาณ ๒๕๖๘ และปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/อปท. ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนา เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะ ให้มีความรู้ เพิ่มทักษะ ในการผลิตแพะ แกะให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร ที่มีศักยภาพ เพื่อดำเนินกิจกรรมการพัฒนาองค์ความรู้ พื้นฟูอาชีพ การเลี้ยงแพะ แกะ สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยง แพะ แกะ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยจากมูลสัตว์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายรักษาสังแวดล้อม ในการของงบประมาณเพื่อดำเนินการในครั้งนี้เป็นความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะที่ต้องการให้มีอาชีพทางเลือก ต่อไปจากโอกาสทางการตลาดเนื้อแพะ แกะ ที่ยังมีความต้องการสูง และเป้าหมาย ที่ชัดเจนของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะ จังหวัดบุรีรัมย์ ดังกล่าวข้างต้น จังหวัดบุรีรัมย์ จึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและปรับปรุงพันธุ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด โดยวิธีผสมเทียมโดยใช้น้ำเชื้อพ่อพันธุ์ที่ดี มีคุณภาพ ตรงตามตลาดต้องการ และนำเทคโนโลยีการใช้เครื่องอัลตราซาวด์ มาช่วยในการตรวจระบบสืบพันธุ์ก่อนทำการผสมและตรวจท้องหลังการผสม ส่งเสริมการปรับระบบการเลี้ยงเป็นแบบประณีต (Intensive Farm) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการฟาร์ม รวมทั้ง การบำรุงรักษาสุขภาพและการป้องกันโรคสัตว์เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์สินที่ปลอดภัย จึงมีความจำเป็นในการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	สนับสนุนให้เกษตรกร มีการฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ประสบการณ์จากสถานที่จริง จากสถานที่ที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว จากวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญ การเฉพาะด้าน เช่น เทคนิคการขุนแพะ แกะ ตามความต้องการของตลาด การฝึกฉีดยารักษาสัตว์เบื้องต้น การจับบังคับสัตว์ การผสมเทียม การตรวจท้อง การฝึกทำอาหาร TMR เพื่อลดต้นทุนการนำมูลสัตว์มาทำเป็นปุ๋ยหมัก เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เกษตรกรเกิดการกระตุ้นและแรงจูงใจในการผลิตปศุสัตว์ และมีประสบการณ์จากการเรียนรู้จากสถานที่จริง พร้อมที่จะนำมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพเลี้ยงแพะ แกะ ของตัวเกษตรกรเอง อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มมูลค่า รองรับการผลิตเพื่อการส่งออกต่างประเทศในอนาคต ตอบสนองโอกาสที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้างมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร สามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่มั่นคงและแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ การจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลักพัฒนาองค์ความรู้ ฟื้นฟูอาชีพ การเลี้ยงแพะแกะ สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมปศุสัตว์ โครงการนี้มุ่งหวังที่จะพัฒนาและเพิ่มปริมาณการผลิตแพะ แกะ คุณภาพดี โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร เพิ่มทักษะการเลี้ยงแพะแกะ ด้วยการผลิตอาหารแพะ แกะลดต้นทุนเพิ่มรายได้อย่างยิ่งยืน โดยมีเนื้อหาในด้านการเลี้ยง/การขุน ด้วยเทคนิคการผลิต ที่มีประสิทธิภาพ การตลาด การดูแลสุขภาพสัตว์ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ และแจ้งปัญหาในการเลี้ยงสัตว์ และใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัยในการผลิตอาหารเพื่อลดต้นทุน ด้วยวิธี TMR การใช้เครื่องอัดรีดข้าวดีในการตรวจระบบสืบพันธุ์ ทำให้มีการเพิ่มจำนวนแพะ-แกะให้มากขึ้น และทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงแพะ-แกะมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ให้มีทางเลือกอาชีพใหม่ทดแทนพื้นที่ ที่ไม่เหมาะสม ๒. เพื่อพัฒนาและเพิ่มปริมาณการผลิตแพะแกะให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ๓. เพิ่มผลผลิตจากการเลี้ยงแพะแกะให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัย ๔. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา การปรับปรุงพันธุ์แพะแกะของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด และเพิ่มมูลค่า
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะ ได้รับความรู้เรื่อง การผลิต การขุน การตลาด การจัดการฟาร์มที่เป็นระบบมาตรฐาน จำนวน ๓๖๐ คน ๒. จำนวนเทคโนโลยีการทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน จำนวน ๑ ประเภท คือ อาหาร TMR ที่ผลิตได้มาจากการนำอาหารหยาบและอาหารข้นมาผสมในอัตราส่วนที่เหมาะสม

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓.จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้ผลผลิตที่เป็นลูกแพะ แกะ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ(ภัยแล้ง) /กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ จำนวน ๔๖๐ คน ดังนี้ ๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอหนองหงส์ มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน ๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอพุทไธสง มีสมาชิกทั้งหมด ๒๒ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอบ้านกรวด มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอสตึก มีสมาชิกทั้งหมด ๕๕คนผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖ คน ๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอหนองกี่ มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน ๖. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอละหานทราย มีสมาชิกทั้งหมด ๒๕ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๗. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอประโคนชัย มีสมาชิกทั้งหมด ๑๘ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๓ คน ๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอห้วยราช มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๙. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอโนนสุวรรณ มีสมาชิกทั้งหมด ๒๕ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕ คน ๑๐. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๐ คน ๑๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ แกะ ในอำเภอปะคำ มีสมาชิกทั้งหมด ๑๕ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาองค์ความรู้ ฟันฟุอาชีพ การเลี้ยงแพะแกะ สร้างเศรษฐกิจ หมุนเวียน ๒,๕๗๘,๐๐๐ บาท (สองล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นแปดพันบาท ถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๒,๕๗๘,๐๐๐ บาท (สองล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นแปดพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.มีอาหารสำหรับสัตว์เพื่อลดต้นทุน ๒.ได้แพะ แกะ ที่มีคุณภาพดี ตรงความต้องการของตลาด ๓.มีมูลสัตว์มาใช้ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑.สามารถแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ๒.สามารถ มีรายได้ ลดค่าใช้จ่ายเรื่องต้นทุนค่าอาหาร ค่าปุ๋ยเคมี ๓.สามารถได้แพะแกะตรงตามความต้องการของตลาด ๔.มีความรู้เรื่อง การผลิตแพะแกะ การขุน การตลาด การจัดการฟาร์มที่ เป็นระบบมาตรฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก เพิ่มทักษะ และพัฒนาองค์ความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ปศุสัตว์เพิ่มมูลค่า
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัย อย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภาวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ ในเรื่องนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐและหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณ มูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรเพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาคปศุสัตว์ของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการยกระดับอุตสาหกรรมปศุสัตว์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก โดยมีเป้าหมายหลัก ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าเกษตร รวมถึงผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคปศุสัตว์ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถเกษตร อุตสาหกรรมครบวงจร โดยการเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรมการเกษตร พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพและ มาตรฐานรองรับตลาดระดับสูงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครชัยบุรินทร์) เป็นศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อารยธรรมขอม การค้าชายแดนผลิตภัณฑ์ใหม่ และสังคมเป็นสุข สู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)ด้านเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และกีฬามาตรฐานโลก และการพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การผลิตสินค้าด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
	และการบริการ โดยมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัย พัฒนาความเข้มแข็งของ เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายกลุ่มเกษตรกร แผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีการเพิ่มขีดความสามารถ ด้านการผลิตสินค้าเกษตรปศุสัตว์ตลอดห่วงโซ่ให้ได้มาตรฐานเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อมและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน/และเสริมสร้างการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการบริการเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มและมูลค่าใหม่ให้สินค้าและบริการด้านปศุสัตว์ /สร้างมูลค่าเพิ่มและ ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปศุสัตว์ ที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์ได้ดำเนิน โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อ เพิ่ม มูลค่า ทั้งในด้านการผลิต การขุน การแปรรูป โดยได้รับการสนับสนุน งบประมาณทั้งจากจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งได้รับความสนใจจากเกษตรกรผู้ เลี้ยงสัตว์เป็นอย่างมาก และต่อเนื่อง ในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ การแปรรูป ซึ่งปัจจุบันสมาชิกในกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด มีการประชุมทุกปี เพื่อติดตามสถานการณ์การผลิตและการตลาด ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกลุ่ม จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ เพื่อสร้างผู้ประกอบการแปรรูป สินค้าปศุสัตว์ รายใหม่ จำนวน ๑๐๐ คน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ไม่ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ไม่ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ไม่ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งรวมแล้ว ยังไม่ เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรผู้ หากแต่ยังมีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เป็น จำนวนมากที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ สืบเนื่องจากการดำเนิน โครงการปีที่ผ่านมา สำนักงานปศุสัตว์อำเภอได้ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือก เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ซึ่งยังมีอีกเป็นจำนวนมากที่จะสามารถพัฒนาและ ต่อ ยอดได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม พัฒนา เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ให้มีความรู้ เพิ่ม ทักษะ ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ จึง ได้คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ ในการดำเนินกิจกรรมเพิ่มทักษะ และ พัฒนาองค์ความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพิ่มมูลค่า ให้กับกลุ่ม เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย ในการขอ งบประมาณเพื่อดำเนินการในครั้งนี้เป็นความต้องการของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยง สัตว์ที่ต้องการให้มีอาชีพทางเลือก ปัจจุบันพบว่าเปลือกไข่มีสารพันธุภาพ (Functional ingredient) ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในแง่การเสริมสุขภาพ และป้องกันหรือลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคกระดูกพรุนได้ ซึ่งเปลือกไข่ไก่ ประกอบด้วยแคลเซียมคาร์บอเนต แมกนีเซียมคาร์บอเนต แคลเซียมฟอสเฟต แร่ธาตุอื่น การเพิ่มปริมาณแคลเซียมโดยการเติมลงในผลิตภัณฑ์อาหารอาจ เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง เป็นการเพิ่มมูลค่าเศษเหลือจากอุตสาหกรรมได้ ต่อไปนี้ ปัจจุบันจังหวัดบุรีรัมย์มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ โคเนื้อจำนวน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕๖๓,๖๖๘ ตัว กระบือจำนวน ๑๖๐,๔๓๙ ตัว แพะจำนวน ๑๙,๗๘๙ ตัว แกะจำนวน ๑,๗๔๔ ตัว สุกร จำนวน ๒๔๑,๗๕๖ ตัว ไก่ จำนวน ๑๒,๐๐๘,๕๓๖ ตัว เป็ดจำนวน ๔๗๙,๓๒๐ ตัว (ศูนย์สารสนเทศฯ กรมปศุสัตว์, ๒๕๖๘) ตัว ซึ่งมีการเลี้ยงกระจาย อยู่ทุกพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจะพบว่ามีการเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมากเป็นอันดับต้นๆของประเทศและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผ่านมากลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ,กระบือ,แพะ แกะ, สุกรและสัตว์ปีกเหล่านี้ได้รับ การส่งเสริมและพัฒนา การบริหารจัดการกลุ่ม การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ อย่างต่อเนื่อง จากโอกาสทางการตลาดโคเนื้อ,การตลาดกระบือ,การตลาดแพะ แกะเนื้อ,สุกร,การตลาดสัตว์ปีกระดับกลาง-สูง ที่ยังมีความต้องการสูง และเป้าหมายที่ชัดเจนของเครือข่ายผู้เลี้ยงโคเนื้อ,กระบือ,แพะ-แกะ,สหกรณ์ผู้เลี้ยงแพะ-แกะ ๒๐๑๗ จำกัด และเครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์ปีก แต่ยังมีเกษตรกรส่วนมากที่ไม่มีความรู้เรื่อง การแปรรูป การตลาด ที่เป็นระบบขาดประสบการณ์ ทักษะ องค์ความรู้ และเทคนิคใหม่ๆ ในการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีผู้ประกอบการด้าน การแปรรูปผลิตภัณฑ์จำนวนน้อย ทำให้สินค้าปศุสัตว์ไม่ถูกสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างเต็มศักยภาพของตัวสินค้า ปัญหาอีกอย่าง คือการเลี้ยงการจัดการฟาร์มที่ไม่ดีทำให้ประสิทธิภาพการผลิตลดลงและมีอายุมากขึ้น เนื้อมีคุณภาพลดลง มีความเหนียว ทำให้การจำหน่าย และการบริโภคลดลง นอกจากนี้ในประเทศไทยมีการผลิตไข่จำนวนมาก ทำให้มีเปลือกไข่ปริมาณมาก บางส่วนนำไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ซึ่งมีมูลค่าต่ำ และส่วนใหญ่ถูกกำจัดทิ้งไปโดยไม่ได้มีการนำมาใช้ประโยชน์แต่อย่างใด อาจมีการนำไปใช้เป็นส่วนผสมในปุ๋ยและอาหารสัตว์บ้างแต่ก็ไม่มากนักในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ,กระบือ,แพะ แกะ,สุกรและสัตว์ปีก ที่จะนำสัตว์ที่ได้จากการส่งเสริมการเลี้ยงมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งมีอายุมาก ไม่ให้ผลผลิต ปลดระวาง นำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ และแก้ไขปัญหาคาความยากจนของเกษตรกรตามนโยบาย ของรัฐบาล องค์ประกอบสำคัญที่มีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ ได้แก่ วัตถุดิบ กระบวนการแปรรูป เทคโนโลยี อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการ แปรรูป การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีความปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้คงที่ก่อนถึงมือผู้บริโภค จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้แก่เกษตรกร จากวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญการ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรเกิดการกระตุ้นและแรงจูงใจ และมีประสบการณ์จากการเรียนรู้จากสถานที่จริง พร้อมทั้งจะนำมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพของตัวเกษตรกรเอง อย่างมีคุณภาพ มาตรฐานมากขึ้น เพื่อให้เกิดผู้ประกอบการด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาการแปรรูปเนื้อสัตว์ให้มีมาตรฐาน และเปิดตลาดให้กว้างขึ้นในเมืองท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นการนำศักยภาพด้านปศุสัตว์ของพื้นที่มาเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มมูลค่าปศุสัตว์ ตอบสนองโอกาสที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้างมากขึ้น สามารถสร้างรายได้และแก้ไขปัญหาคาความยากจนของ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เกษตรกร อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มมูลค่า รองรับการผลิตเพื่อการส่งออก ต่างประเทศในอนาคต ตอบสนองโอกาส ที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้างมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร สามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่มั่นคงและแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ จึงมีแนวทางส่งเสริมให้น้องค์ความรู้จากผลงานวิจัยมาใช้ในการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการแปรรูปให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า เพื่อให้คนในพื้นที่มีโอกาสเข้าถึงหรือรับประทาน และสามารถแปรรูปเนื้อสัตว์ให้มีคุณค่าทางอาหารเหมาะกับผู้ที่ต้องการแคลเซียมสูง โดยใช้เปลือกไข่ไก่ซึ่งเป็นวัตถุดิบ เหลือใช้ในครัวเรือน มาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมในเชิงบูรณาการกับภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์เพิ่มความหลากหลายและสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ทั้งยังเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ที่เกิดจาก แม่พันธุ์คัดทิ้ง ปลดระวาง สามารถแก้ปัญหาราคาตกต่ำในอนาคตได้ ตลอดจนเป็นการขยายลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย (Customer target) ให้แก่กลุ่มเกษตรกรได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทั้งเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์อย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ การจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลักเพิ่มทักษะ และพัฒนาองค์ความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพิ่มมูลค่า เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมปศุสัตว์ โครงการนี้มุ่งหวังที่จะพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่าย โดยจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร เพิ่มศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ปศุสัตว์เสริมแคลเซียมเปลือกไข่ไก่ โดยมีการฝึกทำเมนูต่างๆ ดังนี้ หมูทอดแหม่นคลุกเสริมผงแคลเซียมจากเปลือกไข่, หมูปิ้งรสลาบเสริมผงแคลเซียมจากเปลือกไข่, หมูผัดข้าวเหนียวมัน, ไส้กรอกวุ้นเส้นเสริมผงแคลเซียมจากเปลือกไข่, แฮมเบอร์เกอร์, กุนเชียงและการบรรจุภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีและวิธีการที่ทันสมัยที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ภาครัฐต้องให้การส่งเสริม สนับสนุนองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาและยกระดับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ให้มีมูลค่าสูง ในการทำอาหารเมนูต่างๆ ที่หลากหลาย สะอาดปลอดภัย ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ มีความมั่นคงทางอาหารทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการแปรรูปเนื้อสัตว์
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ด้านการแปรรูปและการทำผลิตภัณฑ์ ของเกษตรกร ผู้ประกอบการด้านแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ในจังหวัดบุรีรัมย์ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาด และให้มีมาตรฐานมากขึ้น ๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าปศุสัตว์ ๓. เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพให้กับเกษตรกร ให้มีทางเลือกอาชีพใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. เพื่อยกระดับให้สินค้าปศุสัตว์มีความปลอดภัยและมีความมั่นคงทางอาหาร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้รับความรู้เรื่อง สุขศาสตร์เนื้อสัตว์ การ ตัดแต่งซาก การแปรรูปที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๒๐๐ คน ๒. จำนวนเทคโนโลยีในการแปรรูป จำนวน ๒ ประเภท คือ การบรรจุ ภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยในการแปรรูป ๓. จำนวนเมนูอาหารที่ได้รับการฝึกอบรม จำนวน ๖ ชนิด คือ ดังนี้ หมู ทอดเหนมคลุกเสริมผงแคลเซียมจากเปลือกไข่,หมูปิ้งสลาบเสริมผง แคลเซียมจากเปลือกไข่,หมูฝอยข้าวเหนียวมัน,ไส้กรอกกุ้งเส้นเสริมผง แคลเซียมจากเปลือกไข่,แฮมเบอร์เกอร์,กุนเชียง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ,กระบือ,แพะ-แกะ และสัตว์ปีก ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๐๐ คน ดังนี้ ๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอสตึก มีสมาชิกทั้งหมด ๑๖๘ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอพุทไธสง มีสมาชิกทั้งหมด ๔๘๓ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอแคนดง มีสมาชิกทั้งหมด ๕๐ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอปะคำ มีสมาชิกทั้งหมด ๕๓๐ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอชำนิ มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐ คน ผ่านการคัดเลือก เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๖. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอโนนสุวรรณ มีสมาชิกทั้งหมด ๘๙ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๗. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอบ้านด่าน มีสมาชิกทั้งหมด ๖๒ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอหนองกี่ มีสมาชิกทั้งหมด ๔๙๐ คน ผ่านการ คัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน ๙. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ ผู้ประกอบการ ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีสมาชิกทั้งหมด ๔๐ คน ผ่าน การคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายผู้เลี้ยงสัตว์/ผู้ประกอบการ ในอำเภอโนนนารายณ์ มีสมาชิกทั้งหมด ๗๐ คน ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘ คน
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	เพิ่มทักษะ และพัฒนาองค์ความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพิ่มมูลค่า ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มีผลิตภัณฑ์จากสัตว์ออกจำหน่ายในท้องตลาด ๒. สามารถแข่งขันด้านตลาดการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ๓. ได้เมนูอาหารที่ตรงตามความต้องการของตลาด สะอาด ปลอดภัย ถูกหลักอนามัย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีความรู้เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การตัดแต่งซาก การแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ ได้มาตรฐาน ๒. สามารถ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ๓. สินค้าด้านปศุสัตว์มีมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปให้มีมาตรฐานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การยกระดับการผลิต แปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตรสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ผลปลอดภัยสู่มาตรฐาน
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิต การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ ๖ “ไทยเป็นฐานการผลิตเกษตรและอาหารชั้นนำของโลก” ซึ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่สากล การส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร รวมถึงการพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศไทยเป็นประเทศในกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของโลก และผลไม้ นับว่าเป็นสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญและสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย รวมถึงในด้านการเป็นอาชีพหลักและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร และยังเป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมแปรรูป จากข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปี ๒๕๖๖ ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ (Agricultural product) มูลค่ารวม ๑,๗๘๑,๑๕๒ ล้านบาท แต่เนื่องจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของโลกในปัจจุบัน ทำให้เกษตรกรที่ขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพก็มักจะประสบปัญหาคุณภาพผลผลิตต่ำ ปัญหาราคาตกต่ำในช่วงฤดูการผลิตเนื่องจากมีผลผลิตหลายชนิดออกกระจุกตัวในช่วงเวลาเดียวกัน อีกทั้งต้นทุนการผลิต ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยการผลิต แรงงาน ค่าขนส่งที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้มีความเสี่ยงต่อการขาดทุน ประกอบกับในปัจจุบันผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน และมีการนำเข้าสินค้าเกษตรไม่มีคุณภาพจากต่างประเทศที่มีมากขึ้น เพิ่มส่วนแบ่งตลาดสินค้าเกษตรไทย จึงทำให้เกิดการเรียกร้องความช่วยเหลือจากภาครัฐในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการผลิตอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน จังหวัดบุรีรัมย์มีศักยภาพในการผลิตไม้ผลหลากหลายชนิด อาทิ มะม่วง ส้มโอ ฝรั่ง และลำไย ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญและเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรในพื้นที่ จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ อาทิ เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและยังมีการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมหรือพื้นที่ศักยภาพต่ำจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพดิน ไม้ผลส่วนใหญ่ยังขาดการรับรองมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ทำให้มีข้อจำกัดใน

หัวข้อ	รายละเอียด
	การเข้าถึงตลาดระดับบนที่มีกำลังซื้อสูง ส่งผลให้ผลผลิตมีราคาจำหน่ายต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ไม่สะท้อนต้นทุนการผลิตที่แท้จริง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในระยะยาว ดังนั้น เกษตรกรควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค สนับสนุนความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ปัจจัยการผลิตที่ช่วยลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐานเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้เป็นต้นแบบสำหรับศึกษาและเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในจังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้เกษตรกรมีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี สร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐานปลอดภัย ๒) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในจังหวัดบุรีรัมย์ ๓) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและความปลอดภัยของไม้ผลจังหวัดบุรีรัมย์แก่ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดของโครงการ ๖.๑ เกษตรกร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้และสามารถผลิตไม้ผลให้มีคุณภาพและความปลอดภัย ๖.๒ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถยื่นขอรับรองมาตรฐาน และผ่านการรับรองเบื้องต้น ๖.๓ ผลผลิตไม้ผลของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีคุณภาพดีขึ้น ลดการปนเปื้อนสารเคมี และมีความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล จำนวน ๒๐๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ - บาท หน่วยที่รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	ประชาสัมพันธ์รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ๒๘๙,๒๐๐ บาท หน่วยที่รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	พัฒนาศักยภาพเกษตรกร “การผลิตไม้ผลตามกระบวนการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย” แนวทางการดำเนินงาน - จัดฝึกอบรมพัฒนาเกษตรกรเป้าหมาย หลักสูตร การผลิตไม้ผลปลอดภัย ได้มาตรฐาน ให้กับเกษตรกรเป้าหมายโครงการฯ จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๑ วัน เกษตรกร ๒๐๐ ราย
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓	การจัดทำแปลงต้นแบบ (ไม้ผล) ด้วยการใช้เทคโนโลยี

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยที่รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	แนวทางการดำเนินงาน - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการปรับปรุงแปลงให้ได้มาตรฐาน
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยที่รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	การตรวจรับรองแปลงตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย แนวทางการดำเนินงาน - สนับสนุนการตรวจรับรองแปลงตามมาตรฐานเกษตรปลอดภัย จำนวน ๒๐๐ ราย
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท หน่วยที่รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ แนวทางการดำเนินงาน - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ถึงไม้ผลปลอดภัยได้มาตรฐานของจังหวัดบุรีรัมย์
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ๖๐,๘๐๐ บาท หน่วยที่รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์	ติดตามให้คำแนะนำและประเมินผลโครงการฯ
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตไม้ผล ให้มีคุณภาพตามการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย GAP จำนวน ๒๐๐ คน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ๒. เกษตรกรมีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ มีศักยภาพด้านการผลิตไม้ผล สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว มีความเป็นอยู่ที่ดีมีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง ผลกระทบ เชิงบวก : ขยายโอกาสและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตร โดยการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่ตลาดมีความต้องการสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเกษตร
สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดบุรีรัมย์ กรณีการทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าการเกษตรและอาหารปลอดภัยอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและการแปรรูป สินค้าเกษตร/เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศมีความผันผวนรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับการบริหารจัดการน้ำของประเทศ หลายพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วมซึ่งทำให้ต้องจัดการหาแนวทางสำหรับการระบายน้ำในปริมาณที่มากออกจากพื้นที่ประสบภัย และปัญหาภัยแล้งต้องเร่งจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำ อีกทั้งเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น ภาครัฐต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการชดเชยเยียวยาความเสียหายให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว ซึ่งทางออกของแนวทางแก้ไขที่สำคัญ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำสำหรับพืช เพื่อลดปริมาณการสูญเสียทรัพยากรน้ำที่คาดว่าจะกำลังเข้าสู่วิกฤตได้ในอนาคต แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการให้น้ำแก่พื้นที่เกษตรของประเทศที่ผ่านมา จึงมุ่งเน้นการบริหารจัดการการใช้น้ำกับพืชพื้นฐานของประเทศที่มีการเพาะปลูกมาก นั่นคือ การปลูกข้าว และกิจกรรมการทํานาก็เป็นกิจกรรมการเกษตรที่ใช้น้ำค่อนข้างมาก เนื่องจากวัฒนธรรมการปลูกข้าวของคนไทย จะใช้การขังน้ำในนาเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้ต้องใช้น้ำในปริมาณมาก ซึ่งจากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (๒๕๖๒) พบว่า ภาคเกษตรไทยเป็นภาคการผลิตที่ใช้น้ำชลประทานมากที่สุด (ประมาณร้อยละ ๘๐ ของปริมาณการใช้น้ำทั้งหมด) หากเกษตรกรสามารถลดการใช้น้ำลงได้ร้อยละ ๑๐ ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุบิภาคบริโภคนิถุณณ์ของปีที่มีภาวะฝนแล้งรุนแรง (เช่นเกิดภาวะ El Nino) จะลดความรุนแรงลงได้มาก รวมถึงผลิตภาพการใช้น้ำ (water productivity) ของประเทศไทยก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ตามเป้าหมายของแผนแม่บททรัพยากรน้ำที่กำหนดให้การเพิ่มผลิตภาพการใช้น้ำเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่สำคัญของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ นอกจากนี้ การเพาะปลูกข้าวจะมีการปลดปล่อยแก๊สมิเทนสู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งแก๊สมิเทนเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดภาวะเรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความแปรปรวนของสภาพอากาศในปัจจุบัน โดย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ภาคการเกษตรไทยยังเป็นที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากถึงร้อยละ ๑๔.๗๐-๒๕.๒๓ ของปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศไทย ซึ่งการปลูกข้าวเป็นแหล่งปลดปล่อยแก๊สมีเทนที่สำคัญที่สุด จากสภาพปัญหาที่สำคัญดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมชลประทาน กรมการข้าว ได้ดำเนินการส่งเสริมการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนลักษณะการเพาะปลูกข้าว โดยให้น้ำข้าวมีปริมาณน้ำที่ปรับตัวขึ้นลงได้ และการให้น้ำยังคงตรงต่อความต้องการน้ำของพืช ของแต่ละช่วงการเจริญเติบโตของข้าวอย่างเหมาะสม ทำให้สามารถลดปริมาณการใช้น้ำชลประทานได้ และส่งผลให้เพิ่มประสิทธิภาพการให้น้ำชลประทานแก่พืช จากผลการวิจัยจากสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) ระบุว่า การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง สามารถลดการใช้น้ำลงได้สูงสุดถึงร้อยละ ๔๐ และผลผลิตข้าวในแปลงที่ทำนาแบบเปียกสลับแห้งสูงกว่าแปลงที่ทำนาแบบปกติ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๒๐-๔๐ ซึ่งนอกจากจะช่วยประหยัดน้ำยังทำให้มีน้ำเหลือที่สามารถผันไปใช้ปลูกพืชอื่น หรือกิจกรรมอื่นที่มีมูลค่าสูงกว่าข้าว ทำให้ GDP เพิ่มขึ้นแล้วยังจะช่วยลดก๊าซมีเทนอันเป็นต้นเหตุสำคัญของภาวะเรือนกระจกดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการทำนาแบบเปียกสลับแห้งยังมีจำนวนไม่มากนัก สำหรับพื้นที่เป้าหมาย จังหวัดบุรีรัมย์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๖๕,๐๗๙ ไร่ (ร้อยละ ๗๐.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด มีจำนวนประชากร ๑,๕๙๔,๘๕๐ คน หรือ ๓๒๔,๗๒๘ ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร ๒๓๘,๐๘๗ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๕๕๗,๙๕๕ คน มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๔ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยข้าวมีพื้นที่ผลิต ๓,๑๐๖,๗๕๙ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๘๒,๕๔๔ ตัน อ้อยมีพื้นที่ผลิต ๕๖๐,๙๙๕ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๒,๖๖๓,๕๓๒ ตัน มันสำปะหลังมีพื้นที่ผลิต ๔๒๓,๓๕๗ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๙๔๒,๘๖๐ ตัน และยางพารามีพื้นที่ผลิต ๓๓๗,๖๒๗ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๖๗,๑๕๓ ตัน นอกจากนี้ ยังมีการผลิตสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ ๙,๒๑๒,๗๕๒ ตัว สุกร ๒๗๖,๕๖๓ ตัว ไก่พื้นเมือง ๒,๖๔๘,๙๗๐ ตัว กระบือ ๙๙,๖๕๕ ตัว โคเนื้อ ๕๒๖,๓๖๘ ตัว แพะ ๑๗,๑๒๒ ตัว เป็นต้น มีพื้นที่ชลประทาน ๒๖๐,๓๗๑ ไร่ (ร้อยละ ๒๐.๘๕ ของพื้นที่เกษตรกรรม) ปริมาณน้ำของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดบุรีรัมย์ภาพรวม ๒๙๕.๓๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ปลูกข้าวของจังหวัดบุรีรัมย์โดยส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทานจึงมีความเสี่ยงที่จะมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงในจังหวัด จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อเกษตรกรชาวนาให้สามารถลดต้นทุน มีรายได้เพิ่มขึ้น การบริหาร

หัวข้อ	รายละเอียด
	จัดการน้ำในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งยังเป็นการลดการปลดปล่อยก๊าซมีเทนอันเป็นต้นเหตุสำคัญของภาวะเรือนกระจกดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากการส่งเสริมการทำนาแบบเปียกสลับแห้งในพื้นที่ต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่การวางแผนการทำงานในภาพรวมของจังหวัด การคัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เกษตรกร การเตรียมปรับระดับและรูปแบบพื้นที่ให้เหมาะสม การปรับคุณภาพดิน การเตรียมพันธุ์ข้าว การดูแลให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาการปลูก การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การตลาดและการจัดจำหน่าย การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการและผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการถอดบทเรียนและการจัดทำชุดความรู้เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการพัฒนาด้านแบบการทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสามารถดำเนินการได้บรรลุผลตามเป้าหมาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเป็นหน่วยงานบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายและภารกิจสำคัญของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด จึงเห็นความจำเป็นในการผลักดันการขับเคลื่อนการบูรณาการพัฒนามาแบบเปียกสลับแห้งในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายของรัฐบาล และผลักดันให้เกิดการบูรณาการการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด จึงเสนอโครงการดังกล่าว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาแปลงต้นแบบของเกษตรกรในการทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในเขตพื้นที่ชลประทาน จังหวัดบุรีรัมย์เป็นต้นแบบในการขยายผลการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำนาเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถลดการใช้น้ำ ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจากการทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) จำนวนพื้นที่แปลงต้นแบบการทำนาเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (๑,๔๐๐ ไร่) ๒) จำนวนเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่ร่วมดำเนินการในแปลงต้นแบบการทำนาเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก(๒๐๐ ราย) ๓) รายงานผลการถอดบทเรียนและชุดองค์ความรู้การทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (๑ ชุด)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอโนนดินแดง และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๐๐ ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. บูรณาการเตรียมความพร้อมและวางแผนการดำเนินงานโครงการ (สนง.กษ.บร.) ๒. คัดเลือกเกษตรกร กำหนดขอบเขตพื้นที่และจัดทำแผนปฏิบัติงาน (กษจ.บร.) ๓. พัฒนาการความรู้การทำนาเปียกสลับแห้ง (กษจ.บร.) ๔. เตรียมแปลงต้นแบบตามรูปแบบและวิธีการทำนาเปียกสลับแห้ง (คป.บร.) ๕. ตรวจสอบคุณภาพดินและบำรุงดินให้เหมาะสม (สพด.บร.) ๖. สนับสนุนการปลูก ดูแลรักษาและให้คำปรึกษาแนะนำในการบริหารจัดการแปลงนา (คมข.บร.) ๗. ส่งเสริมด้านการตลาด (สนง.กษ.บร.) ๘. ถอดบทเรียนและจัดทำชุดความรู้ (สนง.กษ.บร.) ๙. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ (สนง.กษ.บร.)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓,๙๐๔,๔๐๐ บาท (สามล้านเก้าแสนสี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) พื้นที่แปลงต้นแบบการทำนาเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จำนวน ๑,๔๐๐ ไร่ ๒) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่ร่วมดำเนินการในรูปแบบแปลงต้นแบบการทำนาเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จำนวน ๒๐๐ ราย ๓) เกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์มีต้นแบบแปลงและชุดองค์ความรู้การทำนาเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนจากวิธีการทำนาแบบเดิมมาเป็นการทำนาแบบเปียกสลับแห้งเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสามารถลดการใช้น้ำ ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น ๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีต้นแบบในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการทำนา แบบเปียกสลับแห้งที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญในระดับพื้นที่อย่างบูรณาการ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเกษตร
สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร
๒. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ดิน น้ำ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
๓. หลักการและเหตุผล	จากแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจ เอกชน ตามที่ยุทธศาสตร์กรมชลประทาน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประกอบด้วย ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ โดย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ - ๓ เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ตามภารกิจหลักของกรมชลประทาน ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติจากน้ำต่างๆ ซึ่งในภาพรวมการบริหารจัดการน้ำของโครงการชลประทานบุรีรัมย์ จะมุ่งเน้นพื้นที่ในเขตชลประทานตามกรอบงบประมาณของกรมชลประทานภายใต้การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่นอกเขตนั่น จึงต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณนอกเหนือจากกรอบกรมชลประทาน จึงจะสามารถพัฒนาแหล่งน้ำสำคัญต่างๆในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อลดความเสี่ยงทั้งทางด้านอุทกภัยและภัยแล้ง อีกทั้งยังสนับสนุนเพื่อเสริมปริมาณน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำสำคัญในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ๒. เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดภัยแล้งและอุทกภัย ๓. เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในฤดูแล้ง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	พัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๖ แห่ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๑.ผันน้ำจากลำน้ำลำปะเทียไปสู่อ่างเก็บน้ำสนามบินในเขตพื้นที่อำเภอประโคนชัย

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒.เพิ่มความจุแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่ ๒.๑ ตำบลสนวน อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๒ ตำบลบ้านตู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๓ ตำบลโกรกแก้ว อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๔ ตำบลยายแถมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๕ ตำบลโคกล่าม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๖ ตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๗ ตำบลจันดุม อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ๒.๘ ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
๗. กิจกรรมหลัก	๑. เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยตาเขียว ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ๒. เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยยาง (ระยะที่ ๔) ตำบลดอนอระราง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ๓. อาคารบังคับน้ำบ้านละกอ พร้อมชุดลอก ตำบลดอนมนต์ อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ๔. ชุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาด ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ๕. แก้มลิงบ้านว่น ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ๖. ชุดลอกอ่างเก็บน้ำสายโท ๒ ใต้ ตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
๘. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานบุรีรัมย์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ปี เริ่มต้นเดือน ตุลาคม ๒๕๖๙ สิ้นสุดปี กันยายน ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ	๑๐๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งร้อยหกล้านบาทถ้วน)
๑๑. ผลผลิต (Output)	พัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๖ แห่ง แห่งที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยตาเขียว จำนวน ๑ แห่ง แห่งที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยยาง (ระยะที่ ๔) จำนวน ๑ แห่ง แห่งที่ ๓ อาคารบังคับน้ำบ้านละกอ พร้อมชุดลอก จำนวน ๑ แห่ง แห่งที่ ๔ ชุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาด จำนวน ๑ แห่ง แห่งที่ ๕ แก้มลิงบ้านว่น จำนวน ๑ แห่ง แห่งที่ ๖ ชุดลอกอ่างเก็บน้ำสายโท ๒ ใต้ จำนวน ๑ แห่ง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ลดผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง และเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำในฤดูน้ำหลาก ๒. เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในฤดูแล้ง และลดความเสี่ยงการขาดแคลนน้ำในฤดูฝนทั้งช่วง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าเกษตรปลอดภัย กิจกรรมหลัก “ผู้ว่าฯ พาเลาะ”
๒. แนวทางการพัฒนา	- ส่งเสริมรูปแบบการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม - บูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน และสถาบันการศึกษา
๓. หลักการและเหตุผล	จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา/จุดอ่อนในภาคการเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ พบข้อจำกัดที่สำคัญหลายประการ อาทิ เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ขาดความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงการบูรณาการงานภาคเกษตรยังไม่ครอบคลุมทั้งระบบ และขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร เป็นต้น แนวโน้มการขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในอาชีพด้านการเกษตร ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดบุรีรัมย์โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด การขับเคลื่อนการพัฒนาของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมีลักษณะแยกส่วน ดำเนินการตามภารกิจและตามแนวทางที่ต้นสังกัดของแต่ละหน่วยงานกำหนด จึงทำให้การบูรณาการยังขาดประสิทธิภาพและการผลักดันเป้าหมายของจังหวัดยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการพัฒนาศักยภาพการเกษตรของจังหวัดในการขับเคลื่อนนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ เห็นควรขับเคลื่อนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การเกษตรในภาพรวมของจังหวัด โดยดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๒๗ หน่วยงาน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรสาขาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อบูรณาการประชาสัมพันธ์การเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด และเชื่อมโยงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเข้าด้วยกัน เพิ่มศักยภาพของการประชาสัมพันธ์งานของกระทรวงฯ ในระดับพื้นที่ให้เป็นที่รู้จักและแพร่หลายยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรและประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ โครงการสำคัญงาน/กิจกรรม และผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ การส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ การลดต้นทุนการผลิต การเชื่อมโยงตลาดนำการผลิตสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น ศูนย์เรียนรู้การเกษตรด้านต่างๆ ซึ่งใช้เป็นกลไกในการเรียนรู้เพิ่มพูนทักษะและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร เป็นต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการสร้างการ

หัวข้อ	รายละเอียด
	รับรู้ การสื่อสารนโยบายสำคัญของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงฯ และนโยบายของจังหวัด ให้กับทุกภาคส่วนได้รับทราบอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันเหตุการณ์ จึงจัดทำโครงการผู้ว่าฯ พาเลาะ โดยการนำผู้บริหารและคณะสื่อมวลชนไปเยี่ยมชมโครงการ/กิจกรรมเด่น ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานผ่านสื่อต่าง ๆ ส่งผลให้กิจกรรมด้านการเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์เป็นที่รู้จัก อย่างกว้างขวางมากขึ้น
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ๒. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี ความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของรัฐในการบริหารราชการ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรกรรมต่อสาธารณะ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ อย่างน้อย ๕ ช่องทางต่อครั้ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	แปลง /ฟาร์มของเกษตรกร /กลุ่มเกษตรกร หรือพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๗ หน่วยงาน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรสาขาจังหวัดบุรีรัมย์
๗. กิจกรรมหลัก	๑. คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน ๒. จัดงานผู้ว่าฯ พาเลาะ จำนวน ๑๒ ครั้ง
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๐. งบประมาณ	๕๑๖,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑) มีประชาสัมพันธ์ผลงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ๒) เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรให้กับผู้ร่วมงานในแต่ละครั้ง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. สามารถเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานด้านการเกษตรและสหกรณ์ ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ๒. สามารถสร้างทัศนคติที่ดี ความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งภาพลักษณ์ของรัฐในการบริหารราชการ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรกรรมต่อสาธารณะ